

การวิเคราะห์การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจากหนังสือเรื่อง
แอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา

นางสาว หนึ่งฤทัย ลาที

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนาอาชีพ
คณะภาษาและการสื่อสาร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2556

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอนงค์ ชากร อาจารย์ที่ปรึกษา
งานวิจัยในครั้งนี้ ที่ได้เสียสละเวลาในการแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการ
จนเสร็จสิ้น และได้ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะภาษาและการสื่อสารทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้และข้อคิดอัน
เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนาอาชีพ สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่ได้ให้กำลังใจและคำแนะนำเสมอมา

คุณค่าอันพึงมีของงานวิจัยฉบับนี้ขอมอบแด่ บิดา มารดา คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่
ช่วยให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในการศึกษา

หนึ่งฤทัย ลาที

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการแปลหนังสือประวัติศาสตร์ฉบับตีพิมพ์สองภาษาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย รวมถึงกลวิธีการแปลของสุนันทา วรรณสินธ์ เบล เรื่อง *แอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา* ของ ไชมอน วิสเซสเตอร์ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพจากการศึกษาเทคนิคการแปลที่สุนันทา วรรณสินธ์ เบล เลือกใช้พบทั้งหมด 47 เทคนิค ได้แก่ 1) การแปลแบบตรงตัว 2) การเพิ่มเติมข้อความ 3) การละไว้ไม่แปล 4) การแปลเป็นความหมายที่สอง 5) ความหมายแคบเป็นความหมายกว้าง 6) ความหมายกว้างเป็นความหมายแคบ 7) ความหมายโจ่งแจ้งเป็นความหมายแฝง 8) ความหมายแฝงเป็นความหมายโจ่งแจ้ง 9) ความหมายคล้ายคลึง 10) แปลเป็นคำตรงข้าม 11) กรรมาจกเป็นกรรมาจก 12) กรรมาจกเป็นกรรตุจก 13) การหาคำมาเทียบเคียง 14) การหาคำมาแทน 15) การใช้สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม 16) การใช้คำที่สลับสนุนกัน 17) คำคู่ 18) ความหมายควบ 19) คำยืมถาวร 20) คำยืมเพื่อสัญลักษณ์ 21) คำยืมชื่อเฉพาะ 22) คำยืมพร้อมลักษณะนาม 23) คำยืมพร้อมคำแสดงหน้าที่ 24) คำยืมพร้อมเชิงอรรถ 25) การแปลศัพท์เทคนิค 26) การแปลเป็นสำนวน 27) แปลสำนวนเป็นสำนวน 28) แปลภาษาธรรมดาเป็นสำนวน 29) แปลสำนวนเป็นภาษาธรรมดา 30) การบิดเบือน 31) คำแสดงอารมณ์ 32) ภาพพจน์ 33) คำย่อ 34) แสลง 35) การแปลคำและหน้าที่ 36) การแปลสรรพนาม 37) บุคลาธิษฐาน 38) อุปมาอุปไมย 39) อุปลักษณะ 40) อธิพจน์ 41) ภาษาไพเราะ 42) นามนัย 43) อนุนามนัย 44) สัทพจน์ 45) การแปลคำแสดงกริยา 46) ลักษณะนาม จากการวิเคราะห์ผลการแปล พบการแปลผิดเล็กน้อย ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิเคราะห์เทคนิคการแปลและได้เสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ตลอดจนหัวข้อวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ควรนำมาวิเคราะห์ต่อไป

คำสำคัญ: การแปล, ประวัติศาสตร์

ABSTRACT

The objective of this research was to study the translation techniques used by Sunantha Wannasin Bell in her translation of *Atlantic: Great Sea Battle, Heroic Discoveries, Titanic Storms, and a Vast Ocean of a Million Stories*, a history book written by Simon Winchester. The analysis was conducted through qualitative research. The study found that 47 translation techniques had been used. The translation techniques include: 1) Lexical (One to one equivalent) 2) Addition 3) Omission 4) Secondary Sense 5) Specific to Generic 6) Generic to Specific 7) Explicit to Implicit 8) Implicit to Explicit 9) Synonym 10) Antonym 11) Passive to Passive 12) Passive to Active 13) Restatement 14) Substitute Word 15) Cultural Substitute 16) Reciprocal Word 17) Doublet 18) Collocation 19) Borrowed Word 20) Loan Word as Token Word 21) Loan Word with Proper Name 22) Loan Word with Classifier 23) Loan Word with Function 24) Loan Word with Footnote 25) Technical Terminology 26) Idiomatic 27) Idiom to Idiom 28) Common Expression to Idiom 29) Idiom to Common Expression 30) Skewing 31) Emotive Meaning 32) Image 33) Abbreviation 34) Slang 35) Form and Function 36) Pronoun 37) Personification 38) Simile 39) Metaphor 40) Hyperbole 41) Euphemism 42) Metonymy 43) Synecdoche 44) Onomatopoeia 45) Symbolic action 46) Classifier. One minor mistranslation was found, and some comments and suggestions have been made for further research.

Key words: translation, history

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
บทคัดย่อ (ภาษาไทย)	(2)
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
คำถามนำการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีภาษาศาสตร์	5
ทฤษฎีอรรถศาสตร์	6
ทฤษฎีการแปล	8
ชนิดของการแปล	10
การแปลข้อความเชิงเปรียบเทียบ	11
ลักษณะการแปลที่ดี	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
การจัดเก็บข้อมูล	15
การวิเคราะห์ข้อมูล	16
การนำเสนอข้อมูล	16
การอภิปรายผลการวิจัย	17
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเทคนิคการแปล	87
อภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
บทสรุปการวิจัย	93
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	95
ประวัติผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1: Lexical Translation (One to one equivalent)	18
ตารางที่ 2: Addition Translation	20
ตารางที่ 3: Omission Translation	21
ตารางที่ 4: Secondary Sense Translation	23
ตารางที่ 5: Specific to Generic Translation	25
ตารางที่ 6: Generic to Specific Translation	27
ตารางที่ 7: Explicit to Implicit Translation	30
ตารางที่ 8: Implicit to Explicit Translation	30
ตารางที่ 9: Synonym Translation	33
ตารางที่ 10: Antonym Translation	35
ตารางที่ 11: Passive to Passive Translation	37
ตารางที่ 12: Passive to Active Translation	39
ตารางที่ 13: Restatement Translation	41
ตารางที่ 14: Substitute Word Translation	42
ตารางที่ 15: Cultural Substitute Translation	44
ตารางที่ 16: Reciprocal Word Translation	46
ตารางที่ 17: Doublet Translation	47
ตารางที่ 18: Collocation Translation	48
ตารางที่ 19: Borrowed Word	50
ตารางที่ 20a: Loan Word as Token Words	52
ตารางที่ 20b: Loan Word with Proper Name	54
ตารางที่ 20c: Loan Word with Classifier	56
ตารางที่ 20d: Loan Word with Function	58
ตารางที่ 20e: Loan Word with Footnote	59
ตารางที่ 21: Technical Terminology Translation	60
ตารางที่ 22: Idiomatic Translation	60
ตารางที่ 23: Idiom to Idiom Translation	62
ตารางที่ 24: Common Expression to Idiom Translation	63

ตารางที่ 25: Idiom to Common Expression Translation	64
ตารางที่ 26: Skewing Translation	65
ตารางที่ 27: Emotive Meaning Translation	66
ตารางที่ 28: Images Translation	67
ตารางที่ 29: Abbreviation Translation	69
ตารางที่ 30: Slang Translation	71
ตารางที่ 31: Form and Function Translation	72
ตารางที่ 32: Pronoun Translation	73
ตารางที่ 33a: Personification	74
ตารางที่ 33b: Simile	76
ตารางที่ 33c: Metaphor	78
ตารางที่ 33d: Hyperbole	79
ตารางที่ 33e: Euphemism	80
ตารางที่ 33f: Metonymy	81
ตารางที่ 33g: Synecdoche	83
ตารางที่ 33h: Onomatopoeia	83
ตารางที่ 34: Symbolic action	84
ตารางที่ 35: Classifier	85

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1: แบบจำลองกระบวนการแปลของ Nida และ Taber	8
ภาพที่ 2: แบบจำลองการแปลของอัจฉราตามแนวคิดของ Nida และ Taber	9
ภาพที่ 3: แผนภูมิกระบวนการแปลของ Larson	9
ภาพที่ 4: แบบจำลองกระบวนการแปลของอัจฉราตามแนวคิดของ Larson	10
ภาพที่ 5: แบบจำลองชนิดการแปลตามแนวคิดของ Larson	10

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

การแปลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในชีวิตประจำวันของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคพหุวัฒนธรรมสากล วิทยาการความรู้ใหม่ๆ ที่เข้ามาในประเทศไทย สินค้าต่างๆ ที่ซื้อขายกันไม่ว่าจะเป็นอาหาร เสื้อผ้า เครื่องอุปโภคบริโภคต่างๆ ล้วนต้องมีภาษาอังกฤษกำกับมา ทำให้จำเป็นต้องใช้การแปลเพื่อให้คนส่วนใหญ่ได้เข้าใจ ในทางตรงกันข้าม เมื่อคนไทยต้องการจำหน่ายสินค้าไทยไปต่างประเทศ หรือต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารก็ย่อมต้องแปลข้อความเป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้ข้อมูลที่ต้องการเกี่ยวกับสินค้านั้นๆ การสื่อสารข่าวสารนั้นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ การแปลจึงอยู่ในฐานะเครื่องมือสำคัญในการทำให้นักไทยสามารถสื่อสารกับคนต่างชาติ และทำให้คนต่างชาติสื่อสารกับคนไทย (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2555)

งานแปลในประเทศไทยมีทั้งที่แปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในหลากหลายประเภท เช่น การแปลทางกฎหมาย การแปลทางธุรกิจการค้า การแปลด้านการแพทย์และเภสัชกรรม การแปลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การแปลวรรณกรรม และการแปลเอกสารการประชุม การสัมมนาระหว่างชาติ ซึ่งหนังสือแต่ละแบบก็ควรมีวิธีการแปลในรูปแบบที่แตกต่างกันเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ของผู้เขียน และวัตถุประสงค์ของการนำบทแปลไปใช้ อัจฉรา (2554: 7) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันมีผู้นิยมอ่านหนังสือแปลมากขึ้น เนื่องจากความต้องการรับทราบเรื่องราวของคนต่างชาติ ต่างภาษา และความต้องการเรียนรู้ศิลปะวิทยาการของชนชาติต่างๆ งานแปลจึงแพร่หลายและมีนักแปลเกิดขึ้นมากมาย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกหนังสือที่มีการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมาใช้ในการจัดทำวิจัย เป็นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของมหาสมุทรแอตแลนติก ประวัติศาสตร์มีความสำคัญเพราะเป็นจุดเริ่มต้นก่อนที่จะแปรเปลี่ยนมาเป็นยุคสมัยปัจจุบัน การศึกษาประวัติศาสตร์ทำให้ทราบการเปลี่ยนแปลงปรากฏการณ์ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้ ดังนั้นการแปลหนังสือประวัติศาสตร์ทำให้เกิดการรับรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างทั่วถึงไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยจากการถ่ายทอดทางการแปล หนังสือที่ผู้วิจัยนำมาใช้เขียน โดย ไชมอน วินเชสเตอร์ (Simon Winchester) นักผจญภัยเจ้าของหนังสือขายดี “ศาสตราจารย์กับปราชญ์วิกลจริต (*The Professor And The Mad Man*)” และ “โจเซฟ นีดแฮม ผู้ชายที่หลงรักเมืองจีน (*The Man Who Loved China*)” วินเชสเตอร์เห็นว่านี่คือท่วงทำนองชีวิตของท้องทะเลที่น่าจดจำ จึงเลือกถ่ายทอดออกมาในหนังสือชื่อ “แอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา (*Atlantic : Great Sea Battle*,

Heroic Discoveries, Titanic Storms, And A Vast Ocean Of A Million Stories)” เชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับบทกลอนของเชกสเปียร์ (William Shakespeare) *Seven Ages* (“ตามใจท่าน” บทพระราชนิพนธ์แปลในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) โดยแบ่งชีวิตมหาสมุทรเป็น 7 ตอนตามช่วงชีวิตมนุษย์ คือ เด็กอ่อน เด็กนักเรียน นักรัก ทหาร ลูกขุน ตลกแก่ และวัยกลับ แปลโดย สุนันทา วรรณสินธ์ เบล อดีตผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เคยมีผลงานแปลกับสำนักพิมพ์มติชน ในหนังสือชื่อ “*อังกรีต อังกฤษ ถอดรหัสพฤติกรรมผู้ดี*”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์งานแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพื่อศึกษาเทคนิคการแปลที่ผู้แปลใช้ในหนังสือ “*แอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา (Atlantic: Great Sea Battle, Heroic Discoveries, Titanic Storms, And A Vast Ocean Of A Million Stories)*” พร้อมตัวอย่างแต่ละเทคนิค

คำถามนำการวิจัย

1. เทคนิควิธีการแปลใดบ้างที่พบจากการวิเคราะห์การแปลหนังสือประวัติศาสตร์
2. จากการวิเคราะห์เทคนิคการแปลหนังสือประวัติศาสตร์ พบปัญหาในการแปลของผู้แปลหรือไม่อย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์บทแปลจากต้นฉบับซึ่งเป็นภาษาอังกฤษ และบทแปลเป็นภาษาไทย ทุกเทคนิคที่พบในหนังสือเล่มนี้พร้อมตัวอย่างแต่ละเทคนิค โดยมุ่งเน้นการใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ (Linguistics) ทฤษฎีทางอรรถศาสตร์ (Semantics) และทฤษฎีทางการแปล (Translation)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบเทคนิคการแปลที่นิยมใช้มากในหนังสือ รวมถึงตัวอย่างประโยชน์ที่ได้มีการใช้จริงในแต่ละเทคนิคต่างๆ

2. ได้ความรู้ในด้านเทคนิคและกลวิธีการแปลที่ใช้ในการแปลหนังสือเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแบบอย่างในการศึกษาหนังสือประเภทอื่นๆ
3. ได้ทราบวิธีการแปลของผู้แปลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแปลครั้งต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ (อ้างอิงจาก อวยพร พานิช และคณะ, 2553: 286 - 288)

การแปล	หมายถึงการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
เทคนิคการแปล	เทคนิควิธีที่ใช้ในการแปล
ภาษาต้นฉบับ	ภาษาที่ใช้ในหนังสือต้นฉบับเรื่อง แอตแลนติก ซึ่งเป็นภาษาอังกฤษ
ภาษาแปล	ภาษาที่ใช้ในหนังสือแปลเรื่อง แอตแลนติก ซึ่งเป็นภาษาไทย
ภาพพจน์	คำหรือถ้อยคำที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจจากศิลปะการใช้ภาษาและถ้อยคำ
บุคลาธิษฐาน	กล่าวถึงสิ่งไม่มีชีวิตว่าทำกริยาอาการเหมือนมนุษย์
อุปมาอุปไมย	เปรียบเทียบ ใช้คำที่แปลว่า เหมือน เช่น ประดุจดั่ง ดู ราว รวากับว่า คล้าย รวากับ เป็นต้น เป็นเหมือน เป็นต้น
อุปลักษณ์	เปรียบเทียบ หรือ คือ กล่าวถึงสิ่งหนึ่งว่าเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ให้ผู้อ่านเข้าใจเอาเองไม่กล่าวโดยตรง
อริพจน์	การกล่าวถ้อยคำธรรมดาให้ฟังเกินความจริง เห็นภาพได้ง่าย
นามนัย	การเรียกชื่อสิ่งหนึ่งแต่ไม่เรียกโดยตรง ใช้คำอื่นที่เป็นที่รู้จักทั่วไปแทน ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะรู้ทันทีโดยผู้พูดหรือผู้เขียนไม่ต้องเอ่ยตรงๆ
อนุนามนัย	การนำบางส่วนหรือส่วนน้อยที่เด่นชัดและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่กล่าวเพื่อหมายถึงส่วนทั้งหมด
สัทพจน์	คำเลียนเสียงธรรมชาติจริงๆ ของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น

สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม	การแปลความหมายของคำที่ปรากฏใน ภาษาต้นฉบับมาแปลโดยใช้สิ่งทดแทนทาง วัฒนธรรมที่มีในภาษาแปล
คำคู่	การซ้อนคำเพื่อความหมาย มีไว้ขยายความ มี ความหมายทั้งคำข้างหน้าและข้างหลัง
คำควบ	การซ้อนคำเพื่อเสียง มีไว้เพื่อความไพเราะ สละสลวยเป็นธรรมชาติมากขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอบททบทวนวรรณกรรมของการวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์การแปล โดยแบ่งเป็น 5 ประเด็นหลัก ดังนี้

- 1) ทฤษฎีภาษาศาสตร์
- 2) ทฤษฎีอรรถศาสตร์
- 3) ทฤษฎีการแปล
- 4) ชนิดของการแปล
- 5) การแปลข้อความเชิงเปรียบเทียบ
- 6) การแปลที่ดี
- 7) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีภาษาศาสตร์ (Linguistics)

Chomsky นักภาษาศาสตร์ ผู้ที่นำเสนอทฤษฎีไวยากรณ์ปรีวรรตเพิ่มพูน (Transformational-Generative Grammar) เพื่อแสดงแนวคิดในการอธิบายภาษาของมนุษย์ ซึ่งทฤษฎีนี้แสดงให้เห็นถึงการที่เจ้าของภาษาๆ หนึ่งจะเข้าไประบบไวยากรณ์ในการใช้ภาษา และกฎของไวยากรณ์นี้จะทำให้ผู้ใช้นั้นๆ สร้างประโยคได้อย่างไม่จำกัด ซึ่งความสามารถนี้พาให้ผู้ที่เกิดและเติบโตมาในภาษานั้น ใช้เป็นภาษาได้อย่างสมบูรณ์ กล่าวคือ เป็น Native Speaker ของภาษานั้นๆ ซึ่งเกิดจากการทำงานที่ทรงประสิทธิภาพของสมองมนุษย์และผู้ที่มีสติปัญญาจะสามารถสร้างและเข้าใจประโยคยาวและยากได้ อย่างอย่างไรก็ตาม มนุษย์บางคนก็มีข้อจำกัดในการเรียนรู้ภาษาได้เช่นกัน Chomsky ได้นำเสนอแนวคิดการอธิบายภาษาของมนุษย์โดยใช้หลักสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ 1) ความรู้ในภาษา (Competence) และการใช้ภาษา (Performance) 2) โครงสร้างลึก (Deep Structure) และ โครงสร้างผิว (Surface Structure) ดังนี้ (Retrieved on May 20, 2014, <http://www.bloggang.com>)

1) ความรู้ในภาษา (Competence) และการใช้ภาษา (Performance)

ความรู้ในภาษา หมายถึง การที่เจ้าของภาษาจะสามารถรับรู้ไวยากรณ์ของภาษาตนเองโดยไม่ได้ผ่านการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ กล่าวคือ สามารถตัดสินใจว่าประโยคใดถูกหรือผิดถึงแม้ไม่เคยได้ยินประโยค

นั้นๆ มาก่อน ในภาษาไทย เช่น เขาซื้อมะม่วง 3 ใบ หากเอ่ยเช่นนี้ เจ้าของภาษาไทยจะรู้ทันทีว่าผิด หรือ แม้แต่ภาษาอังกฤษ เช่น No have sir ประโยคที่ถูกต้องควรพูดว่า We don't have it, sir จึงจะถูกต้อง

การใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถจริงๆ ของเจ้าของภาษาในการถ่ายทอดภาษาให้มีความหมาย เข้าใจได้ ซึ่งการใช้ภาษาที่ว่าอาจไม่สมบูรณ์แบบแม่เจ้าของภาษาจะรู้กฎของภาษาไม่ว่าจะถูกหรือผิด เนื่องจากความผิดพลาดนี้อาจมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การพูดผิด พูดไม่จบประโยค เป็นต้น กล่าวโดยสรุปคือ ความรู้ความเข้าใจในภาษาเป็นนามธรรมที่มองไม่เห็นที่อยู่ในตัวผู้ใช้ภาษา และ การใช้ภาษาก็คือเป็นรูปธรรมหรือการใช้ภาษาที่เราสัมผัสได้

2) โครงสร้างลึก (Deep Structure) และ โครงสร้างผิว (Surface Structure)

โครงสร้างลึกคือความหมายที่ต้องการจะสื่อ หรือความหมายที่แท้จริง (Meaning) ของผู้พูด สามารถสื่อความหมายได้มากกว่าโครงสร้างผิว ซึ่งโครงสร้างผิวก็คือสิ่งที่ผู้พูดพูดหรือเขียนออกมาเป็นรูปแบบเดียวกัน เช่น Jack and Jill's house locates near the beautiful mountain and river. ประโยคนี้มีโครงสร้างผิว (รูปประโยค) ที่เหมือนกัน แต่ผู้ฟังสามารถตีความได้สองอย่างคือ บ้านของ Jack และ Jill ตั้งอยู่ใกล้กับภูเขาและแม่น้ำที่สวยงาม (ทั้งภูเขาและแม่น้ำ สวยงาม) หรือ บ้านของ Jack และ Jill ตั้งอยู่ใกล้กับภูเขาที่สวยงามและแม่น้ำ (เฉพาะภูเขา สวยงาม) กล่าวได้ว่าความหมายที่เราตีความนี้มาจากโครงสร้างลึก (Deep Structure) ในภาษานั้นเอง

ดังนั้นสิ่งที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้พอเข้าใจทฤษฎีนี้ซึ่งแสดงให้เห็นรูปแบบและกระบวนการสร้างและเข้าใจภาษาของมนุษย์ที่ใช้ในการสื่อสาร Chomsky ยังได้นำเสนอแนวคิดหนึ่งที่ว่า มนุษย์สามารถเรียนรู้ภาษาได้โดยไม่ต้องเรียนกฎใดๆ เพราะทุกภาษามีกฎหรือรูปแบบในทิศทางเดียวกัน แต่ในการแสดงออกทางภาษาระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์อาจแตกต่างกันด้วยข้อจำกัดของภาษาต่างๆ ที่ไม่สามารถให้เห็นรูปทางภาษาที่เหมือนกันได้

2. ทฤษฎีอรรถศาสตร์ (Semantics)

อรรถศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาความหมาย ตามแนวคิดของ Bell (1991) กล่าวถึงภาษาว่าเป็นโครงสร้างที่มีรูปแบบเป็นรหัส ที่ประกอบรวมกันเพื่อแสดงความหมายและมีระบบการสื่อความหมายผ่านสิ่งที่เรียกว่ารหัส เพื่อให้ความหมายจนเกิดเป็นการสื่อสารที่มีคุณค่า

Larson and Segal (1995: 7) กล่าวถึงความหมายไว้ว่าไม่เพียงเกี่ยวข้องกันภายนอก แต่ยังส่งผ่านไป ถึงความนึกคิดภายในจิตใจของผู้พูด กล่าวคือ ความหมายไม่เพียงแต่เชื่อมโยงผู้พูดกับสิ่งภายนอก แต่ยังสื่อ ความหมายหรืออุดมการณ์ภายในใจที่แท้จริงที่ผู้พูดต้องการสื่อสาร เช่น การพูด ความเชื่อ การถาม การสั่ง หรือความสงสัย เป็นต้น

Larson (1998: 32) กล่าวว่าความหมายเป็นส่วนประกอบหน่วยที่เล็กที่สุดในแง่ของโครงสร้างทาง ความหมาย ส่วนประกอบของความหมายประกอบเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดเป็นความคิด Larson จำแนกหน่วย ทางอรรถศาสตร์ (Semantic Units) เป็น 4 กลุ่มหลักๆ คือ สรรพสิ่ง (Thing), เหตุการณ์ (Event), การขยาย ความ (Attribute), และความสัมพันธ์ (Relation)

สรรพสิ่ง (Thing) ได้แก่ สิ่งมีชีวิตที่เป็นธรรมชาติและเหนือธรรมชาติ และสิ่งไม่มีชีวิต เช่น ผู้ชาย ผี พราย หิน ความคิด ซึ่งสรุปได้ว่าเป็น คำนาม และสรรพนาม

เหตุการณ์ (Event) ได้แก่ คำที่ใช้แสดงการกระทำทั้งหมด การเปลี่ยนสถานะ และประสบการณ์ เช่น คิด วิ่ง ยิ้ม ซึ่งสรุปได้เป็น คำกริยา

การขยายความ (Attribute) ได้แก่ คำที่นำมาขยายด้านคุณภาพและปริมาณของเหตุการณ์หรือสรรพ สิ่ง เช่น อย่างเร็ว ซ้ำๆ ซึ่งสรุปได้เป็น คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์

ความสัมพันธ์ (Relation) ได้แก่ ความสัมพันธ์ของหน่วยทางอรรถศาสตร์ที่กล่าวมา เช่น หลังจาก กับ เพราะว่า ดังนั้น ตั้งแต่ ซึ่งสรุปได้เป็น คำสันธานและบุพบท

พัชรี โภคาสัมฤทธิ์ (2553: 6) ได้กล่าวไว้ในรายงานการวิจัยการวิเคราะห์การแปลเอกสารทางธุรกิจ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยว่า นักวิชาการทางภาษาและความหมายได้ให้คำจำกัดความของอรรถศาสตร์ หรือวิชาที่ว่าด้วยความหมายไว้ดังเช่น Katz (1972) กล่าวว่าอรรถศาสตร์คือการศึกษาคำความหมายของภาษา ดังที่ได้แสดงไว้ในข้อความที่เป็นเนื้อหาโดยแยกออกจากการศึกษาโครงสร้างของภาษาและการออกเสียง

อรรถศาสตร์คือวิชาที่ว่าด้วยความหมายของภาษาที่ได้จากการเรียนรู้ความหมายของเสียงที่ ต่อเนื่องกันซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันของเจ้าของภาษา นักภาษาศาสตร์เช่น Fromkin and Rodman (1993) กล่าวว่า อรรถศาสตร์คือวิชาที่ว่าด้วยความหมายของภาษาตั้งแต่ระดับคำ วลี และประโยค ดังนั้น อรรถศาสตร์จึงเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการแปลโดยตรง ซึ่งก็คือการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไป ยังอีกภาษาหนึ่งผ่านกระบวนการแปล

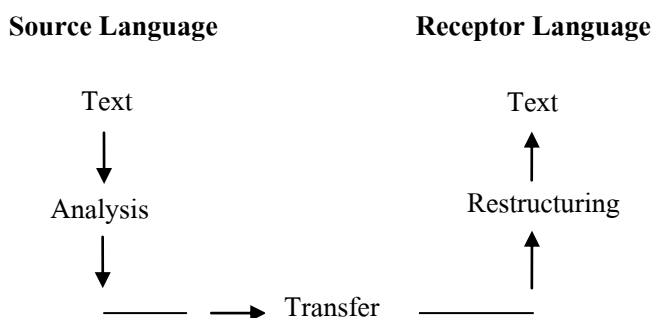
3. ทฤษฎีการแปล (Translation)

สุพรรณิ ปิ่นมณี (2555: 8) ได้กล่าวถึงนิยามทฤษฎีการแปล ของ Newmark (1981) ไว้ในหนังสือแปลผิด แปลถูก ว่าคือ การแทนที่สารหรือข้อความในภาษาหนึ่งด้วยสารหรือข้อความในอีกภาษาหนึ่ง เป็นงานที่ต้องทำอย่างประณีต ในขณะที่ต่อมา Newmark (1995) ให้รายละเอียดเพิ่มเติมอีกเล็กน้อยว่า การแปลคือการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่งให้ตรงกัน ผู้แปลต้องทำตัวเป็นคนอื่น (ซึ่งน่าจะหมายถึงผู้เขียน) ในการถ่ายทอดความคิดนั้น

ความคิดนี้คล้ายคลึงกับทฤษฎีของ Catford (1967) ที่กล่าวว่า การแปล คือ การแทนที่เนื้อหาในตัวบทหนึ่งในภาษาหนึ่งด้วยเนื้อหาในตัวบทที่เท่าเทียมกันในอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งในเวลาต่อมา Nida และ Taber (1969) ให้รายละเอียดเพิ่มเติมและเจาะลึกไปกว่านั้นอีกว่า ในการแปลนั้นผู้แปลต้องหาความหมายในภาษาแปลให้ใกล้เคียงและเป็นธรรมชาติที่สุดให้เท่าเทียมกับความหมายในภาษาต้นฉบับ นั่นหมายความว่าไม่เพียงเนื้อหาเท่านั้นที่ต้องเท่าเทียมกัน แต่ลีลาภาษาต้องเท่าเทียมกันด้วย

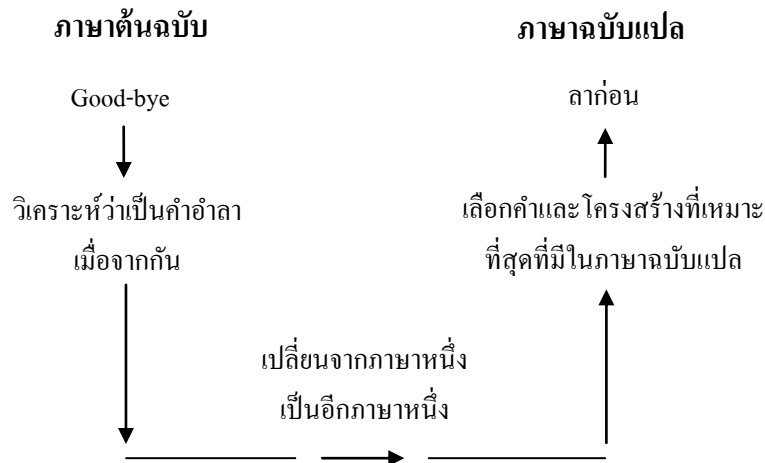
Larson (1984) เน้นเรื่องความหมายในการแปล บทแปลจะต้องมีความหมายเดียวกันกับต้นฉบับ แม้ในภาษาแปลจะไม่มีคำใดตรงกับคำในภาษาต้นฉบับ ผู้แปลต้องพยายามหาวิธีแปลให้ได้ความหมายเท่าเทียมกัน

นักแปล เช่น Eugene A. Nida และ Charles R. Taber (1974 อ้างถึงใน อัจฉรา ไล่ศัตรูไกล, 2554: 14) ได้ให้หลักในการวิเคราะห์ข้อความและการตีความภาษา โดยเขียนเป็นแบบจำลอง (Model) ของกระบวนการแปลไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 : แบบจำลองกระบวนการแปลของ Nida และ Taber
(Model, Nida & Taber, 1974: 484)

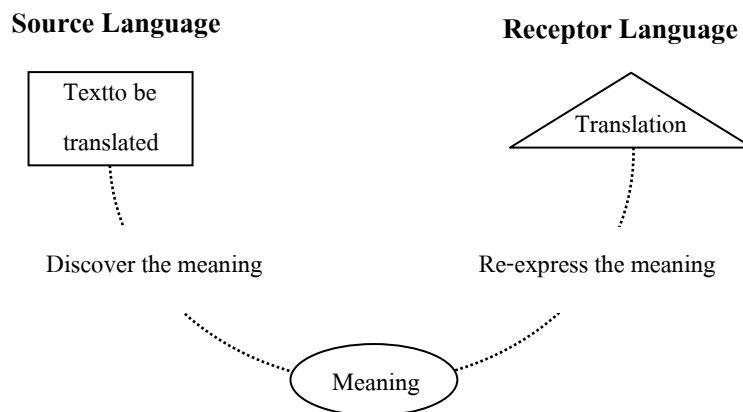
เราอาจเข้าใจแบบจำลองนี้ได้ชัดเจนขึ้นจากตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 2: แบบจำลองการแปลของอัจฉราตามแนวคิดของ Nida และ Taber
 (อัจฉรา ไล่ศัตรูไกล, 2554: 15)

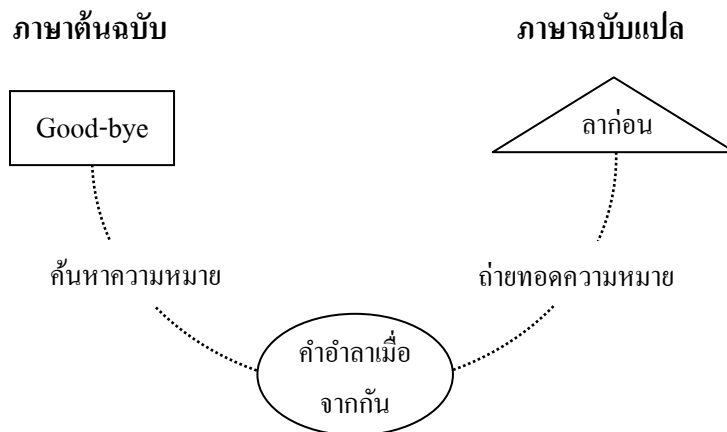
ส่วน Larson (1984 อ้างถึงใน อัจฉรา ไล่ศัตรูไกล, 2554: 15) นักแปลอีกผู้หนึ่งได้ให้แผนภูมิ (Diagram) ในกระบวนการแปลว่า ประกอบด้วย

- 1) การศึกษาภาษาต้นฉบับอย่างระมัดระวังทั้งในแง่ของคำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ สถานการณ์แวดล้อมในการสื่อความหมาย และองค์ประกอบทางวัฒนธรรม
- 2) นำองค์ประกอบเหล่านี้มาวิเคราะห์และหาความหมาย
- 3) เขียนความหมายที่ได้ลงเป็นภาษาแปล โดยใช้หลักไวยากรณ์และรูปแบบที่ถูกต้องของภาษาแปล รวมทั้งหากมีประเด็นทางวัฒนธรรมด้วย ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 3: แผนภูมิกระบวนการแปลของ Larson
 (Diagram, Larson, 1984: 4)

เช่นเดียวกันเราอาจเข้าใจแผนภูมินี้ได้ชัดเจนจากตัวอย่างต่อไปนี้

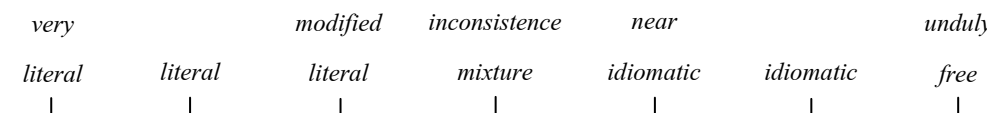

ภาพที่ 4: แบบจำลองกระบวนการแปลของอัจฉราตามแนวคิดของ Larson (อัจฉรา ไต้ศัทรุโกล, 2554: 16)

แบบจำลองกระบวนการแปลของ Nida และ Taber (1974) และแผนภูมิของ Larson (1984) มีหลักการคล้ายกันโดยเริ่มจากการวิเคราะห์เพื่อหาความหมายที่แท้จริงจากต้นฉบับแล้วถ่ายทอดออกมาผ่านกระบวนการแปลซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา ไต้ศัทรุโกล (2554: 16) ที่ว่า “กระบวนการนี้เป็นแบบกระบวนการแปลตามทฤษฎีความหมาย (Theory of Sense) ที่ว่า การแปล คือ การถ่ายทอดความหมาย ไม่ใช่การถ่ายภาษา (Transcodage) แต่เพียงอย่างเดียว”

4. ชนิดของการแปล

Mildred M. Larson (1984) ได้แบ่งชนิดของการแปลตามแผนภูมิ ดังนี้

ภาพที่ 5: แบบจำลองชนิดการแปลตามแนวคิดของ Larson (Diagram, Larson, 1984: 15)

การแปลชนิด very literal ภาษาไทยเรียกว่า การแปลตรงตัว การแปลคำต่อคำ การแปลตามตัวอักษร เกือบจะไม่ให้ความหมายใดๆ แก่ผู้อ่านบทแปลเลยเนื่องจากมุ่งเน้นการผลิตซ้ำลักษณะทางภาษาของต้นฉบับมากกว่าต้องการสื่อความหมาย ผู้แปลใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ใกล้เคียงกับโครงสร้างใน

ต้นฉบับ ทำให้ภาษาที่ใช้ในบทแปลจะแปลกประหลาดผิดธรรมชาติ ความหมายไม่ชัดเจน ในปัจจุบันการแปลแบบนี้ยังคงใช้อยู่เพื่อจุดประสงค์เฉพาะ เช่น การแปลคำกิริยาเปิด การแปลกฎหมายสนธิสัญญาระหว่างประเทศ และการแปลประกาศทางราชการ เป็นต้น ส่วนการแปลชนิด literal และ modified literal นั้นมีการเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์และการใช้คำบ้างในภาษาฉบับแปลซึ่งเป็นการเปลี่ยนเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่แปลกประหลาดผิดธรรมชาติ ลดความเข้มข้นของการแปลรักษาคำและรูปแบบร่องๆ ลงมา เน้นเอาความหมายมากกว่าแบบ very literal

การแปลชนิด idiomatic ถือเป็นเป้าหมายของการแปลที่ดีตามที่เสนอของ Larson เพราะสามารถสื่อความหมายอย่างเป็นธรรมชาติแก่ผู้อ่านบทแปลได้มากที่สุด ผู้อ่านแทบไม่รู้สึกรู้ว่าอ่านงานแปลเพราะดูเหมือนจะเป็นงานเขียนเสียมากกว่า ส่วนแบบ near idiomatic ก็ใกล้เคียงกับแบบ idiomatic แต่ยังคงมีการรักษาคำและรูปแบบอยู่บ้าง

การแปลชนิด inconsistent mixture เป็นการแปลลักษณะผสมผสานการแปลชนิดต่างๆ เข้าด้วยกัน ผู้แปลอาจใช้ลักษณะ literal เพื่อถ่ายทอดหน่วยไวยากรณ์ และใช้ลักษณะ idiomatic เพื่อถ่ายทอดความหมาย ซึ่งต้องปรับไปตามความเหมาะสม

การแปลชนิด unduly free เป็นการแปลที่เรียกว่า แปลแบบอิสระ หรือแปลแบบเสรี เป็นการแปลชนิดจับเอาความคิดหลักๆ ในต้นฉบับมาถ่ายทอดโดยนำเนื้อหาใหม่มาปรับแต่งใหม่ เช่น ตัดทอนข้อความออกหรือเพิ่มขยายข้อความเข้าไป ยังไม่ค่อยเป็นที่ยอมรับ เพราะเป็นการแปลที่ต่อเติมข้อมูล เปลี่ยนแปลงความหมายของต้นฉบับและบิดเบือนข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม แต่ก่อนการแปลแบบนี้มักใช้ในการแปลงานในด้านวรรณกรรมหรือบันเทิงคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น นิทาน ซึ่งไม่เน้นในเรื่องการตรงตามต้นฉบับ การแปลแบบนี้ไม่เป็นที่ยอมรับและใช้ไม่ได้ในการแปลเนื้อหาที่ต้องการรักษาความถูกต้องแน่นอนของต้นฉบับ

5. การแปลข้อความเชิงเปรียบเทียบ (Figurative Senses Translation)

อวยพร พานิชย์ และคณะ (2553: 286 – 288) ได้อธิบายการแปลชนิดนี้ในหนังสือ ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสารว่า ภาพพจน์ คือ ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพในใจ ซึ่งเป็นศิลปะการใช้ภาษา ถ้อยคำอย่างหนึ่ง เรียกว่าเป็นการแปลข้อความเชิงเปรียบเทียบ เมื่อแปลจึงไม่สามารถแปลตามตัวอักษรได้เช่นเดียวกับการแปลสำนวนต่างๆ ภาพพจน์มี 8 ชนิด ได้แก่ บุคลาธิษฐาน อุปมาอุปไมย อุปลักษณะ อธิพจน์ ภาษาไพเราะ นามนัย อนุนามนัย และสัทพจน์

- บุคลาธิษฐาน เป็นการแปลสิ่งไม่มีชีวิตให้ทำกริยาอาการเหมือนมนุษย์ เช่น เครื่องถอนสมอส่งเสียงคำราม แสงไฟกระพริบทักทายและกล่าวลา ทะเลส่งเสียงคำรามและสูดหายใจ ความจริงตบหน้า เป็นต้น
- อุปมาอุปไมย เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนอีกสิ่งหนึ่งโดยใช้คำเปรียบเทียบเช่น ดังราวกับ ราวกับว่า ประหนึ่ง เหมือน คล้าย เป็นต้น ในเนื้อหาผู้แปลใช้เทคนิคนี้ เช่น ไسرائากับแก้วเจียรไน แผลเบาเหมือนเสียงถอนหายใจ คดเคี้ยวเหมือนงู เป็นต้น
- อุปลักษณ์ เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นเหมือนอีกสิ่งหนึ่ง กล่าวเป็นนัยให้ผู้อ่านเข้าใจเอาเอง เช่น คำแรงเท่ากับกลบกระสอบหนึ่ง ในภาษาไทย กลบ เสมือนเป็นสิ่งที่มีค่าน้อย คำแรงเท่ากับกลบจึงหมายถึง ได้เงินน้อยมาก หรืออีกประโยคหนึ่ง เป็นทองคำขาวจากท้องทะเลได้ทองคำขาวถูกมองว่าเป็นสิ่งที่มีค่าหายาก ดังนั้นผู้แปลจึงใช้คำว่า ทองคำขาว เพื่อหมายถึงสิ่งมีค่า เป็นต้น
- อธิพจน์ เป็นการกล่าวมากเกินจริง หากกล่าวน้อยเกินจริงเรียกว่า อวพจน์ ทั้งอธิพจน์และอวพจน์เป็นการเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นไปได้ยาก หรือเป็นไปได้ เช่น เปลี่ยนไปในชั่วพริบตาเดียว เชื้อจนลมหายใจสุดท้าย โกรธจนควันออกหู เรื่องล้านแปด เป็นต้น
- ภาษาไพเราะ เป็นการหลีกเลี่ยงคำไม่สุภาพ หรือมีความหมายรุนแรง ไม่ดี เช่น ดาย แปลเป็นเสียชีวิต สักเวยชีวิต ดับไป แก่ แปลเป็น ชราภาพ ข่มขืน แปลเป็น ล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น
- นามนัย ใช้เรียกสิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กัน หรือเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งนั้น เช่น ลูกน้ำเค็ม หมายถึง ผู้ที่เกิดและใช้ชีวิตอยู่กับทะเล ชนชาตินักรบ หมายถึง ชาวโรมัน ชนชั้นสีม่วง หมายถึง ชนชั้นผู้มีฐานะดี ดินผี หมายถึง นักแข่งรถ เป็นต้น
- อนุนามนัย เป็นการนำส่วนน้อยหรือส่วนย่อยที่เด่นชัดมากกล่าวโดยหมายถึงส่วนทั้งหมด เช่น นังร้อโตะ บรรณารักษ์หัวเสีย ภาพในหัว เป็นต้น
- สัทพจน์ เป็นคำเลียนเสียงธรรมชาติที่เกิดขึ้นจริงๆ เช่น อู๊ๆ กรีดกราด ฮัม เป็นต้น

6. ลักษณะการแปลที่ดี

อัจฉรา ไล่ศัตรูไกล (2554: 20) กล่าวถึงลักษณะการแปลที่ดี 3 ประการในหนังสือจุดมุ่งหมายหลักการ และวิธีแปล ดังนี้

- 1) เชื่อถือได้ นำไปใช้ได้ไม่ผิดข้อเท็จจริง ไม่ผิดความหมาย ความครบถ้วน ไม่ตัดต่อคัดแปลงให้ผิดไปจากต้นฉบับ ชื่อตรงต่อต้นฉบับ
- 2) ชัดเจน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่กำกวม ไม่มีร่องรอยของภาษาเดิม
- 3) เป็นธรรมชาติ งานแปลที่ดีภาษาต้องสละสลวย ไม่ฝืนหลักภาษาของผู้อ่าน

พัชร โกคาสัมฤทธิ์ (2549: 8) ได้อธิบายลักษณะงานแปลที่ดีจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยทั่วไปไว้ดังนี้

1) ความถูกต้อง นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดเพราะผู้อ่านงานแปลมิได้เห็นต้นฉบับ เพราะฉะนั้น ข้อมูลที่ได้โดยเฉพาะในการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะได้จากการอ่านงานแปล ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดความหมายให้สมบูรณ์และถูกต้องโดยไม่ต้องไม่ต่อเติม คัดทอน หรือใส่ความเห็นของตนลงไป และจะต้องแปลให้มีบรรยากาศหรือรสชาติของภาษาเหมือนต้นฉบับด้วย

2) ความชัดเจน ความชัดเจนเกิดจากเทคนิคการเขียนและเรียบเรียง การเลือกใช้คำ ตลอดจนการอ่านทบทวนแบบมีระบบ บางครั้งงานแปลที่ถูกต้องอาจอ่านเข้าใจยาก เพราะมีโครงสร้างภาษาสลับซับซ้อน มีการใช้ศัพท์ที่คลุมเครือ ซึ่งอาจเกิดจากการตีความต้นฉบับได้ไม่ชัดเจนจนทำให้แปลไม่ได้ หรืออาจเกิดจากเทคนิคการเขียนภาษาไทยหรือภาษาแปลที่ไม่ดีพอ ผู้ตรวจงานแปลอาจขอให้ผู้แปลแก้ไขในส่วนที่ไม่ชัดเจน ก่อนที่จะนำไปพิมพ์เผยแพร่

3) ความเป็นธรรมชาติ ความเป็นธรรมชาติของงานแปลอังกฤษเป็นไทยก็คือ เมื่อแปลแล้วต้องเป็นภาษาไทยที่ดี ใช้ศัพท์สำนวนที่คนไทยใช้ เมื่อแปลแล้วไม่ควรรู้ทันทีว่าเป็นเอกสารที่แปลมาเพราะยังมีโครงสร้างประโยคและวิธีเรียงคำเป็นภาษาต้นฉบับอยู่ วิธีแก้ภาษาให้เป็นธรรมชาติ ทำได้โดยการเรียบเรียง และปรับสำนวนแปลร่างที่หนึ่ง ผู้แปลไม่ควรยึดติดอยู่กับรูปแบบ (Form) ของภาษาแต่ควรยึดความหมาย (Meaning) เป็นสำคัญ โดยถ่ายทอดความหมายในรูปแบบภาษาไทย หรือภาษาแปลให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด

สัญญาวิ สายบัว (2553: 14) กล่าวถึงคุณสมบัติของงานแปลที่ดีว่า ต้องสามารถทำให้ผู้อ่านฉบับแปลเกิดผลสนองตอบได้ใกล้เคียงกับผู้ผู้อ่านต้นฉบับมีต่อต้นฉบับ ซึ่งนับว่าสำคัญที่สุดในการพิจารณาคุณภาพของงานแปล งานแปลที่ขาดคุณสมบัติข้อนี้ นับว่าเป็นงานแปลที่คุณภาพต่ำ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ลักษณะงานแปลที่ดีนั้นต้องมีทั้งความถูกต้องแม่นยำ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในงานแปล มีความชัดเจนเข้าใจง่าย รวมทั้งความเป็นธรรมชาติของภาษาด้วย

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากยังไม่มียานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเทคนิคการแปลหนังสือเชิงประวัติศาสตร์โดยตรง ดังนั้น ผู้วิจัยจะขอกกล่าวถึงเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเทคนิคการแปลหนังสือฉบับที่มีการตีพิมพ์สองภาษา ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา ดังนี้

Surang Duangjai (2007) ได้ศึกษาเทคนิคการแปลหนังสือนวนิยายเรื่อง “The Orange Girl” ของ Jostein Gaarder แปลโดย Jiranun Pitpreecha ผู้วิจัยได้ใช้หลักการวิเคราะห์แบบ idiomatic และพบเทคนิค

การแปลที่ผู้แปลใช้จากทฤษฎีการแปลของ Larson (1998) ทั้งหมด 33 เทคนิค ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและนำเสนอตัวอย่างประโยคทั้งระดับคำ วลี ไปจนถึงประโยค

Pornpimon Phatarasringkarn (2011) ศึกษาเทคนิคการแปลจากเรื่องสั้นของผู้ได้รับรางวัลซีไรต์ Chart Korpjitti ซึ่งเป็นภาษาไทยและแปลเป็นภาษาอังกฤษโดย Marcel Barang ผลการศึกษาพบเทคนิคการแปลที่ผู้แปลใช้ทั้งหมด 14 เทคนิควิธีจากทฤษฎีของ Larson (1998) จากผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่าผู้แปลมีความสามารถทั้งภาษาแปลและภาษาต้นฉบับในทั้งในแง่ของโครงสร้างและคำศัพท์ที่ใช้

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงทฤษฎีต่างๆ ที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้ได้แก่ ทฤษฎีภาษาศาสตร์ ทฤษฎีอรรถศาสตร์ ทฤษฎีการแปล ชนิดของการแปล ลักษณะการแปลที่ดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในด้านระเบียบวิธีวิจัยจะได้นำเสนอในบทต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจากหนังสือเรื่อง แอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา มุ่งเน้นในการศึกษาวิเคราะห์เทคนิคการแปลโดยใช้เทคนิคการตามแนวคิดของ Larson (1998) ในบทนี้ จะอธิบายถึงระเบียบวิธีวิจัยและกระบวนการในการวิเคราะห์ ตลอดจนวิธีการนำเสนอข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการวิเคราะห์เทคนิคการแปลหนังสือประวัติศาสตร์ เรื่องแอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา (*Atlantic: Great Sea Battle, Heroic Discoveries, Titanic Storms, And A Vast Ocean Of A Million Stories*) เขียนโดย ไชม่อน วินเชสเตอร์ (Simon Winchester, 2011) มีทั้งหมด 459 หน้าฉบับแปลเป็นภาษาไทย แปลโดย สุนันทา วรรณสินธ์ เบล (2555) ทั้งหมด 362 หน้า ใช้การสุ่มตัวอย่างจากทุกบท ประกอบด้วย 10 บท ดังนี้

Preface: The Leaving Of Liverpool	1
อารัมภบท : จากท่าเรือลิเวอร์พูล	17
Prologue: The Beginning of Its Goings On	29
บทนำ : จุดเริ่มต้นของเรื่องราว	39
Chapter 1: From the Purple Isles of Mogador	51
บทที่ 1 : จากหมู่เกาะสีม่วงแห่งโมกาดอร์	55
Chapter 2: All the Shoals and Deepes Within	99
บทที่ 2 : หาดตื้นและห้วงทะเลลึก	91
Chapter 3: Oh! The Beauty andthe Might of It	149
บทที่ 3 : พลังและความงามของทะเล	129
Chapter 4: Here the Sea Of Pity Lies	207
บทที่ 4 : ห้วงทะเลแห่งความสังเวช	177
Chapter 5: They That Occupy Their Business on Great Waters	273
บทที่ 5 : ธุรกิจบนทะเล	225

Chapter 6: Change and Decay All Around the Sea	329
บทที่ 6 : ความเปลี่ยนแปลงและความตกต่ำรอบทะเล	267
Chapter 7: The Storm Surge Carries All Before	395
บทที่ 7 : พายุฉับพลันพัดพาทุกสิ่ง	315
Epilogue: Falls the Shadow, Fade the Sea	441
บทส่งท้าย : แสงเงาสลัว ทะเลเลื่อนจาง	349

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั้งระดับคำ ระดับวลี ระดับประโยค และระดับข้อความ โดยเปรียบเทียบระหว่างต้นฉบับและฉบับแปล
2. ใช้เทคนิคการแปลจากทฤษฎีการแปล (Larson, 1998) และทฤษฎีจากนักแปลท่านอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการใช้โวหารภาพพจน์ (Figurative Senses Translation) โดยนำมาวิเคราะห์ทุกเทคนิคที่พบและตรงกันทั้งในหนังสือต้นฉบับและหนังสือฉบับแปล
3. จัดบันทึกแต่ละเทคนิคการแปลพร้อมตัวอย่างแต่ละเทคนิค
4. รวบรวมข้อมูลเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปลงในตาราง

การนำเสนอข้อมูล

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเป็นรูปแบบตาราง ซึ่งประกอบด้วย 1) ภาษาต้นฉบับ 2) ภาษาแปล และ 3) หมายเหตุ หนึ่งช่องตารางจะแสดงตัวอย่างหนึ่งเทคนิคพร้อมตัวอย่างและคำอธิบายดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 16: Cultural Substitute Translation (ตัวอย่าง)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
“11 A.M.: Bouillon on the Boat Deck” was the one that stuck most firmly in my mind. (P.2)	ที่ผมจำได้ดีที่สุดคือข้อความว่า ‘11.00 น. ซูปโล บนคาคีฟ้า’ (น.18)	“ ซูปโล ” นำมาแทน “ Bouillon ” หมายถึง อาหารชนิดหนึ่ง
...: the Labrador Current and the Gulf Stream collide softly and unseen near here, and the sudden	กระแสน้ำเย็นลาบราดอร์และกระแสน้ำอุ่นกัลฟ์สตรีมไหลมาบรรจบกันบริเวณนี้ และการที่	“ น้ำพริกกะปิสีเทา ” เป็นอาหารชนิดหนึ่งนำมาใช้แทน “ grey pea soup ”

blending of tropical and Arctic waters can thicken the air above into grey pea soup for days at a time. (P.9)	กระจกน้ำจากเขตร้อนไหลมาปะทะน้ำจากขั้วโลกทำให้อากาศบนผิวน้ำหนาขึ้นจนเป็นเหมือน <u>น้ำพริกกะปิสีเทา</u> เป็นเวลานานหลายวัน (น.23)	
Up on top there were a scattering of houses, a church, a shop, and a tiny inn, its sitting room heavy with the smell of pipe smoke and warm wet sweater wool. (P.31)	ช้างบนมีบ้านคนอยู่ประปราย มีโบสถ์ ร้านค้าและโรงแรมเล็กๆ ห้องนั่งเล่นภายในโรงแรมอบอวลไปด้วยกลิ่น <u>ยาเส้น</u> และกลิ่นเสื้อขนแกะอื่นๆ (น.40)	“ <u>ยาเส้น</u> ”เป็นยาสูบไทยนำมาใช้แทน “ pipe smoke ”

การอภิปรายผล

การสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลเทคนิคการแปลจะนำมาสรุปและอภิปรายในบทที่ 5 ในรูปแบบตารางเป็นชื่อเทคนิคภาษาอังกฤษพร้อมความหมาย การอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะอธิบายแต่ละเทคนิคโดยละเอียดพร้อมยกตัวอย่างที่ได้นำเสนอในบทที่ 4 นำเสนอควบคู่กันเพื่อให้เข้าใจมากขึ้น สุดท้ายจะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจเพื่อใช้เป็นแนวทางการวิจัยด้านการแปลครั้งต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการอธิบายเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ของเทคนิคการแปลที่พบในหนังสือ แอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา ผลการวิเคราะห์ใช้กรอบทฤษฎีของ ลาร์สัน (Larson, 1998) ซึ่งจะแสดงผลในรูปแบบตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. การแปลตรงตัว (Lexical Translation)

ภาษาต้นฉบับและภาษาแปลมีความหมายตรงกัน

ตารางที่ 1: Lexical Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
I stayed on the foredeck to watch other vessel : there was a bustle of Fleetwood trawlers scuttling home, an inbound freighter or two, ... (P.5)	ผมอยู่ส่วนหน้าของดาดฟ้าเรือรอดูเรือลำอื่นๆ เห็นเรือลากอวนกลุ่มหนึ่งเดินทางกลับบ้าน มีเรือขนสินค้าสองลำ (น.20)	แปลตรงตัว
..., and the sudden blending of tropical and Arctic waters can thicken the air above into... (P.9)	และการที่กระแสน้ำจากเขตร้อนไหลมาปะทะน้ำจากขั้วโลกทำให้ อากาศบนผิวน้ำหนาขึ้น (น.23)	แปลตรงตัว
Nearly half a century has gone by since I first saw the Flemish Cap and watched, captivated, as that Canadian Air Force Plane swept in. (P.17)	เกือบครึ่งศตวรรษได้ผ่านไป หลังจากที่ผมได้เห็นเฟลมมิชแคป เป็นครั้งแรก ได้เฝ้าดูอย่างหลงใหลตอนที่เครื่องบินของกองทัพอากาศแคนาดาโฉบเข้ามา (น.29)	แปลตรงตัว
It is a living thing ; it has a geological story of birth and expansion and evolution to its present middle-aged shape and size; ... (P.22)	มันเป็นสิ่งมีชีวิต มันมีเรื่องราวตอนที่ถือกำเนิดทางธรณีวิทยา การขยายตัว และวิวัฒนาการมาจนเป็นมหาสมุทรที่มีรูปร่างและขนาดเหมือนในปัจจุบันซึ่งอยู่ในวัยกลางคน (น.33)	แปลตรงตัว
Year in and year out, night and day,	ปีแล้วปีเล่า กลางวันกลางคืน ร้อน	แปลตรงตัว

<p>warm and cold, century after century, the ocean is always there, an eternal presence in the collective minds of those who live beside it. (P.34)</p>	<p>และหนาว ศตวรรษแล้วศตวรรษ เล่า มหาสมุทรก็ยังคงอยู่เป็นนิรันดร์ในความทรงจำของผู้คนที่อยู่รายรอบ (น.43)</p>	
<p>It was an inelegant, jerky process, rather like watching a camel getting to its feet, with one part of the ocean opening, then another faraway, then ... (P.45)</p>	<p>เป็นกระบวนการที่ช้าและงุ่มง่าม เหมือนกับอูฐที่ลุกขึ้นยืน ส่วนหนึ่ง ของมหาสมุทรเริ่มเปิดออกตามด้วยอีกส่วนหนึ่งที่อยู่ห่างออกไป (น. 50)</p>	แปลตรงตัว
<p>The island shepherds had climbed up the cliffs-fixed ropes could be seen, ... (P.73)</p>	<p>คนเลี้ยงแกะบนเกาะปีนขึ้นไปบนหน้าผา เรามองเห็นเชือกอยู่ติดกับหมุด (น.72)</p>	แปลตรงตัว
<p>Three senior naval officers from member states are elected to preside over the International Hydrographic Organization, usually for five years at a time. (P.102)</p>	<p>นายทหารเรืออาวุโสจากประเทศสมาชิกได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานองค์กรแผนที่สากลทางทะเล มีวาระครั้งละ 5 ปี (น.94)</p>	แปลตรงตัว
<p>But then, in an instant, even though the summer on shore is fast coming. (P.156)</p>	<p>แต่ทันใดนั้น แม้ว่าฤดูร้อนบนชายฝั่งจะมาถึงอย่างรวดเร็ว (น. 136)</p>	แปลตรงตัว
<p>Initially the sea is only a backdrop-it appears in some of Durer's work, for example, ... (P.164)</p>	<p>ในตอนแรกทะเลเป็นเพียงฉากหลัง เช่นในงานของดูเรอร์ (น.142)</p>	แปลตรงตัว
<p>Even though the British at the time were his enemies, he said, no sailor should ever take the kind of delight that ... (P.211)</p>	<p>แม้ว่าอังกฤษจะเป็นศัตรูกับเขาในตอนนั้น แต่ทหารเรือไม่ควรแสดงความดีใจที่เรือล่ม (น.179)</p>	แปลตรงตัว
<p>To be attacked by a pirate ship was a terrifying experience.</p>	<p>การถูกเรือโจรสลัดจู่โจมเป็นประสบการณ์ที่น่าหวาดกลัว (น.</p>	แปลตรงตัว

(P.223)	188)	
After dinner we listen to the news. (P.259)	หลังอาหารค่ำ เราฟังข่าว (น.215)	แปลตรงตัว
Exploration, settlement, war, pilgrimage, fishing, and trade had always been the main impulses behind maritime adventuring. (P.276)	การเดินทางสำรวจ การตั้งถิ่นฐาน สงคราม การเดินทางแสวงบุญ การจับปลาและการค้าขาย เป็นแรงกระตุ้นผลักดันให้เกิดการผจญภัยทางทะเล (น.227)	แปลตรงตัว
On the other side of the sea, and in another hemisphere, the impoverished republic of Liberia ... (P.418)	อีกฝั่งหนึ่งของทะเล ในอีกซีกโลกหนึ่ง สาธารณรัฐไลบีเรีย (น.332)	แปลตรงตัว

2. การแปลเพิ่มเติม(Addition Translation)

การเติมข้อความเพื่อเพิ่มความเข้าใจของผู้อ่าน

ตารางที่ 2: Addition Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
..., in the Canadian Pacific offices off Trafalgar Square-more cathedral than bureau, all teak, marble, and hush, ... (P.2)	สำนักงานบริษัทแคนาดาเคียน แปซิฟิกแกลวงตุร์สทาฟัลการ์ ซึ่งข้างในสำนักงานดูคล้ายโบสถ์มากกว่า บรรยากาศภายในเงียบขรึม ตกแต่งด้วยไม้สักและหินอ่อน (น.18)	แปลเพิ่มเติม
A flotilla of small craft brought out the scattering of passenger-two were children with measles, and there was some slight quarantine-related delay ... (P.7)	กองเรือเล็กนำผู้โดยสารมาส่ง มีเด็ก 2 คนเป็นหัด ทำให้เราต้องจอดเรือนานกว่าปกติ เพราะลูกเรือไม่ยอมรับเด็กที่ป่วย กลัวว่าผู้โดยสารคนอื่นจะติดโรค (น.22)	แปลเพิ่มเติม
We had crossed the ocean in seven days, six hours, and seven minutes, and despite our mid-ocean	เราใช้เวลาเดินทางข้ามมหาสมุทรทั้งสิ้น 7 วัน 6 ชั่วโมง 7 นาที และแม้จะหยุดแวะพบนักบินกลางทะเล	แปลเพิ่มเติม

rendezvous were just fifty-four minutes late. (P.11)	<u>เราทำเวลาดี</u> สายไปเพียง 54 นาทีเท่านั้น (น.25)	
Humans have lived around Atlantic's peripheries and on its island, and have crossed and recrossed it, plundered it and fought on it, ...(P.23)	มนุษย์ตั้งรกรากอยู่ริมมหาสมุทรแอตแลนติกและตามเกาะ <u>น้อยใหญ่</u> มาเป็นเวลาช้านาน เดินทางข้ามไปข้ามมา หากินจากทะเล สู้รบกลางทะเล (น.33)	แปลเพิ่มเติม
The weather was becoming cooler as he went: the world was entering a major period of glaciations, ...(P.54)	อากาศใน <u>โลก</u> เริ่มเย็นลง โลกกำลังเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนสภาพโดยธารน้ำแข็ง (น.57)	แปลเพิ่มเติม
The groves of argan-oil trees and goat-busy scrub eventually give way to the stony desert plains of the hammada, ...(P.105)	ป่าต้นอาร์แกนและ <u>ป่าละเมาะ</u> ที่เต็มไปด้วยพุ่มเกาะหายไป กลายเป็นที่ราบทะเลทรายหิน (น.97)	แปลเพิ่มเติม
"Dr.Weizmann-It's a boy." (P.271)	"ด็อกเตอร์ไวซ์มานน์ <u>ยินดีด้วย</u> ครับคุณ! ได้ลูกชาย" (น.224)	แปลเพิ่มเติม

3. การละไว้ไม่แปล (Omission Translation)

ผู้แปลอาจไม่จำเป็นต้องแปลบางข้อความหรือประโยค เนื่องจากอาจทำให้ผู้อ่านสับสน

ตารางที่ 3: Omission Translation หรือการละไว้ไม่แปล

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
Almost half a century has passed since I made those two crossing - <u>fifty-odd years</u> during which I must have traversed this particular body of water five hundred times, at least. (P.13)	เวลาผ่านไปเกือบครึ่งศตวรรษแล้ว หลังจากที่ผมได้เดินทางข้ามมหาสมุทร 2 ครั้งนั้น และในช่วงเวลานั้นผมได้เดินทางผ่านน้ำนี้อย่างน้อย 500 ครั้ง (น.26)	"fifty-odd years" ไม่ได้แปล
Eventually, and testily, I found a flight to Manchester and made the rest of my way home <u>by railway</u> .	ในที่สุดผมก็ทรมานหาทางจนได้เที่ยวบินไปแมนเชสเตอร์และหาทางกลับบ้านได้ (น.26)	"by railway" ไม่ได้แปล

(P.13)		
Before what geologists like to think is too much longer, Atlantic will begin to change its aspect and size very dramatically. (P.22)	ก่อนจะถึงตอนนั้นมหาสมุทรแอตแลนติกจะเริ่มเปลี่ยนรูปร่างและขนาดอย่างรวดเร็ว (น.32)	“Before what geologists like to think” ไม่ได้แปล
He has turned his back on the sea at last, but he knows that even without seeing it, it is behind him all the while and simply, ponderously, magnificently, ominously continuing to be the sea. (P.34)	ในที่สุดเขาก็หันหลังให้ทะเล แม้ว่าเขาจะมองไม่เห็นแต่เขารู้ว่าทะเลอยู่เบื้องหลังเขาตลอดเวลา (น.43)	“simply, ponderously, magnificently, ominously” ไม่ได้แปล
The wind Erikson encountered was exceptionally fierce and almost always came from the west or the northwest, contrary to the Norsemen’s intended direction. (P.85)	เอริกสันปะทะกับลมสวนตะวันตกและลมตะวันตกเฉียงเหนือซึ่งแรงกว่าปกติ (น.80)	“contrary to the Norsemen’s intended direction” ไม่ได้แปล
...-on a long-remembered date, October 12, 1492-when the <i>Pinta’s</i> lookout, Rodrigo de Triana, spotted a line of white cliffs directly ahead. It was sudden a vision of a new world-or the New World, as it would soon be realized. (P.86)	วันที่ 12 ตุลาคม 1492 วันที่อยู่ในความทรงจำมานานแสนนาน เมื่อรีโอดริโก เดอ ทริอานา(Rodrigo de Triana) คนเฝ้าคูบนเรือปีนตาเห็นเส้นหน้าผาสีขาวเบื้องหน้า (น.81)	“It was sudden a vision of a new world-or the New World, as it would soon be realized” ไม่ได้แปล
...-to win knowledge of the Atlantic was to gain knowledge of the planet; to those on its far side in the nineteenth century, to know Atlantic was to be better equipped to make money. (P.124)	การได้ความรู้เกี่ยวกับมหาสมุทรแอตแลนติกคือการเรียนรู้เกี่ยวกับโลก แต่สำหรับคนที่อยู่อีกฟากหนึ่งความรู้เกี่ยวกับทะเลคือเครื่องมือหาความมั่งคั่ง (น.111)	“in the nineteenth century” ไม่ได้แปล
The seventy-seven black African	ทาสผิวดำ 77 คน ผู้ตกเป็นเหยื่อ	“African” ไม่ได้แปล

slaves, innocent victims of all this mayhem, were not treated with any great leniency. (P.230)	บริสุทธิของความโกลาหลนี้ไม่ได้ รับความกรุณาแต่อย่างใด (น.193)	
Whether there is a true and direct link between C.P. Scott, Chaim Weizmann, his freshly minted acetone, and the eventual formation of the state of Israel is ... (P.271)	ซี.พี. สก็อต คาอิม ไวซ์มานน์ แอซี โทนที่กลั่นได้ใหม่ และการสร้าง รัฐอิสราเอล (น.224)	“Whether there is a true and direct link between” ไม่ได้แปล
She would make her actual entrance into the oceanic sector, sashaying elegantly into the most critical portion of the flight, at a second waypoint designated as MALOT. (P.342)	และกรี๊ดกรายเข้าสู่เขตมหาสมุทรที่ ต้องระวังอย่างแท้จริง ณ จุดพิคัดที่ 2 ที่ชื่อว่า MALOT. (น.276)	“She would make her actual entrance into the oceanic sector” ไม่ได้แปล
The world at large is now having to keep super-aware of implications of flights as well, and for an entirely different reason. (P.345)	โลกทั้งใบต้องตระหนักถึง ผลกระทบของการบินเช่นกัน (น. 279)	“and for an entirely different reason” ไม่ได้แปล
...-a lexicon of strange and exotic new words are being uttered abroad: <i>jatropha, camelina, babassu, and halophytes-</i> ... (P.347)	เกิดคำศัพท์แปลกใหม่ขึ้น เช่น สมู ดำ ปาล์มคามไลนา ถั่วบาบาสสุ และฮาโลไฟต์ (น.280)	“are being uttered abroad” ไม่ได้แปล
“Unidentified Russian vessel two miles ahead of me, report your name and business,” (P.387)	“เรือรัสเซียที่อยู่หน้าผม 2 ไมล์ กรุณาแจ้งชื่อและธุระด้วย” (น.309)	“Unidentified” ไม่ได้แปล

4. การแปลเป็นความหมายรอง (Secondary Sense Translation)

คำในภาษาไทยบางคำเมื่อกล่าวถึงโดยไม่มีบริบทจะมีความหมายตรงตัวเป็นความหมายแรกที่เราคิดเมื่อได้ยิน เรียกว่า Primary Sense แต่เมื่อคำเหล่านี้เกิดขึ้นในบริบทอื่นหรือรวมกับคำอื่นก็อาจทำให้ความหมายเปลี่ยนไปได้ เมื่อแปลจึงต้องอาศัยคำที่เกิดร่วมกันจึงจะแปลความหมายได้ถูกต้อง ซึ่งคำเหล่านี้เรียกว่า ความหมายรอง หรือ Secondary Sense

ตารางที่ 4: Secondary Sense Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
Maybe time and schoolboy memory have distorted things a little, ... (P.2)	บางทีเวลาอาจบิดเบือนความทรงจำ วัยหนุ่ม (น.18)	ความหมายแรกคือ “วัยเรียน” ความหมายรองคือ “วัยหนุ่ม”
News of the shipwreck soon became the talk of the inns of early seventeenth-century London, and Shakespeare almost certainly heard of it. (P.151)	ข่าวเรืออัปปางกลายเป็นเรื่องที่คุณพูดคุยกันตาม โรงเหล้า ในช่วงต้นศตวรรษที่ 17 และเชื่อกันว่าเชกสเปียร์น่าจะได้ยินแน่นอน (น.131)	ความหมายแรกคือ “โรงแรม” ความหมายรอง คือ “โรงเหล้า”
(and in later years, more commercially successful) (P.233)	(และ ได้กำไร ในเวลาต่อมา) (น. 196)	ความหมายแรกคือ “ประสบ ความสำเร็จ” (ในทางการค้า) ความหมายรองคือ “ได้กำไร งาม”
The ferocity of the slave masters is legendary -men were brutalized, ... (P.234)	ความโหดร้ายของผู้คุมทาสเป็น เรื่องโจษจัน ทาสชายถูกซ้อม (น. 197)	ความหมายแรกคือ “ตำนาน” ความหมายรอง คือ “เป็นที่ รู้จัก หรือ โจษจัน”
It comes from evidence given to a British House of Commons Committee by a crewmen named Isaac Parker of the Liverpool slave brig <i>Black Joke</i> ... (P.235)	เป็น คำให้การ ของไอแซค ปาร์กเกอร์ (Isaac Parker) จากเมืองลิเวอร์พูล ลูกเรือค้าทาสชื่อแบล็กโจ๊ก (Black Joke) (น.197)	ความหมายแรก คือ “หลักฐาน” ความหมายรองคือ “คำให้การ”
..., and that the child in question was said by Parker to have been indecently young , little more than an infant. (P.236)	และเด็กที่ อายุน้อยมาก อายุไม่เกิน 3 ขวบ (น.198)	ความหมายแรกคือ “อายุน้อย” ความหมายรองคือ “เล็ก” (หมายถึงเด็ก)
Air travel across oceans has in recent years become to most consumers , if not necessarily to the practitioners , as tedious as it is commonplace. (P.330)	สำหรับ ผู้โดยสาร ส่วนใหญ่การเดินทางทางอากาศกลายเป็นเรื่องธรรมดาและน่าเบื่อ แต่สำหรับ คนขับเครื่องบิน คงไม่ใช่อย่างนั้น (น. 267)	consumers ความหมายแรกคือ “ผู้บริโภค” ในบริบทนี้หมายถึง “ผู้โดยสาร” practitioners ความหมายแรกคือ “ผู้ปฏิบัติ” ความหมายในบริบทนี้คือ “คนขับ

		เครื่องบิน”
In the abstract , the expanse of shallow seas of Newfoundland- ... (P.364)	ในทางทฤษฎี เขตน้ำตื้นนอกชายฝั่ง นิวฟันด์แลนด์ยิ่งใหญ่เหนือตำนาน (น.293)	ความหมายแรก คือ “นามธรรม” ความหมายที่สอง หมายถึง “ในทางทฤษฎี”
So the poor man returned home, ... (P.380-381)	เครกผู้อับโชคจึงต้องกลับบ้าน (น. 304)	ความหมายแรก คือ “ผู้นำสงสาร” หรือ “จน” ความหมายที่สองในบริบทนี้ หมายถึง “ผู้อับโชค”
He took pâté and cognac and cases of decent burgundies to sustain the party, ... (P.445)	เขาหาดีบับด เหล้าคอนญัก และไวน์เบอร์กันดีหลายลังไว้เลี้ยง (น. 352)	ความหมายแรก คือ “คำจูงสนับสนุน” ความหมายที่สอง คือ “เลี้ยง” (ในงานเลี้ยง)

5. การแปลความหมายแคบเป็นความหมายกว้าง (Specific to Generic Translation)

การแปลจากความหมายแคบ(Specific) เป็นความหมายกว้าง (Generic) เนื่องจากผู้แปลต้องการให้เป็นธรรมชาติในภาษาแปล ถึงไม่ตรงตัวเสียทีเดียวให้ความรู้สึกใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับและเป็นธรรมชาติ

ตารางที่ 5: Specific to Generic Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
A handful of businessman, not a few politicians, ... (P.13)	นักธุรกิจจำนวนหนึ่ง นักการเมืองจำนวนไม่น้อย (น.26-27)	“จำนวนหนึ่ง” มีความหมายกว้างกว่า “handful”(หยิบมือหนึ่ง)
That for years was very much the case for me-until one recent summer’s afternoon, as I was crossing to New York on a British Airways 777, ... (P.16)	ผมก็เคยรู้สึกเช่นนั้นอยู่นานหลายปี กระทั่งบ่ายวันหนึ่งในฤดูร้อน ขณะที่ผมเดินทางไปนิวยอร์กด้วยเครื่อง 777 ของสายการบินบริติชแอร์เวย์ (น.28)	“เดินทาง” มีความหมายกว้างกว่า “was crossing”(ข้าม)
..., their elders tutting them to keep their boots clean and to be careful not to fall. (P.31)	ผู้ใหญ่จู้ปากทักและบอกให้เดินระวังอย่าให้ล้ม เดี่ยวรองเท้าจะสกปรก (น.41)	“รองเท้า” มีความหมายกว้างกว่า “boots”(รองเท้าบู๊ต)
He decided that these humans probably sheltered in cave- ... (P.58)	เขาคิดว่ามนุษย์เหล่านี้ น่าจะอาศัยอยู่ในถ้ำ (น.60)	“คิด” มีความหมายกว้างกว่า “decide”(ตัดสินใจ)
...and so doing the skin and nails	ผิวและเล็บจึงหลุดออกมา เขาเอา	“น้ำมัน” มีความหมายกว้าง

came off, and he got some sweet oil and cloths and wrapped them round the feet ... (P.235)	น้ำมัน มาทา และผ้ามาพัน (P.197)	กว่า “ sweet oil ”(น้ำมันหอม)
..., and he tied a log of mango , eighteen or twenty inches long, and about twelve or thirteen pound weight... (P.235)	เขาผูก ท่อนไม้ ยาว 18-20 นิ้ว หนัก ประมาณ 12-13 ปอนด์ ไว้ที่คอเด็ก (น.197)	“ ท่อนไม้ ” มีความหมายกว้างกว่า “ a log of mango ”(ท่อนไม้มะม่วง)
Invariably it took accidents at sea to effect changes to the law of the sea . (P.322)	มักต้องเกิดอุบัติเหตุกลางทะเล ก่อนที่ กฎหมาย จะได้รับการแก้ไข (น.261)	“ กฎหมาย ” มีความหมายกว้างกว่า “ the law of the sea ”(กฎหมายทางทะเล)
The venture was Alcock’s idea, conceived when he was imprisoned by Turks after ditching his fighter plane in the sea near Gallipoli. (P.336)	อัลค็อกเกิดความคิดที่จะเดินทาง ขณะที่เขาถูกคุมขังโดยชาวเติร์ก หลังจากที่สละ เรือบิน ในทะเลใกล้เมืองกัลลิลี (Gallipoli) (น.272)	“ เรือบิน ” มีความหมายกว้างกว่า “ fighter plane ”(เครื่องบินรบ)
One aspect of the flight that had been already decreed by air traffic control the planners at the airline was transatlantic track that BA113 should use that day. (P.341)	แง่มุมหนึ่งของเที่ยวบินที่เจ้าหน้าที่ควบคุมและฝ่ายการวางแผนของสายการบินได้ แจ้ง แล้วคือเส้นทางที่เที่ยวบิน BA113 ควรใช้ในวันนั้น (น.276)	“ แจ้ง ” มีความหมายกว้างกว่า “ decree ”(คำบัญชา, คำสั่ง)
“And now this,” he said, and rather sheepishly handed over a card from his wallet . (P.381)	และ “ตอนนี้ที่นี้” เขาบอกและยื่นนามบัตรจาก กระเป๋า อย่างเหนียมอาย (น.305)	“ กระเป๋า ” มีความหมายกว้างกว่า “ wallet ”(กระเป๋าสตางค์)

6. การแปลความหมายกว้างเป็นความหมายแคบ (Generic to Specific Translation)

เป็นการแปลความหมายจากความหมายกว้าง (Generic) เป็นความหมายแคบ (Specific) กล่าวคือผู้แปลต้องการเลือกใช้คำที่เฉพาะเจาะจงมากกว่าเนื่องจากความเหมาะสมของภาษาที่ต่างกัน แต่ยังคงรักษาความหมายไว้ใกล้เคียงกับต้นฉบับเช่นเดียวกับการแปลความหมายแคบเป็นความหมายกว้าง

ตารางที่ 6: Generic to Specific Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
<i>All ashore who's going ashore!</i> came the familiar announcement, on cue. (P.4)	ลูกเรือ <u>ประกาศก้องตรงเวลา</u> “ใคร ไม่ไปให้ขึ้นฝั่ง” (น.19)	“ the familiar announcement, on cue ” แปลให้แคบลงว่า “ ประกาศก้องตรงเวลา ”
...: he waved up at us, and if he mouthed something like “Take care! Have a good crossing!” his words were whipped away by the breeze. (P.5)	เขาโบกมือให้แล้วขยับปาก เหมือนกับพูดว่า “โชคดี ข้ามน้ำให้ สนุก ” แต่คำพูดของเขาถูกลมพัด ไป (น.20)	“ good ”แปลให้แคบลงว่า “ สนุก ”
For the men up in the bridge, Voyage No.115 was basically just another routine crossing. (P.8)	สำหรับ <u>ลูกเรือ</u> ในห้องบังคับการ การเดินทางเที่ยวที่ 115 เป็นเพียง การข้ามมหาสมุทรปกติ (น.23)	“ the men ”แปลให้แคบลงว่า “ ลูกเรือ ”
For the sea in which these elegant fashioned beasts lived so abundantly was a body of water very different in character from the placid waters of the Mediterranean. (P.53)	เนื่องจากน้ำบริเวณที่ <u>หอยสวยงาม</u> เหล่านี้อาศัยอยู่เป็นจำนวนมากมี ลักษณะต่างจากน้ำนิ่งในเขตเมดิ เตอร์เรเนียน (น.56)	“ these elegant fashioned beasts ”แปลให้แคบลงว่า “ หอยสวยงาม ”
“Well now,” the builder replied, “the boat will do, just so long as the crew’s good enough. ” (P.72)	“อืม เรือก็คงพอไหว ถ้า <u>ลูกเรือฝีมือ ดีพอ</u> ” <u>คนต่อเรือ</u> ตอบ (น.70)	“ the builder ” แปลให้แคบลง ว่า “ คนต่อเรือ ” “ good enough ”แปลให้แคบ ลงว่า “ ฝีมือดีพอ ”
...: the sagas say they bartered with them, employing as trade goods not beads or useless trinkets, but milk, which the Eskimos appeared to like. (P.85)	ตามตำนานบอกว่าพวกเขามีการค้า ขายแลกเปลี่ยน ชาวเอสกิโมไม่ได้ ต้องการลูกบิดหรือเครื่องประดับ ไร้ประโยชน์ แต่พวกเขา <u>ชอบดื่ม</u> นม (น.81)	“ appeared to like ” แปลให้ แคบลงว่า “ ชอบดื่ม ”
Despite their London tailoring, fine manners, and good knowledge of English, Darwin regarded them as	แม้ว่าเขาทั้งสามจะใส่ <u>เสื้อที่ตัดโดย ช่างฝีมือประณีตในลอนดอน</u> <u>กิริยามารยาทงดงามและพูด</u>	“ London tailoring ” แปลให้ แคบลงว่า “ ใส่เสื้อที่ตัดโดย ช่างฝีมือประณีตในลอนดอน ”

<p>little more elevated than animals, ...(P.125)</p>	<p>ภาษาอังกฤษได้ดี แต่ดาร์วินมองว่า พวกเขาเหนือกว่าสัตว์เดรัจฉาน เพียงชนิดเดียว (น.112)</p>	<p>“fine manners” แปลให้แคบ ลงว่า “กิริยามารยาทงดงาม” “good knowledge of English” แปลให้แคบลงว่า “พูดภาษาอังกฤษได้ดี” “animals” แปลให้แคบลงว่า “สัตว์เดรัจฉาน”</p>
<p>At first his men found precious little in the red clays they hauled up from off the African coast, ...(P.137)</p>	<p>ตอนแรกลูกน้องของเขาพบสิ่งที่ น่าสนใจเพียงเล็กน้อยจากดินแดง ที่ชักกรอกขึ้นมาจากทะเลใกล้ ชายฝั่งแอฟริกา (น.120)</p>	<p>“his men” แปลให้แคบลงว่า “ลูกน้อง”</p>
<p>He took me to dinner-he wanted me to try centolla, the giant crab for which the waters off Cape Horn are famous, ...(P.210)</p>	<p>เขาเลี้ยงอาหารเย็นผม เขา คะยั้นคะยอให้ผมลองชิมเซนโทย่า ปูยักษ์ที่มาจากเคปฮอร์น (น.179)</p>	<p>“took me to dinner” แปลให้ แคบลงว่า “เลี้ยงอาหารเย็น” “wanted me to try” แปลให้ แคบลงว่า “คะยั้นคะยอให้ผม ลองชิม”</p>
<p>What were the circumstances of this child’s ill-treatment? The child took sulk and would not eat...(P.235)</p>	<p>เรื่องราวของการทารุณกรรมเด็ก คนนี้เป็นมาอย่างไร? เด็กโกรธไม่ ยอมกินข้าว (น.197)</p>	<p>“ill-treatment” แปลให้แคบ ลงว่า “การทารุณกรรม” “eat”แปลให้แคบลงว่า “กิน ข้าว”</p>
<p>That autumn, schoolchildren all over the England were asked to collect horse chestnuts, ...(P.269)</p>	<p>ฤดูใบไม้ร่วงปีนั้น เด็กนักเรียนทั่ว อังกฤษถูกสั่งให้เก็บลูกเกาลัดม้า (น.223)</p>	<p>“That autumn” แปลให้แคบ ลงว่า “ฤดูใบไม้ร่วงปีนั้น”</p>
<p>..., were even more widespread-in terms of new laws and international agreements-than after the Titanic. (P.325)</p>	<p>ส่งผลกระทบในวงกว้างมากกว่า เหตุการณ์เรือไททานิก ในแง่ของ กฎหมายใหม่และข้อขัดแย้งระดับ นานาชาติ (น.262)</p>	<p>“international agreements” แปลให้แคบลงว่า “ข้อขัดแย้ง ระดับนานาชาติ” “the Titanic”แปลให้แคบลง ว่า “เหตุการณ์เรือไททานิก”</p>
<p>The two bodies that police the ocean at high altitude and try to maintain good order and safety for the aircraft</p>	<p>หน่วยงาน2 แห่งที่ดูแลน่านฟ้า กลางมหาสมุทรและพยายามรักษา ความเรียบร้อยและความปลอดภัย</p>	<p>“bodies”แปลให้แคบลงว่า “หน่วยงาน” “high altitude”แปลให้แคบ</p>

...(P.342)	ของเครื่องบิน (น.277)	ลงว่า “น่านฟ้า”
The amounts involved are quite remarkable .(P.346)	ปริมาณของสารพิษ เกินธรรมดา เหนือความคาดหมาย (น.279)	“ remarkable ”แปลให้แคบลง ว่า“ เกินธรรมดาเหนือความ คาดหมาย ”
A ship called the <i>Fairtry</i> , launched in Scotland in 1954, was the first to start what some called the mechanized strip-mining of the Grand Banks. (P.370)	เรือเฟร์ทราย ซึ่งปล่อยในสก๊อต แลนด์ปี 1954 เป็นเรือลำแรกที่เริ่ม การ ‘ทำเหมืองเปิด’ โดยใช้ เครื่องจักรในแกรนด์แบงก์ (น. 297)	“ the first ”แปลให้แคบลงว่า “ เป็นเรือลำแรก ”
In my university days in 1960s, I briefly shared rooms with an exceptionally bright young man named Craig, ...(P.379)	ตอนที่ผมเป็น นักศึกษา มหาวิทยาลัย ในช่วงทศวรรษ 1960 ผมเช่าห้องร่วมกับ เพื่อนคนหนึ่ง ที่ แสนปราดเปรื่องชื่อเกรก (น.303)	“ university days ” แปลให้ แคบลงว่า “ นักศึกษา มหาวิทยาลัย ” “ young man ”แปลให้แคบลง ว่า “ เพื่อนคนหนึ่ง ”
The settlement is now a little larger- it was peopled by four hundred then; it has five hundred now. (P.398)	ตอนนี้ ชุมชน มีขนาดใหญ่ขึ้น เล็กน้อย เพิ่มจาก 400 เป็น 500 คน (น.317)	“ The settlement ”แปลให้ แคบลงว่า “ ชุมชน ”
So what exactly was Katrina? Was it merely the name given to the storm by Weather Service-as names have been given since 1953-...(P.421)	แคทรีน่าคืออะไรกันแน่ มันเป็น เพียงชื่อที่ สำนักอุตุนิยมวิทยา ให้แก่ พายุ ตาม ประเพณีการตั้งชื่อพายุ ตั้งแต่ปี 1953 (น.334)	“ Weather Service ” แปลให้ แคบลงว่า “ สำนัก อุตุนิยมวิทยา ” “ as names have been given ” แปลให้แคบลงว่า “ ประเพณี การตั้งชื่อพายุ ”

7. การแปลความหมายโจ่งแจ้งเป็นความหมายแฝง(Explicit to Implicit Translation)

การแปลจากภาษาต้นฉบับที่แสดงความหมายให้เห็นชัดเจน (Explicit) ในการแปลผู้แปลอาจใช้เทคนิคการแปลที่แสดงความหมายแต่ไม่แสดงรูป (Implicit) แต่ยังคงความหมายได้ครบถ้วน

ตารางที่ 7: Explicit to Implicit Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
But in all other respects the American nation remains largely mute and oblivious to the Norsemen. (P.89)	แต่ประเทศอเมริกายัง <u>นิ่ง</u> ไปต่อชาว นอร์สในทุกแง่ทุกมุม (น.83)	แปลเป็นความหมายแฝง

8. การแปลความหมายแฝงเป็นความหมายโจ่งแจ้ง (Implicit to Explicit Translation)

ในภาษาต้นฉบับผู้เขียนอาจไม่ได้แสดงรูปประโยค แต่ในการแปลผู้แปลจะต้องแสดงรูปความหมายให้เห็นโจ่งแจ้ง (Explicit) เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจมากขึ้น

ตารางที่ 8: Implicit to Explicit Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
British railway trains of the day seldom did much better . (P.11)	รถไฟอังกฤษในปัจจุบัน <u>ยังรักษา</u> เวลาไม่ได้เท่านี้(น.25)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
And it is very much the same on any Atlantic headland, whether in Africa or Americas, ..(P.33)	<u>วิวนี้</u> เหมือนกันทุกแห่งเมื่อมองจาก แหลมริมมหาสมุทรแอตแลนติก ไม่ว่าจะเป็ในทวีปแอฟริกาหรือ อเมริกา (น.42)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
There was ash , showing the inhabitants lit fires to keep themselves warm. (P.59)	<u>มีการพบขี้เถ้า</u> ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้อยู่อาศัยจุดไฟเพื่อให้ความอบอุ่น (น.61)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
The original is long gone ; but the copies that exist all show the same thing: ... (P.79)	<u>ต้นฉบับสูญหายไปนานแล้ว</u> แต่ฉบับคัดลอกที่เหลืออยู่แสดงให้เห็นสิ่งเดียวกัน (น.76)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
On the way south , Darwin saw and collected specimens from the Cape Verde Islands, ... (P.124)	<u>ขณะล่องเรือไปทางใต้</u> ดาร์วินได้ เก็บตัวอย่างมากมายจากหมู่เกาะเคปแวร์ด์ (น.111)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
It took the poets some time to catch up with the painters, however. (P.167)	อย่างไรก็ตาม เหล่ากวี <u>ใช้เวลานาน</u> กว่าที่จะตามจิตรกรทัน (น.145)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
I gave the child some victuals, but it	ผมให้อาหาร แต่เด็กไม่ยอมกิน	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง

would not eat; the captain took the child up again, ... (P.235)	กัปตันจับเด็กขึ้นขึ้น(น.197)	
“Dr.Weizmann- It’s a boy. ” (P.271)	“ด็อกเตอร์ไวซ์มานน์ ยินดีด้วยครับ คุณได้ลูกชาย ” (น.224)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
... who while employed as secretary of the Admiralty was professionally interested in collecting and collating statistics about the world’s seas. (P.322)	ในขณะที่เขาดำรงตำแหน่ง เลขาธิการกองทัพเรืออังกฤษ เขา สนใจเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติ เกี่ยวกับทะเลต่างๆ บน โลก (น. 261)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
..., in which forty-six crew members and passengers died, though nearly 1,700 were saved. (P.324)	ในการนี้ลูกเรือและผู้โดยสาร 46 คนเสียชีวิตแม้ว่าคนเกือบ 1,700 รอดชีวิต (น.263)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
In Victorian times, though, we still thought of the ocean as vast and frightening; we still regarded it with some kind of awed respect. Not anymore. (P.333)	แต่ในสมัยวิกตอเรียนเรามอง มหาสมุทรว่ายิ่งใหญ่และน่ากลัว และแสดงความเคารพ แต่ทุกอย่าง เปลี่ยนไปแล้ว (น.270)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
Much the same was true at the alternate arrival airports, ... (P.340-341)	เช่นเดียวกับสนามบินสำรองที่ สามารถนำเครื่องลงได้ (น.275)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
Their decision, much criticized, left millions of passengers stranded around the world, and the Shanwick controllers with precious little to do. (P.343)	การตัดสินใจของเขาได้รับคำ วิพากษ์วิจารณ์มาก ทำให้มี ผู้โดยสารนับล้านติดค้างอยู่ทั่วโลก และทำให้เจ้าหน้าที่ในศูนย์ควบคุม แชนวิก ว่างงาน (น.277)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
The initial reports said that the engines did indeed work, that they would restart if shut down (one early fear was they might not), and that the fuels did not freeze at high	รายงานเบื้องต้นกล่าวว่าเครื่องยนต์ ทำงานได้จริง จะติดขึ้นใหม่หาก หยุดทำงาน (ตอนแรกมีคนกล่าวว่า เครื่องจะไม่ติดอีก) และน้ำมันไม่ กลายเป็นน้ำแข็งเมื่อบินใน	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง

altitude (which was another). (P.347)	ระดับสูง (ซึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่คน หวาดกลัว) (น.281)	
...by its very vastness and its seeming remoteness , ...(P.355)	เนื่องจากทะเลมีขนาดใหญ่และดู เหมือนอยู่ห่างไกลตัวเรา (น.286)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
She was so very prescient . (P.356)	เธอมีตาทิพย์ล่วงรู้อนาคต (น.287)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
...that were on a generally agreed list of overfished and consequently endangered species . (P.360)	ว่าขายปลาที่อยู่ในรายการปลาที่ถูก ล่ามากเกินไปและกำลังใกล้จะสูญ พันธุ์ (น.289)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
And swordfish, generally caught by the much-criticized method of long- lining , are mainly denizens of the Pacific. (P.363)	ส่วนปลาดุกซึ่งจับโดยวิธีโรย สายเบ็ดที่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ มากนั้น หาได้ในมหาสมุทร แปซิฟิก (น.292)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
...and that foreign fishing vessels would be excluded from working here . (P.372)	และเรือต่างชาติไม่สามารถหาปลา ในเขตนี้ได้ (น.298)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
There is, for example, an abundance of krill, the tiny shrimplike creature eaten by baleen whales and still much favored by Russian, Ukrainian, and Japanese fishing fleets. (P.384)	ยกตัวอย่างเช่น มีตัวเคยเป็นจำนวน มาก ตัวเคยเป็นสัตว์คล้ายกุ้ง เป็น อาหารของวาฬกรองกินและเป็นที่ นิยมของกองเรือหาปลาของรัสเซีย ยูเครน และญี่ปุ่น (น.307)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
“Five years ago I wouldn’t have known one end of a fish from another . I couldn’t tell a krill from a kangaroo. (P.381)	“5 ปีก่อนหน้านี้ ฉันไม่รู้ว่าจะตรงไหน หัวปลาตรงไหนหางปลาแยกไม่ถูก ว่าตัวเคยกับจิงโจ้ต่างกันอย่างไร (น.305)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
And so we had to heave-to , were compelled to identify ourselves, state for the record that we had neither the will nor the ability to fish, and outline our purpose for being what were not, as we	เราจึงต้องบอกว่าเราเป็นใคร ให้การ ว่าเราไม่มีเครื่องมือหรือความ ต้องการที่จะล่าปลา แจ็ง วัตถุประสงค์ของการเดินทางในที่ ที่เราคิดว่าเป็นทะเลเปิดสากล แต่ที่ จริงเป็นเขตน่านน้ำภายใต้การดูแล	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง

supposed, international high seas but rather British territorial waters . (P.387)	ของอังกฤษ (น.309)	
Some say that all fish are in worldwide danger . (P.390)	บางคนกล่าวว่าปลาทั่วโลกกำลังจะ สูญพันธุ์ (น.311)	แปลเป็นความหมายโจ่งแจ้ง

9. การแปลความหมายคล้ายคลึง (Synonym Translation)

ภาษาแปลที่มีความหมายคล้ายกับภาษาในต้นฉบับ เป็นคำในกลุ่มเดียวกันที่สามารถใช้แทนกันได้โดยที่ความหมายไม่ต่างจากเดิม ซึ่งผู้แปลอาจเลือกใช้ในบริบทที่ต่างกัน

ตารางที่ 9: Synonym Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
It fell instead to sailors from far away, ... (P.52)	เป็นหน้าที่ของ นักเดินเรือ จากแดนไกล (น.56)	ในบริบทนี้ “sailors” ถูกแปลเป็นคำเหมือนว่า “นักเดินเรือ”
..., that no other sailor crossed the ocean with success in the nearly five centuries ... (P.84)	ดูเหมือนจะจริงว่าไม่มีใครสามารถเดินทางข้ามมหาสมุทรได้สำเร็จในช่วงเวลาเกือบ 500 ปี (น.80)	“five centuries” มีความหมายเดียวกับ “500 ปี”
..., about a thousand fearful wrecks, about fathers lying full-fathom five, ... (P.149)	ความน่ากลัวของเรืออัปปาง 1,000 ลำ บรรพบุรุษ ที่นอนอยู่ใต้ทะเลลึกถึง 5 ฟาธอม (น.129)	“fathers” มีความหมายว่า บิดา ผู้แปลใช้คำว่า “บรรพบุรุษ” ซึ่งมีความหมายเหมือนกัน คือ ผู้ที่มาก่อน
He turned out to be a middle-aged, full-bearded Briton in civilian dress , a man who had long ago left the Royal Navy for its Royal Australian counterpart ... (P.103)	เขาเป็นชายวัยกลางคนชาวอังกฤษใน ชุดไปรเวต นวนคราเพิ่ม เขาออกจากกองทัพเรืออังกฤษไปรับราชการในกองทัพเรือออสเตรเลีย (น.94)	“civilian dress” หมายถึงชุดที่ใส่โดยทั่วไปของพลเมือง แต่ผู้แปลใช้คำว่า “ชุดไปรเวต” ซึ่งหมายถึงชุดที่ใส่ทั่วไป เช่นเดียวกัน
(though his fame was somewhat tarnished by a later official report that blamed him for a scurvy outbreak on one polar voyage, since he had omitted to stow aboard a sufficient quantity of limes). (P.136)	(แม้ว่าต่อมาเขาจะแปลเปื้อนมลทินจากรายงานการระบาดของโรค ลักปิดลักเปิดที่โทษว่าเป็นเพราะเขาละเลยในหน้าที่ ตุน มะนาวบนเรือไม่มากพอ) (น.120)	“stow” มีความหมายว่า เก็บรักษา หรือ บรรจุ แต่ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “ตุน” ซึ่งหมายถึงการ เก็บ รักษาไว้ เช่นเดียวกัน

<p>Sixty-one sailors deserted before the journey was done, and a small number died-two going mad, two being drowned, one being poisoned, ... (P.137)</p>	<p>ลูกเรือ 61 นายออกกลางคัน บ้าง เสียชีวิต จิตวิปลาส 2 คน จมน้ำ 2 คน โคนยาพิษคนหนึ่ง (น.121)</p>	<p>“deserted” หมายถึง การละทิ้งหน้าที่ ผู้แปลใช้คำว่า “ออกกลางคัน” ซึ่งมีความหมายเดียวกัน และ “mad” หมายถึง เป็นบ้า ซึ่งมีหมายรวมถึง “จิตวิปลาส”</p>
<p>But a closer study of Shakespeare’s motivations uncovers evidence beyond the text itself that supports an otherwise rather radical idea- ... (P.150)</p>	<p>แต่การศึกษา เจตนา ของเชกสเปียร์อย่างใกล้ชิดมากขึ้นแสดงให้เห็นหลักฐานนอกบทละครที่สนับสนุนความคิดที่แปลกนี้ (น. 130)</p>	<p>“motivation” หมายถึง แรงจูงใจ แต่ในบริบทนี้ผู้แปลแปลเป็น “เจตนา”</p>
<p>Back in England, the men’s fate drew the most excited comments because among the captives were 187 white men, ... (P.230)</p>	<p>ในประเทศอังกฤษ ชะตากรรมของลูกเรือโจรสลัดได้รับ เสียงโหยงัน อย่างมากเนื่องจากในบรรดาคนที่ถูกจับได้ มีคนขาว 187 คน (น. 193)</p>	<p>“comment” หมายถึง ข้อคิดเห็น แต่ผู้แปลใช้คำว่า “เสียงโหยงัน” ซึ่งเป็นข้อคิดเห็นเช่นเดียวกัน</p>
<p>She would prepare to enter the critical transoceanic sector at an invisible waypoint that Atlantic aviation chartmakers had given the unlovely name of BURAK. (P.342)</p>	<p>เครื่องเตรียมเข้าสู่เขตมหาสมุทรลึก ณ จุดตำแหน่งพิกัดที่ผู้ทำแผนที่การบินแอตแลนติกให้ ชื่อที่ไม่เพราะว่า BURAK (น.276)</p>	<p>“unlovely” หมายถึง ไม่สวย แต่ในกรณีของชื่อ ผู้แปลได้แปลว่า “ไม่เพราะ”</p>
<p>These ships are possessed of a bloodless efficiency. (P.386)</p>	<p>เรือเหล่านี้มีประสิทธิภาพอย่าง เลือดเย็น (น.308)</p>	<p>“bloodless” ถูกแปลว่า “เลือดเย็น” มีความหมายเดียวกัน</p>
<p>Had we been deemed suspicious, marine boarding parties were ready in their Zodiac speedboats to come and grapnel their way up our sides; ... (P.388)</p>	<p>หากเราดูมี พิรุณ กลุ่มทหารเรือในเรือเร็วพร้อมที่จะเกี่ยวตะขอข้างเรือ (น.309)</p>	<p>“suspicious” หมายถึง น่าสงสัย มีความหมายเดียวกับ “พิรุณ”</p>
<p>We must all know anecdotal evidence of this-some new, some</p>	<p>พวกเราทุกคนต่าง เคยได้ยิน หลักฐานทางประวัติศาสตร์เก่า</p>	<p>“known” หมายถึง เคยรับรู้ ซึ่งผู้แปลใช้คำว่า “เคยได้ยิน”</p>

not so new. (P.390)	บ้างใหม่บ้าง (น.311)	แทน
Thus has climate change arrived at a small Atlantic settlement in East Greenland. (P.401)	ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มาเยือน ชุมชนแอตแลนติก ขนาดย่อม (น.318)	“arrived”แปลว่ามาถึง แต่ผู้แปลใช้คำว่า “มาเยือน” แทน และ“a small”ถูกแปลว่า “ขนาดย่อม” ซึ่งหมายถึงขนาดเล็ก
Power shortage will last for weeks...as most power poles will be down and transformers destroyed. (P.421)	ช่วงเวลาที่ไม่มีกระแสไฟฟ้า จะกิน เวลานานหลายสัปดาห์...เนื่องจากเสาไฟฟ้าส่วนใหญ่จะถูกพัดโค่นและหม้อแปลงไฟฟ้าถูกทำลาย (น.334)	“last”หมายถึง ดำรง ต่อเนื่อง ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “กินเวลา” ซึ่งมีความหมายเดียวกัน
A young researcher at the Massachusetts Institute of Technology, Penny Chisholm, first found the creature in Sargasso Sea. (P.430)	เพนนี่ ชิสโฮล์ม นักวิจัย สาว ของสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ พบสิ่งมีชีวิตนี้ครั้งแรกในทะเลซากัสโซ (น.339)	“young”หมายถึง เยาว์ ในที่นี้กล่าวถึงผู้หญิง ผู้แปลจึงใช้คำว่า “สาว” แทน

10. การแปลเป็นคำตรงข้าม (Antonym Translation)

การแปลคำที่ให้ความหมายเหมือนกันแต่เขียนตรงกันข้ามกับภาษาต้นฉบับ

ตารางที่ 10: Antonym Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
After a few moments , though, there came an unexpected sound, from directly ahead. (P.10)	หลังจากนั้น ไม่นาน เราก็ประหลาดใจที่ได้ยินเสียงจากด้านหน้ามุ่งตรงเข้ามาหาเรา (น.24)	แปลเป็นคำตรงข้าม
I took a family vacation in 1975 on the Canadian island of Grand Manan in New Brunswick, a short distance from where Roosevelt took his summer's ease on Campobello. (P.43)	ในปี 1975 ผมพาครอบครัวไปเที่ยวเกาะแกรนด์แมนเนน ในจังหวัดนิวบรันสวิกของแคนาดา ไม่ไกล จากที่โรสเวลต์ที่พักตากอากาศบนเกาะแคมโปเบลโล (น.49)	แปลเป็นคำตรงข้าม
Early man's march down to the	การเดินทางสู่มหาสมุทรของมนุษย์	แปลเป็นคำตรงข้าม

ocean began in remarkably short order. Just what impelled him to move so far and so fast - ... (P.54)	ในยุคเริ่มต้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สิ่งที่ผลักดันให้มนุษย์ออกเดินทางไกลในระยะเวลาอันสั้น (น.57)	
It is 4,500 miles from Bergen to Newfoundland, but Leif Eriksson did not have to travel nearly so far, because he first came to Newfoundland only from Greenland, less than a thousand miles away. (P.84)	จากเบอร์เกนถึงนิวฟันด์แลนด์เป็นระยะทาง 4,500 ไมล์ แต่เลฟ เอริกสันไม่ต้องเดินทางไกลขนาดนั้น เพราะเขาเดินทางมาถึงนิวฟันด์แลนด์ครั้งแรกจากกรีนแลนด์ซึ่งอยู่ห่างไม่เกิน 1,000 ไมล์ (น.80)	แปลเป็นคำตรงข้าม
The world may not have expanded in the years that followed, ... (P.102)	โลกมีขนาดเท่าเดิม(น.93)	แปลเป็นคำตรงข้าม
Prince Albert followed suit soon after and bought a sleekly elegant yacht of his own, the <i>Hirondelle</i> . (P.141)	ในไม่ช้าเจ้าชายอัลเบิร์ตก็ร่วมด้วย เขาซื้อเรือยอชต์ลำเรียวยามเองชื่ออิรอนเดล (น.123)	แปลเป็นคำตรงข้าม
...a woman, somewhat more costly despite being offered “ with a bad mouth ,” went for sixty-three bars, ... (P.233)	ทาสหญิงมีราคาแพงกว่าที่คิดแม้ว่าคนขายจะบอกว่า “ปากไม่ดี” ทาสหญิงคนหนึ่งราคา 63 แท่ง (น.196)	แปลเป็นคำตรงข้าม
...; and at a given signal, usually the stroke of a drum, they would all rush board the ship, and like the crazed mob at a department store sale ... (P.237)	และเมื่อได้สัญญาณ ส่วนใหญ่ใช้เสียงกลอง เหล่าพ่อค้าจะกรูกันขึ้นเรือและเลือกคว้าสินค้าจากกลุ่มทาสที่หวาดกลัวและดิ้นโซ่ตรวนอยู่ไม่ต่างจากฝูงชนในห้างสรรพสินค้าตอนลดราคา (น.198)	แปลเป็นคำตรงข้าม
But then came one cloudless summer morning in February twenty years later, when, on a Russian	แต่แล้วเช้าวันหนึ่งของฤดูร้อนที่ท้องฟ้าแจ่มใสในเดือนกุมภาพันธ์ 30 ปีต่อมา เมื่อผมยืนอยู่บนเรือ	แปลเป็นคำตรงข้าม

cargo ship, ... (P.379)	สินค้าสัญชาติรัสเซีย (น.303)	
Catastrophic storms mark the remembered dates of Netherlands history much as wars of liberation and the reigns of king do so in other, drier lands. (P.413)	เนเธอร์แลนด์ครั้งจําวันที่เกิดพายุรุนแรงครั้งประวัติศาสตร์ เช่นเดียวกับสงครามประกาศ เสรีภาพและการขึ้นครองราชย์ของ กษัตริย์ในประเทศอื่นที่มี ผืนดินไม่เปียกฝน (น.328)	แปลเป็นคำตรงข้าม
..., a modest affair that is powered by solar panels, requires little maintenance, ... (P.445)	ซึ่งทำงานง่าย ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ และ ไม่ต้องการการดูแลมาก (น. 352)	แปลเป็นคำตรงข้าม

11. การแปลกรรมวาจกเป็นกรรมวาจก (Passive to Passive Translation)

ผู้แปลอาจเลือกแปลแบบ Passive เป็น Passive ได้ ถ้าหากต้นฉบับสอดคล้องกับลักษณะของภาษาไทย ซึ่งโดยปกติในภาษาใน ประโยค passive (กรรมวาจก) มักใช้เมื่อประธานถูกกระทำกริยาในทางลบ

ตารางที่ 11: Passive to Passive Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
Phoenician ships were built for business. (P.64)	เรือของชาวฟินิเซียน ถูกสร้างขึ้น เพื่อธุรกิจ (น.65)	กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก
His three small carracks, the <i>Nina</i> , the <i>Pinta</i> , and the <i>Santa Maria</i> , were cleverly routed to the south of the Canaries ... (P.86)	เรือน้อยทั้ง 3 ลำของเขา เรือนี้ นำ ปินตา และซานตามาเรีย ถูกวางแผนการเดินทาง เรืออย่างเฉียบแหลม ให้มุ่งไปทางใต้สู่เกาะคานารี (น. 81)	กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก
He lived and worked until he was nearly ninety, and though he was distinguished enough to be buried alongside other national heroes under the nave of Westminster Abbey, he is otherwise widely overlooked. (P.123)	เขาทำงานจนอายุเกือบ 90 ปี แม้ว่า เขาโดดเด่นพอที่จะนำศพไปฝังเคียงข้างวีรบุรุษประจำชาติคนอื่นๆ ในทางเดินมหาวิหารเวสต์มินสเตอร์ แต่เขาก็ ถูกมองข้าม (น. 110)	กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก
All but two of her guns had been	ปืนใหญ่บนเรือ ถูกย้ายออกไปหมด	กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก

<p>removed to make way for laboratories and equipment. (P.136)</p>	<p>เหลืออยู่เพียง 2 กระจบอก เพื่อจัดพื้นที่เป็นห้องทดลองและเก็บอุปกรณ์ (น.120)</p>	
<p>Of the white men, nineteen died of their battle wounds before their trail, fifty-four others were found guilty of piracy and were hanged from the cannons on the castle walls, ... (P.230)</p>	<p>หมู่คนขาว 19 คนเสียชีวิตเพราะผลจากการสู้รบก่อนการดำเนินคดี อีก 54 คนถูกตัดสินว่ามีความผิดจริงและถูกแขวนคอจากปลายกระจบอกปืนใหญ่บนกำแพงป้อม (น.193)</p>	<p>กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก</p>
<p>Enormous bases, with quays and piers and cranes, graving docks and fuel bunkers, ammunition and stores, were constructed all around the British coasts and on the fringes of the world's oceans. (P.252)</p>	<p>ฐานทัพเรือขนาดใหญ่ พร้อมท่าเทียบเรือ สะพานขึ้นเรือ อุ้เรือ ปืนจันทยของ ป้อมน้ำมัน คลังอาวุธและโกดังเก็บของ ถูกสร้างขึ้นรอบชายฝั่งอังกฤษและตามขอบมหาสมุทรของโลก (น.210)</p>	<p>กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก</p>
<p>And when President Lincoln was shot dead in April 1865, the telegraphed news, also transcribed as a handwritten letter and placed in the sealed leather packet, ... (P.303)</p>	<p>เมื่อประธานาธิบดีลินคอล์นถูกลอบยิงเสียชีวิตในเดือนเมษายนในปี 1865 ข่าวโทรเลขถูกถ่ายออกมาด้วยลายมือ ส่งเป็นจดหมายใส่ซองหนังปิดผนึก (น.247)</p>	<p>กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก</p>
<p>Insofar as the Atlantic Ocean is the most used, traversed, and plundered of all oceans, so it is the body of water that is currently most threatened. (P.334)</p>	<p>เนื่องจากมหาสมุทรแอตแลนติกถูกใช้เดินทางข้าม และผลาญมากที่สุด ดังนั้น จึงเป็นแหล่งน้ำที่ถูกคุกคามมากที่สุด (น.271)</p>	<p>กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก</p>
<p>Engines are being more cleverly designed and planes are becoming lighter ... (P.346)</p>	<p>เครื่องยนต์ถูกออกแบบอย่างชาญฉลาดและตัวเครื่องบินเบาลง (น.280)</p>	<p>กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก</p>
<p>The patterns of water in places are being disrupted, and dramatic storms are becoming more</p>	<p>สภาพอากาศในที่ต่างๆ กำลังถูกรบกวนและพายุรุนแรงเพิ่มจำนวนมากขึ้นและความรุนแรงเพิ่มขึ้น</p>	<p>กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก</p>

numerous, their intensities steadily and ominously worsening. (P.402)	อย่างต่อเนื่อง (น.402)	
The Pacific is almost entirely surrounded by volcanoes and is rocked by ceaseless earth quaking from Japan to Alaska, from California to Chile, from Kamchatka to New Zealand. (P.433)	มหาสมุทรแปซิฟิกถูกล้อมรอบด้วยภูเขาไฟเกือบทุกด้าน และเกิดแรงสั่นจากแผ่นดินไหวจากญี่ปุ่นถึงอะลาสกา จากแคลิฟอร์เนียถึงชิลี และจากกัมชัตกาถึงนิวซีแลนด์ (น.343)	กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก
..., the long and slowly squeezed waters of the Atlantic Ocean will have been compelled to go elsewhere. (P.447)	น้ำในมหาสมุทรแอตแลนติกซึ่งถูกบีบอย่างช้าๆ จะถูกบังคับให้ไปที่อื่น (น.354)	กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก

12. การแปลกรรมวาจกเป็นกรรตุวาจก (Passive to Active Translation)

ผู้แปลอาจเลือกแปลจากกรรมวาจก (Passive) เป็นกรรตุวาจก (Active) เพื่อให้เหมาะสมตามธรรมชาติของภาษา

ตารางที่ 12: Passive to Active Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
..., the mists suddenly swirl away and are replaced by a sky of a clarity and blue brilliance that seems to be known only in the world's high latitudes. (P.30)	ฝูงหมอกจะจางลง ฟ้าใสครามอย่าง <u>ที่เห็นได้</u> ในบริเวณที่อยู่บนละติจูดสูงของโลกเท่านั้น <u>เข้ามาแทนที่</u> (น. 39)	กรรมวาจกเป็นกรรตุวาจก
The animal's tincture vein had to be removed and boiled up in lead basins, and it would take many thousands of snails to produce sufficient purple to dye a single garment. (P.68)	พวกเขา <u>ต้องตัดเส้นเลือดดำ</u> ของหอยออกมา <u>ต้ม</u> ในอ่างตะกั่ว ต้องใช้หอยเป็นพันๆ ตัว เพื่อผลิตสีม่วงพอที่จะย้อมผ้า 1 ผืน (น.67)	กรรมวาจกเป็นกรรตุวาจก
Formal public announcement of the find was made in the pages of the	การประกาศอย่างเป็นทางการของ <u>การค้นพบนี้</u> อยู่ในหน้าของนิตยสาร	กรรมวาจกเป็นกรรตุวาจก

<i>National Geographic</i> magazine in November 1964. (P.81)	National Geographic ฉบับเดือนพฤศจิกายน 1964 (น.78)	
Rodrigo de Triana was given five thousand maravedis for being so adept a lookout. (P.87)	รีอโดริโก เดอ ทริอานาได้รับเงินรางวัล 5,000 แมเรอเวดี ในฐานะที่เฝ้าคูเก่ง (น.82)	กรรมวาจาเป็นกรรมวาจา
With this realization of a brand-new sea, anchors were weighed and sails unfurled, brass clocks were wound and heaving lines led. (P.114)	เมื่อคนตระหนักว่านี่คือมหาสมุทรแห่งใหม่ พวกเขาเริ่มถอนสมอและกางใบเรือ ไชลานนาฟิกาทองเหลืองและเตรียมผูกตะกั่วใต้เชือกนำ (น.103)	กรรมวาจาเป็นกรรมวาจา
Long, long before the Atlantic was recognized to be an ocean, when it was just an unknowably vast and man-devouring mass of waves ... (P.153)	ก่อนที่คนจะรู้ว่าแอตแลนติกเป็นมหาสมุทร มันเป็นเพียงทะเลกินคนที่มีคลื่นขนาดยักษ์ ฟองน้ำกระเซ็น (น.132)	กรรมวาจาเป็นกรรมวาจา
Back in England, the men's fate drew the most excited comments because among the captives were 187 white men, all alleged pirates, and seventy-seven black Africans, who had all been taken as booty from the captured slave ship. (P.230)	ในประเทศอังกฤษ ฆะตกรรมของลูกเรือโจรสลัดได้รับเสียงโหยงันอย่างมากเนื่องจากในบรรดาคนที่ถูกจับได้ มีคนขาว 187 คนซึ่งถูกตั้งข้อหาเป็นโจรสลัด และอีก 77 คนเป็นทาสผิวดำจากแอฟริกาที่พวกเขาปล้นยึดมาจากเรือทาส (น.193)	กรรมวาจาเป็นกรรมวาจา
But the animal had been known in New England for at least a century and half before this: ... (P.288)	แต่คนในนิวอิงแลนด์รู้จักวาฬเป็นเวลาอย่างน้อย 150 ปีแล้ว (น.236)	กรรมวาจาเป็นกรรมวาจา
Ever since the first factory was built beside the water, ever since the first sewer pipe was laid in an industrial port city, ... (p.333)	นับตั้งแต่โรงงานแห่งแรกสร้างขึ้นริมทะเล นับตั้งแต่มีการวางท่อน้ำเสียท่อแรกในเมืองท่าเรืออุตสาหกรรม (น.270)	กรรมวาจาเป็นกรรมวาจา
At this point the Canadian government decided something	ณ จุดนี้ รัฐบาลแคนาดาตัดสินใจว่าต้องทำอะไรสักอย่าง (น.298)	กรรมวาจาเป็นกรรมวาจา

ought to be done. (P.371)		
A formal letter was then written to London requesting Craig’s removal- ... (P.380)	เขาเขียนจดหมายอย่างเป็นทางการไปยังลอนดอนเพื่อขอให้เพิกถอนเค รก (น.304)	กรรมวาจกเป็นกรรตุวาจก

13. การแปลแบบหาคำมาเทียบเคียง (Restatement Translation)

บางครั้งภาษาต้นฉบับและภาษาแปลอาจหาคำที่มีความหมายเท่าเทียมมาแทนที่ไม่ได้ จึงจำเป็นต้องเลือกใช้คำในภาษาแปลที่มีความหมายเทียบเคียงกันมาใช้แทน

ตารางที่ 13: Restatement Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
He cleared his throat and looked rather nervous. (P.210)	เขากระแอมแล้วทำสีหน้าตื่นเต้น (น.179)	“ cleared his throat ” ใช้คำเทียบเคียงว่า “กระแอม”
... -being brought up on deck to be exercised, jumping rhythmically on the deck to the extent that their shackles allowed, crew members armed with whips standing nearby to make sure everyone moved with equal energy and kept their muscles in tone. (P.234)	พวกเขาถูกนำตัวขึ้นมานบนาคัดฟ้าเรือเพื่อออกกำลังกาย กระโดดเป็นจังหวะบนเรือทั้งโซ่ตรวน ลูกเรือ ถือแส้คุม ให้ทุกคนออกกำลังกาย และ รักษากล้ามเนื้อให้ได้รูป (น. 197)	“ with whips standing nearby ” ใช้คำเทียบเคียงว่า “ถือแส้คุม” “ kept their muscles in tone ” ใช้คำเทียบเคียงว่า “รักษากล้ามเนื้อให้ได้รูป”
... ; the captain desired the cook to put on some water to heat to see if he could abate the swelling, ... (P.235)	กัปตันสั่งให้พ่อครัว ต้มน้ำร้อน เพื่อช่วยให้เท้ายุบ (น.235)	“ put on some water to heat ” ใช้คำเทียบเคียงว่า “ต้ม”
If things went badly wrong here-if there was an engine fire, say, or a sudden loss of cabin pressure- ... (P.344)	หากเกิด เหตุสุดวิสัย เช่น เครื่องยนต์ติดไฟหรือความกดอากาศในห้องผู้โดยสารลดลง (น.278)	“ things went badly wrong ” ใช้คำเทียบเคียงว่า “เหตุสุดวิสัย”
Generally, though, and in the deeper sea, the routines became a tedious	แต่โดยทั่วไปการซักกรอกเป็นเรื่องน่าเบื่อ กระทั่งนักวิทยาศาสตร์ยัง	“ grim-looking sludge ” ใช้คำเทียบเคียงว่า “ตัวขยุกขยิก”

business, even for the scientists, who would come to dread the arrival of yet more grim-looking sludge , especially of the drudge returned at dinnertime. (P.137)	เริ่มขยาดแคร่ที่เต็มไปด้วย <u>ตัวขยุกขยู่</u> โดยเฉพาะก่อนเวลาอาหารค่ำ (น.121)	
Speedbird 113 was due to spend about three hours of its transatlantic passage in the unreal world of the oceanic control sector, ... (P.344)	ตามกำหนดการเครื่องสปีดเบิร์ด 113 ใช้เวลาข้ามมหาสมุทรเป็นเวลา 3 ชั่วโมงใน <u>โลกจำลอง</u> ของศูนย์การควบคุมการจราจรข้ามมหาสมุทร (น.278)	“the unreal world” ใช้คำเทียบเคียงว่า “โลกจำลอง”
It was a sorry little row , ... (P.361)	นับเป็น <u>เรื่องหมองใจ</u> กันเล็กน้อย (น.290)	“a sorry little row” ใช้คำเทียบเคียงว่า “เรื่องหมองใจ”

14. การแปลแบบหาคำมาแทน (Substitute Word Translation)

เป็นการแปลคำแทนที่คำที่กล่าวถึงก่อนหน้านี้ ต้องเน้นให้ได้ความหมายตรงตามต้นฉบับ แต่ไม่จำเป็นต้องแปลเหมือนคำที่ปรากฏในต้นฉบับก็ได้

ตารางที่ 14: Substitute Word Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
His three small carracks, the Nina, the Pinta, and the Santa Maria , were cleverly routed to the south of the Canaries ... (P.86)	<u>เรือ</u> น้อยทั้ง 3 ลำของเขา <u>เรือ</u> นี้ <u>นำ</u> <u>ปินตา</u> และ <u>ซานตามาเรีย</u> ถูกวางแผนการเดินทางอย่างเนียนแหลมให้มุ่งหน้าไปทางใต้สู่หมู่เกาะคานารี (น.81)	“three small carracks” แทน “เรือนี้ นำ ปินตา และ ซานตามาเรีย”
He then ordered the child’s feet to be put in water , and the cook putting his finger into the water said, “Sir, it ¹ is too hot.” ..., I gave the child some victuals, but it ² would not eat; ... (P.235)	เขาสั่งให้น้ำเท้าเด็ก <u>แช่น้ำ</u> พ่อครัวเอานิ้วมือจุ่ม <u>น้ำ</u> แล้วบอกว่า “ท่านครับ <u>น้ำ</u> ร้อนเกินไป...” ผมให้อาหารแต่ <u>เด็ก</u> ไม่ยอมกิน (น.197)	“water = it ¹ ” แทน “น้ำ” “the child = it ² ” แทน “เด็ก”
... -two oceanic things survived above all: the seas as a source of	แต่มี <u>2 สิ่ง</u> ที่ยังคงเดิมในมหาสมุทร นั่นคือ <u>ทะเล</u> ยังคงเป็นแหล่งอาหาร	“two oceanic things” แทน “ทะเลยังคงเป็นแหล่ง

<p>food and the seas as a passageway for trade. (P.276)</p>	<p>และ<u>เส้นทางค้าขาย</u> (น.227)</p>	<p>อาหาร และ<u>เส้นทางค้าขาย</u>”</p>
<p>If an aircraft can establish a balance between the two, between its own CO₂ output and CO₂ absorption in the fuel-growing meadows, ... (P.347)</p>	<p>หากเครื่องบินสามารถทำสมดุลระหว่าง 2 สิ่งนี้ได้ ระหว่าง<u>การผลิตคาร์บอนไดออกไซด์และการดูดซึ่มคาร์บอนไดออกไซด์</u>ในทุ่งหญ้าที่ผลิตเชื้อเพลิง (น.280)</p>	<p>“the two”แทน“การผลิตคาร์บอนไดออกไซด์และการดูดซึ่มคาร์บอนไดออกไซด์”</p>
<p>..., and new committees of specialists are sprouting like mushrooms, all bent on keeping New York from drowning on the day when the big water comes. The city has nearly six hundred miles of shoreline, and since climate modelers believe that ... (P.416)</p>	<p>กลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มใหม่โผล่ขึ้นมา รวากับดอกเห็ด ต่างมุ่งมันป้องกันไม่ให้<u>นิวยอร์ก</u>จมอยู่ใต้น้ำเมื่อคลื่นลูกใหญ่มาถึง <u>นิวยอร์ก</u>ก็มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวเกือบ 600 ไมล์ เนื่องจากผู้สร้างแบบจำลองสภาพภูมิอากาศเชื่อว่า ... (น.331)</p>	<p>“New York = the city” แทน“นิวยอร์ก”</p>
<p>A young researcher at Massachusetts Institute of Technology, Penny Chisholm, first found the creature in the Sargasso Sea. She and Rob Olsen, her colleague from Woods Hole, were on a research vessel sailing from Cape Cod to Bermuda with, as an onboard trail, a machine normally used in hospitals to assay blood and know as a flow cytometer. The principle of this device is simple enough (P.430)</p>	<p><u>เพนนี ชิสโฮล์ม</u>นักวิจัยสาวของสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ พบสิ่งมีชีวิตนี้ครั้งแรกในทะเลซากัสโซ <u>เธอ</u>และ<u>ร็อบ โอลเซน</u> <u>เพื่อนร่วมงาน</u>จากสถาบันวิจัยวูดส์โฮลอยู่บนเรือสำรวจจากเคปค็อดไปยังเบอร์มิวดา บนเรือมี<u>เครื่องวิเคราะห์เลือด</u>ที่ใช้ในโรงพยาบาลที่เรียกว่า<u>เครื่องตรวจวิเคราะห์เซลล์</u> หลักการทำงานของ<u>เครื่องนี้</u>ง่ายมาก (น.340)</p>	<p>“A young researcher= Penny Chisholm = She” แทน คนๆ เดียวกัน “Rob Olsen = her colleague”แทน คนๆ เดียวกัน “a machine = a flow cytometer = this device” แทน สิ่งเดียวกัน</p>

15. การแปลโดยใช้สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม (Cultural Substitute Translation)

การแปลโดยใช้สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม (Cultural Substitution) เป็นการนำเอาวัฒนธรรมในภาษาแปล มาทดแทนในภาษาต้นฉบับซึ่งมีความหมายเท่าเทียมกัน ที่ต้องใช้เทคนิคนี้เนื่องจากความแตกต่างทาง วัฒนธรรมของทั้งสองภาษา

ตารางที่ 15: Cultural Substitute Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
“11 A.M.: Bouillon on the Boat Deck” was the one that stuck most firmly in my mind. (P.2)	ที่ผมจำได้ดีที่สุดคือข้อความว่า ‘11.00 น. ซูปโป บนคาคีฟา’ (น.18)	“ ซูปโป ” นำมาแทน “ Bouillon ” หมายถึง อาหารชนิดหนึ่ง
...: the Labrador Current and the Gulf Stream collide softly and unseen near here, and the sudden blending of tropical and Arctic waters can thicken the air above into grey pea soup for days at a time. (P.9)	กระแสน้ำเย็นลาบราดอร์และกระแสน้ำอุ่นกัลฟ์สตรีมไหลมาบรรจบกันบริเวณนี้ และการที่กระแสน้ำจากเขตร้อนไหลมาปะทะน้ำจากขั้วโลกทำให้อากาศบนผิวน้ำหนาขึ้นจนเป็นเหมือน น้ำพริกกะปี้เทา เป็นเวลานานหลายวัน (น.23)	“ น้ำพริกกะปี้เทา ” เป็นอาหารชนิดหนึ่งนำมาใช้แทน “ grey pea soup ”
Up on top there were a scattering of houses, a church, a shop, and a tiny inn, its sitting room heavy with the smell of pipe smoke and warm wet sweater wool. (P.31)	ข้างบนมีบ้านคนอยู่ประปราย มีโบสถ์ ร้านค้าและโรงแรมเล็กๆ ห้องนั่งเล่นภายในโรงแรมอบอวลไปด้วยกลิ่น ยาเส้น และกลิ่นเสื้อขนแกะอื่นๆ (น.40)	“ ยาเส้น ” เป็นยาสูบไทยนำมาใช้แทน “ pipe smoke ”
This discovery, which I was told about while sitting sunning myself in a rooftop bar in the coastal town of Essaouira, led geologists on a huge Easter egg hunt around other Atlantic coastal countries for more basalts of the same antiquity. (P.43)	มีคนบอกผมขณะที่ผมนั่งอาบแดดอยู่ในบาร์บนคาคีฟาของเมืองชายทะเลอย่างเอซาวีร์ว่า การค้นพบนี้นำนักธรณีวิทยาออกขุดสำรวจในประเทศที่มีชายฝั่งติดกับมหาสมุทรแอตแลนติกเพื่อหาหินภูเขาไฟที่มาจากยุคเดียวกันนี้ราวกับว่าเป็น การขุดหาขุมทรัพย์ (น.50)	“ การขุดหาขุมทรัพย์ ” นำมาใช้แทน “ huge Easter egg hunt ”
..., and the flatlands that were then off Cape Horn freed themselves from	และที่ราบซึ่งเคยอยู่ใกล้แหลมเคปฮอร์น ปลีกตัวออกจากอ้อมแขนของ	“ พระแม่ธรณี ” เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของไทยนำมาใช้

<p>their geological embrace of what is now Namibia and the South African cape, and swept away to become the foothills of the southern Andes. (P.47)</p>	<p>พระแม่ธรณีจากบริเวณที่เป็นประเทศนามิเบียและแหลมของประเทศแอฟริกาใต้ในปัจจุบัน และเคลื่อนตัวออกไปเป็นดินเขาของเทือกเขาแอนดิสทางใต้ (น.53)</p>	<p>แทน “their geological embrace”</p>
<p>Yet he didn't run yelping back to the safety of the savannah. (P.55)</p>	<p>อย่างไรก็ตาม เขาไม่กรี๊ดร้องวิ่งหนีกลับไปสู่ทุ่งหญ้าอันสงบปลอดภัย (น.58)</p>	<p>“ทุ่งหญ้า” นำมาแทน “the savannah”</p>
<p>..., which here renders their ironbound coastal landscape unusually attractive, all combine to transform the place into “a new Garden of Eden.” (P.57)</p>	<p>ซึ่งทำให้ภูมิทัศน์ในแถบชายหาดและโขดหินคู่สวยแปลกตา ทั้งหมดนี้ทำให้สถานที่นี้กลายเป็น “สวรรค์บนดินแห่งใหม่” (น.59)</p>	<p>“สวรรค์บนดิน” นำมาแทน “Garden of Eden”</p>
<p>... “that between the hour of Mass, when I weighed anchor, and the hour of Complines, I made sixty-five leagues of four miles each with gentle winds....” (P.115)</p>	<p>“ระหว่างเวลาสวดมิสซาตอนเช้าเมื่อผมถอนสมอ กับเวลาทำวัตรค่ำ ผมเดินทางได้วันละ 65 โยชน์ในแต่ละวันถ้ามีกระแสลมเสริมอ่อน ๆ” (น.104)</p>	<p>“เวลาทำวัตรค่ำ” เป็นประเพณีของไทย ใช้แทน “the hour of Complines”</p>
<p>He survived, his neck unbroken but his face completely black for want of oxygen. (P.127)</p>	<p>เขารอดชีวิตมาได้ คอไม่หัก แต่หน้าเขียวเนื่องจากขาดอากาศ (น.113)</p>	<p>ภาษาไทยนิยมใช้ “หน้าเขียว” มากกว่า “black” (หน้าดำ)</p>
<p>Christmas there was dancing and whisky and plum pudding, followed by readings and recitations and fiddling contests staged beside an always-refilled punch bowl. (P.138)</p>	<p>ตอนคริสต์มาสมีการเต้นรำและขนมหวานที่ทำจากเหล้าวิสกี้และลูกพลัม ตามด้วยการอ่านพระคัมภีร์และสวดมนต์ และการแข่งขันตีไวโอลิน พร้อมแก้วพ่นซั้ที่เติมเต็มอยู่เสมอ (น.121)</p>	<p>“Pudding” เป็นขนมชนิดหนึ่ง ถูกแทนด้วย “ขนมหวาน”</p>
<p>..., about sea changes and sea nymphs and winds sitting sore upon the sails- ... (P.149)</p>	<p>ความเปลี่ยนแปลงในทะเลและพรายน้ำลมที่ทำให้ใบเรือเจ็บปวด (น.129)</p>	<p>“พรายน้ำ” แทนคำว่า “sea nymphs”</p>
<p>The child took sulk and would not</p>	<p>เด็กโกรธไม่ยอมกินข้าว... กัปตัน</p>	<p>“สัสแมวก้าหาง” ใช้แทน</p>

<p>eat ...the captain took the child up in his hand, and flogged it with the cat. Do you remember anything more about this child? Yes; the child had swelled feet; ...The captain said, "Damn it, never mind it, put the feet in," ... (P.235)</p>	<p>จับเด็กขึ้นมาและตีด้วย<u>เส้แมวเก้าหาง</u> จำอะไรเกี่ยวกับเด็กคนนี้ได้อีกหรือไม่ <u>ใช่ครับ</u> เด็กเท้าบวม ... ก็ปัดันบอกว่า "<u>ไอ้हां</u> ไม่เป็นไร เอาตีนลงไป" (น.197)</p>	<p>"the cat" "ใช่ครับ" เป็นคำสุภาพในภาษาไทย ใช้แทน "Yes" "ไอ้हां" เป็นคำสบถในภาษาไทย ใช้แทน "Damn it"</p>
<p>Churchill objected to this notion in an uncharacteristically Blimpish way; he thought that turning one's back on the rules of naval gallantry was arrant nonsense: ... (P.262)</p>	<p>เซอร์ซิลล์ไม่เห็นด้วยกับความคิดนี้และออกจะ<u>หัวโบราณ</u>เกี่ยวกับเรื่องนี้ เขาคิดว่าการหันหลังให้กับกฎการรบของสุภาพบุรุษทหารเรือเป็นเรื่องเหลวไหล (น.217)</p>	<p>"หัวโบราณ" เป็นสำนวนภาษาไทยนำมาแทน "an uncharacteristically Blimpish way"</p>
<p>Where we once used to lie in solitude on the machair and watch the sea otters and basking sharks offshore, ... (P.391)</p>	<p>ที่ที่เราเคยนั่งบนทุ่งหญ้า<u>ดูแมวทะเล</u> และฉลามบาสกิ้งนอกชายฝั่ง (น. 312)</p>	<p>"แมวทะเล" นำมาแทน "the sea otters"</p>

16. การหาคำมาสันนิษฐาน (Reciprocal Word Translation)

เป็นคำที่มาสันนิษฐานกันในแง่ของรูปแบบและความหมาย เช่น เรียน-สอน, ให้-รับ เป็นต้น

ตารางที่ 16: Reciprocal Word Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
<p>Although William Shakespeare wrote often and with an easy familiarity about the ocean- ... (P.149)</p>	<p>แม้ว่าวิลเลียม เชกสเปียร์ กล่าวถึง ทะเลบ่อยครั้งด้วยความคุ้นเคย (น. 129)</p>	<p>"กล่าว" (พูด) เป็นคำสันนิษฐานคำว่า "wrote" (เขียน)</p>

17. การแปลเป็นคำคู่ (Doublet Translation)

คำคู่ (Doublet) เป็นคำสองคำที่ใช้คู่กันเสมอ ซึ่งมีความหมายเดียวกันทั้งคำหน้าและคำหลัง

ตารางที่ 17: Doublet Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
Darkness began to fall swiftly, and soon the lights of Liverpool and Birkenhead became a loom of orange, like a damped-down fire astern. (P.4-5)	ความมืดเริ่มเข้ามา ครอบคลุม อย่างรวดเร็ว และในไม่ช้าแสงสว่างจากเมืองลิเวอร์พูลและเบอร์เคนเฮดกลายเป็นเพียงแสงสีส้มรางๆ เหมือนกับไฟที่เริ่มหรือลงท้ายเรือ (น.20)	แปลเป็นคำคู่
A trivial maritime incident, occasioning no more than a negligible delay in our arrival in Montreal two days late..., invisible Morse code signals had summoned readily offered help from somewhere faraway . (P.11)	เหตุการณ์นี้เป็นเพียงเรื่องจิบจ้อย ทำให้เรือเดินทางถึงมอนทรีออลอีก 2 วัน ถัดมาช้าเพียง เล็กน้อย ... กระนั้นก็ตาม คลื่นวิทยุที่มองไม่เห็นและรหัสมอร์สสามารถขอความช่วยเหลือจากสถานีที่ อันไกลโพ้น ที่พร้อม หยิบยื่น ให้ (น.24)	แปลเป็นคำคู่
The Norsemen refused to give the <i>skraelinger</i> any weapons: the sagas say they bartered with them, employing as trade goods not beads or useless trinkets, but milk, which the Eskimos appeared to like. (P.85)	ชาว Norses ไม่ยอมให้อาวุธคนป่าตามตำนานบอกว่าพวกเขามีการ ค้าขาย แลกเปลี่ยน ชาวเอสกิโมไม่ได้ต้องการลูกปัดหรือเครื่องประดับไร้ประโยชน์ แต่พวกเขาชอบดื่มนม (น.81)	แปลเป็นคำคู่
They were returned to the Castle dungeons, were forced to walk once more in shackles and chains back through the door of no return , ... (P.230)	พวกเขาถูกนำกลับไปยังคุกใต้ดินในปราสาท ถูกบังคับให้เดินติด โซ่ตรวน ผ่านประตูที่ไม่มีทาง หวนกลับ อีกรอบ (น.193)	แปลเป็นคำคู่
Perhaps we all have a secret wreck story to cherish-a saga to think about in the warmth of a much-eider	บางทีเราอาจจะมีเรื่องเรืออัปปางที่เรต่างเก็บไว้ในใจอย่างลับๆ เป็นตำนานการผจญภัยและความกล้าที่	แปลเป็นคำคู่

downed bed, maybe, while a cold rain is lashing down on the windowpanes, ... (P.449)	เรายกขึ้นมา ขบคิด ยามนอนในเตียง อันอบอุ่น ในคืนวันที่ฝนเย็น กระทบหน้าต่าง (น.355)	
All promptly delighted in a fifteen-minute display of marine gymnastics, the brand-new navy vessel wheeling this way ... (P.388)	ทุกคนต่างตื่นตาตื่นใจกับการแสดง ยิมนาสติกกลางทะเล 15 นาที เรือ ราชนาวีลำ ใหม่เอี่ยม แล่น ฉวัดเฉวียนไปมา (น.309)	แปลเป็นคำคู่
Are the legions of troubles of the sea truly the result of the mischief of man? (P.404)	ปัญหาของทะเลเป็นผลจากความ ดีร้าย ของมนุษย์หรือไม่ (น.321)	แปลเป็นคำคู่
One very large rise in the Atlantic's level, a long while ago, led to social changes on the order of those which some fear today. (P.412)	นานมาแล้วน้ำทะเลสูงครั้งใหญ่ใน มหาสมุทรแอนแลนติกนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงทางสังคมซึ่งบางใน ในปัจจุบัน หวาดกลัว (น.327)	แปลเป็นคำคู่

18. การแปลเป็นความหมายควว (Collocation Translation)

ความหมายควว (Collocation) เป็นคำสองคำที่ใช้คู่กันไป เป็นการนำคำมาซ้อนเพื่อเสียง เพื่อให้ออกเสียงคล้องจองกันเป็นธรรมชาติและสละสลวยน่าอ่าน ซึ่งบางคำถ้าอยู่โดดๆ อาจไม่มีความหมาย

ตารางที่ 18: Collocation Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
But from the bustle of last-minute activity around her and the smoke being torn urgently from her single yellow funnel, ... (P.2)	ดูจากเหล่าผู้คน พลุกพล่าน บริเวณ เรือ ทำที่ต่างร้อนรนและควันที่ พวย พุ่ง ออกจากปล่องอย่างเร่งรีบ ติดต่อกัน (น.18)	แปลเป็นคำควว
, but I like to fancy that the clerk who took my savings , in frock coat ... (P.2)	แต่ผมจำได้ว่าพนักงานคนที่รับเงิน ซึ่งผมอุดหนุน เก็บหอมรอมริบ มา นั้นใส่เสื้อสูทตัวยาว (น.18)	แปลเป็นคำควว
Through glasses we could see dimly scattering of ruined houses and untidy lines of old stone walls, ... (P.8)	เราสามารถมองเห็นซากบ้านพักที่มี อยู่กระจัดกระจาย และกำแพงหิน เป็นเส้น ระเกะระกะ (น.22)	แปลเป็นคำควว

<p>A staircase of rough stones rose up to the skyline, and I scrambled upward, only too well aware of the deep chasm filled with boiling surf far below beside me. (P.31)</p>	<p>เมื่อทรงตัวได้ผมก็<u>ตะเกียกตะกาย</u> ปีนบันไดที่ทำจากก้อนหินหยาบๆ สูงเทียมฟ้า รู้ดีว่าหุบเหวเบื้องล่าง นั้นเต็มไปด้วยคลื่นสาดกระเซ็น (น.40)</p>	<p>แปลเป็นคำควบ</p>
<p>And they did so, moreover, 164,000 years ago, almost exactly. (P.57)</p>	<p>และเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นเมื่อ 164,000 ปีที่แล้ว<u>พอดีพอดี</u> (น.60)</p>	<p>แปลเป็นคำควบ</p>
<p>Communities were already forming on Atlantic's east side while native newcomers were still nervously pushing their way through the woodland in the west. (P.61)</p>	<p>ชุมชนบนชายฝั่งตะวันออกเริ่มก่อตัวขึ้นแล้วขณะที่ชาวพื้นเมืองทางฝั่งตะวันตกยัง<u>บุกป่าฝ่าดง</u>อยู่ (น.62)</p>	<p>แปลเป็นคำควบ</p>
<p>... -and came up with agreement that everything at L'Anse aux Meadows had been created between 975 and 1020 A.D. (P.82)</p>	<p>พวกเขาเห็น<u>พ้องต้องกัน</u>ว่าทุกอย่างที่พบที่ลอสโซส์เมโดวส์ถูกสร้างขึ้นระหว่าง ค.ศ.975-1020 (น.78)</p>	<p>แปลเป็นคำควบ</p>
<p>...: it is merely an expanse to be crossed-<i>the pond</i>, if it is crossed quickly and casually, ...(P.332)</p>	<p>มันเป็นเพียงน่านน้ำที่ต้องผ่านข้ามไป เป็นเพียงแอ่งน้ำหากข้ามมหาสมุทรได้อย่างรวดเร็วปราศจาก<u>พิธีรีตอง</u> (น.269)</p>	<p>แปลเป็นคำควบ</p>
<p>..., and instead of endless miles of pine trees and sorry little centers of backwardness, ...(P.375)</p>	<p>จากดินแดนต้นสน<u>สุดลูกหูลูกตา</u> และศูนย์กลางขนาดเล็กที่ด้อยพัฒนา (น.300)</p>	<p>แปลเป็นคำควบ</p>
<p>That was in the early 1990s, when everyone was still jittery in the immediate aftermath of the 1982 war. (P.388)</p>	<p>เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในช่วงต้นทศวรรษ 1990 ตอนที่ทุกคนยัง<u>กระสับกระส่าย</u>ถึงเรื่องผลที่ตามของสงครามในปี 1982 (น.310)</p>	<p>แปลเป็นคำควบ</p>
<p>There they lie, contentedly at the bottom of the food chain, waiting to be eaten by tiny shrimp that would then be consumed by small fish,</p>	<p>พวกมันอยู่ต่ำสุดในห่วงโซ่อาหาร รอให้กุ้งฝอยมากิน กุ้งถูก<u>ปลาเล็ก</u> <u>ปลาน้อย</u>กินต่ออีกทอด และถูกกินต่อกันมาเรื่อยๆ (น.341)</p>	<p>แปลเป็นคำควบ</p>

and on and on, ...(P.431)		
After winding and bumping through the sands for hours, hauling ourselves up ...(P.453)	หลังจากที่ขับเคลื่อนด้วย กระดิ่ง กระดอน บนพื้นทรายหลายชั่วโมง หอบตัวข้ามทิวเขา (น.358)	แปลเป็นคำควบ
...: that it was incredibly moving, being at a place where so many people, after such privation , almost didn't make it-but did. (P.455)	มันช่างเร้าอารมณ์อย่างประหลาดที่ ได้มาอยู่ในที่ที่คนหลายชีวิต อดคัด ขาดสน เกือบเอาตัวไม่รอด แต่ก็รอด ชีวิตมาได้ (น.359)	แปลเป็นคำควบ

19. คำยืมถาวร (Borrowed Word)

เป็นคำยืมถาวรที่นำมาใช้แพร่หลายทั่วไป จนกลายเป็นเหมือนคำหนึ่งในภาษาไทย

ตารางที่ 19: Borrowed Word

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
It came in a scarlet and white cardboard wallet, thick and stiff and with a pocket to hold luggage tags with waxed string ties, NOT WANTED ON VOYAGE stickers , immigration forms and customs guides, ...(P.2)	ลายน้ำบนตัวที่มาพร้อมซอง กระดาษแข็งสีขาวและสีแดงเข้ม มี ซองใส่บัตรรับกระเป๋าผูกเชือกเทียน สติ๊กเกอร์ ติดกระเป๋าหลายแผ่นที่มี ข้อความว่า 'ไม่ต้องใช้ระหว่างการ เดินทาง' แบบฟอร์ม ขอเข้าเมืองและ เอกสารข้อมูลภาษีศุลกากร (น.18)	ใช้คำยืม
Little do they know how apposite their slogan is. (P.57)	เขาช่างไม่ตระหนักเลยว่า สโลแกน การตลาดของพวกเขา นั้นเหมาะสมมาก (น.59)	ใช้คำยืม
..., and the thud of marine engines made way for the hum of machines and air-conditioning and the silky sounds of laser printing . (P.140)	เสียงเครื่องจักรครี๊ดคราด ทั้งหมดนี้ ถูกแทนด้วยเสียงฮัมของ เครื่องปรับอากาศ อุปกรณ์ต่างๆ และ เครื่องปริ้นเตอร์ (น.123)	ใช้คำยืม
They named the very first river that snakes its way downhill, from below the snow line at seven thousand feet to the grassland at five thousand,	เขาตั้งชื่อให้แม่น้ำสายแรกที่ไหลด เคลื่อนลงมาจากภูเขา จากใต้เส้นขอบ หิมะสูง 70,000 ฟุต ไปจนถึงทุ่ง หญ้าที่ระดับ 50,000 ฟุต (น.128)	ใช้คำยืม

...(P.147-148)		
And so, in small vessels called <i>snows</i> , in barques and brigs or in three-masted square-rigged vessels that, somewhat oddly to modern ears, were formally known as <i>ship</i> , the slave-ship captains set off fully laden, from England. (P.232)	ดังนั้น ในใบเรือสามเสาขนาดเล็กที่เรียกว่า snow เรือสำเภาและเรือเสากระโดงสองเสาหรือเรือสี่เหลี่ยมสามเสาที่ถูกเรียกแปร่งหูว่าเป็นเรือเดินสมุทร กัปตัน เรือทาสนำเรือที่เต็มไปด้วยสินค้าออกจากอังกฤษ (น.195)	ใช้คำยืม
He shouted to the master who quickly checked the fuse -it was alright. The master then tried to telephone the engineers to have them check the steering gear aft. A steward answered-wrong number. (P.325)	เขาตะโกนให้นายเรือตรวจดู ฟิวส์ ซึ่งไม่เป็นอะไร หลังจากนั้นนายเรือพยายามโทรศัพท์ไปหาวิศวกรเพื่อให้เขาตรวจดูคันบังคับหางเสือท้ายเรือ สจ๊วต ที่รับโทรศัพท์ตอบว่าโทรศัพท์ (น.264)	ใช้คำยืม
..., with 865 gallons of fuel and a pair of small black cats named Twinkletoes and Lucky Jim-set off on the morning of Saturday, June 14. (P.337)	น้ำมัน 865 แกลลอน และแมวดำ 2 ตัวชื่อทวิงเคิลโทวส์และลักกี้จิมออกเดินทางตอนเช้าวันเสาร์ที่ 14 มิถุนายน (น.273)	ใช้คำยืม
And so, unexpectedly, I was quickly seated, my glass was filled , my order taken , plates and dishes fetched and brought and cleared-...(P.359)	ร้านยังมีโต๊ะว่างอยู่ผมจึงได้นั่งที่เร็วมีคนนำเครื่องดื่มมา เสิร์ฟ รับ ออเดอร์ อาหารถูกนำมาและเก็บไปอย่างรวดเร็ว (น.289)	ใช้คำยืม
..., and the large population of shops, supermarket , restaurants, cooks, customers, and diners who either did not know or did not care that by buying and eating such fish, they were contributing to the decline. (P.360)	และร้านค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ผู้ประกอบการร้านอาหาร คนครัว ลูกค้าจำนวนมากไม่รู้หรือไม่ใส่ใจว่าในการซื้อและรับประทานปลาเหล่านั้น พวกเขาช่วยแก้ปัญหา (น. 290)	ใช้คำยืม

..., the average temperature of the atmosphere at the world's surface has been increasing, and has risen by an average of 0.19 degrees centigrade during each decade. (P.405)	อุณหภูมิเฉลี่ยในชั้นบรรยากาศผิวโลกเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 0.19 องศาเซลเซียสในแต่ละทศวรรษ (น.322)	ใช้คำยืม
I held his sheet of notepaper up and switched on the GPS I had brought with me. (P.454)	ผมยกกระดาษแผ่นนี้ขึ้นพร้อมเปิดจีพีเอสที่ผมนำติดตัวมา (น.359)	ใช้คำยืม

20. คำยืม (Loan Word)

เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอื่นและยังไม่ถึงกับกลายเป็นส่วนหนึ่งของภาษาไทย คำบางคำอาจไม่เป็นที่รู้จักหรือไม่ทราบความหมาย แบ่งออกได้หลายประเภทดังนี้

a. คำยืมเพื่อสัญลักษณ์ (Loan Word as Token Word)

เป็นคำยืมที่ไม่จำเป็นต้องแปล อาจจะไม่แปลได้ แต่ผู้แปลไม่แปลเพราะเหตุผลทางวัฒนธรรม จึงเลือกที่จะใช้เป็นคำทับศัพท์แทน ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหรือเทคโนโลยี

ตารางที่ 20a: Loan Word as Token Word

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
..., and within what I can have been no more a couple of moments, or miles, transmuting itself into a shade of light aquamarine ... (P.16)	เวลาผ่านไปสักครู่ประมาณไม่กี่ไมล์ออกเป็นเฉดสีเหมือน อะความารีน (น.28)	แสดงถึง สี
Most Americans prefer pizza , as someone put it, to lutefisk . (P.89)	มีคนบอกว่าชาวอเมริกันชอบ พิซซ่า มากกว่า ปลาเค็มลุตฟิสก์ (น.83)	แสดงถึง อาหาร
..., and there is a dull bronze rendering of the Argentine speed demon Juan Manuel Fangio, standing beside the Formula One Mercedes in which he won so many of his local car races. (P.99)	มีรูป บรอนซ์ ของฮวน มานูเอล ฟานจิโอ หนุ่มตีนผีชาวอาร์เจนตินา ยืนอยู่ข้าง เบนซ์ฟอร์มูล่าวัน คู่ใจที่เขาขับชนะการแข่งขันประจำท้องถิ่นหลายครั้ง (น.91)	แสดงถึง เทคโนโลยี
..., and in her conducted surveys of	การสำรวจพื้นที่ทะเลในอ่าวบิสเคย์	แสดงถึง สังคมวัฒนธรรม

the seabed in the Bay of Biscay and beyond; they remain classics of scholarship and brio. (P.141)	และที่อื่นๆ การสำรวจของเขาเป็นงาน คลาสสิก และปราดเปรื่อง (น. 123)	
..., and then propelling all without interruption for many long hours, suspended by nothing more than a lately realized principle of physics , high above a cold and highly dangerous expanse of sea. (P.330)	และเคลื่อนที่โดยไม่หยุดพักเป็นเวลาหลายชั่วโมง ท่ามกลางอากาศธาตุและหลักการแห่ง ฟิสิกส์ ที่เพิ่งค้นพบใหม่ เหนือชั้นความหนาวเย็นและน่านน้ำอันกว้างใหญ่และอันตราย (น.267)	แสดงถึง วิชาการศึกษา
More than 400,000 commercial jets cross the Atlantic Ocean each year, as this electronic map of the air routes shows. (P.339)	ในแต่ละปี เครื่องบินไอพ่นพาณิชย์กว่า 400,000 ลำข้ามมหาสมุทรแอตแลนติก ดังที่แสดงบนแผนที่เส้นทางบิน อิเล็กทรอนิกส์ นี้ (น. 274)	แสดงถึง เทคโนโลยี
..., and onward to a line halfway across the ocean at 30 degrees west longitude . (P.342)	และต่อไปถึงเส้นกลางมหาสมุทร ณ ลองจิจูด ที่ 30 องศา (น.277)	แสดงถึง เทคโนโลยี
The sea teems with tiny drifting beings, plankton , ... Yet in every zone, from oxygen -rich splashiness of the coastal waters to the near-freezing blackness ... (P.428)	ท้องทะเลเต็มไปด้วย แพลงตอน ... ไม่ว่าจะเป็นน่านน้ำริมฝั่งที่มี ออกซิเจน มากหรือร่องน้ำลึกก้นมหาสมุทรที่มีมืดมิด (น.339)	แสดงถึง วิทยาศาสตร์
..., tiny, oval-shaped living entities, around six microns in diameter, one two-hundredth of the width of a human hair. (P.430)	สัตว์ขนาดเล็ก ทรงรี มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 6 ไมครอน ซึ่งมีขนาดเท่ากับเศษหนึ่งส่วนร้อยของความกว้างของเส้นผมมนุษย์ (น. 340)	แสดงถึง เทคโนโลยี
But these creatures were not simply tiny; once examined under electron microscopes , they were found to have incorporated into their minute	แต่สิ่งมีชีวิตนี้ไม่เพียงแต่มีขนาดเล็กเท่านั้น เพราะเมื่อศึกษาผ่าน กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน จะเห็นว่าสิ่งมีชีวิตเหล่านี้มี กลอโรฟิลล์ ที่	แสดงถึง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

workings a type of chlorophyll that permitted them to absorb carbon dioxide ...(P.430)	ช่วยให้มันซึมซับ คาร์บอนไดออกไซด์ (น.340)	
...- and I was staying on a lonely estancia in southern Patagonia, huddled beside a log fire of baronial dimension, a hot whisky to hand. (P.450)	ผมพักอยู่ใน ฟาร์ม ปศุสัตว์เดียวดาย ในตอนใต้ของปาตาโกเนีย นั่งค่ออยู่ข้างเตาผิงขนาดใหญ่พร้อมแก้ว วิสกี้ ในมือ (น.356)	แสดงถึง วัฒนธรรม

b. คำยืมชื่อเฉพาะ (Loan Word with Proper Name)

เป็นคำยืมที่จำเป็น เป็นคำที่ไม่ควรแปล แปลไม่ได้ ผู้แปลจึงต้องใช้คำยืมชื่อเฉพาะเมื่อแปล

ตารางที่ 20b: Loan Word with Proper Name

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
This was when I first spotted the ship on which I would make this first-ever crossing of the Atlantic Ocean . (P.1)	วันนั้นเป็นครั้งแรกที่ผมได้เห็นเรือที่จะนำผมข้าม มหาสมุทรแอตแลนติก เป็นครั้งแรก (น.17)	เป็นคำยืมชื่อเฉพาะ
..., a tiny islet made of a fine-grained granite from which are fashioned the world's best stone for use in the wintertime of curling . (P.7)	เกาะเล็กๆ ที่เกิดจากหินแกรนิตเนื้อละเอียด ซึ่งเป็นวัสดุเดียวกับที่เราเอาไปใช้ทำ สโตน ในกีฬาหน้าหนาว เคอร์ลิง (น.21)	เป็นคำยืมชื่อเฉพาะ
I look idly out of the plexiglass porthole. It was quite cloudless, and miles below us was the sea, as deep blue as the sky, not smooth but vaguely crinkled, like dull aluminum foil, or pewter , or hammered steel, ... (P.16)	มองออกไปนอกหน้าต่างที่ทำจาก เพลิกซ์ไกลาส ท้องฟ้าไร้เมฆ และน้ำทะเลอยู่ห่างเราลงไปหลายไมล์ สีครามพอกับท้องฟ้า แต่ไม่เรียบ มีรอยหยักเหมือนกระดาษฟอยล์สีหม่น พิวเตอร์ หรือแผ่นเหล็กที่โดนตี (น.28)	เป็นคำยืมชื่อเฉพาะ
Yet it was not the shell's curvilinear elegance that many years ago	อย่างไรก็ตาม รูปร่างโค้งงอของเปลือกหอยไม่ใช่เหตุผลที่ทำให้	เป็นคำยืมชื่อเฉพาะ

<p>persuaded directors of Morocco's Central Bank in Rabat to place its image on the back of its 200-dirham bills. (P.51)</p>	<p>ประธานธนาคารกลางแห่งกรุงโมร็อกโกในกรุงราบัตนำรูปของมันมาไว้หลังธนบัตรมูลค่า 200 ดีแรห์ม(น.55)</p>	
<p>He was just twenty-two, newly graduated from Cambridge, ... (P.124)</p>	<p>ตอนนั้นเขาอายุ 22 ปี เพิ่งสำเร็จการศึกษาจากเคมบริดจ์ (น.111)</p>	<p>เป็นคำยืมชื่อเฉพาะ</p>
<p>..., the sledge meshes were found to have snared sea cucumbers and sea urchins, starfish in rainbow of colors, barnacles, corals, squid, slugs, amphipods and isopods, ... (P.137)</p>	<p>แคร่เต็มไปด้วยปลิงทะเลและหอยเม่นทะเล ปลาดาวหลากสี เพรียงหินปะการัง ปลาหมึก หอยทาก แอมฟิพอด แมลงสาบทะเล (น. 120-121)</p>	<p>เป็นคำยืมชื่อเฉพาะ</p>
<p>At Christmas there were dancing and whisky and plum pudding, ... (P.138)</p>	<p>ตอนคริสต์มาสมีการเต้นรำและขนมหวานที่ทำจากเหล้าวิสกี้และลูกพลัม (น.121)</p>	<p>เป็นคำยืมชื่อเฉพาะ</p>
<p>..., about a thousand fearful wrecks, about fathers lying full-fathom five, ... (P.149)</p>	<p>ความน่ากลัวของเรืออัปปาง 1,000 ลำ บรรพบุรุษที่นอนอยู่ใต้ทะเลลึกถึง 5 ฟาธอม (น.129)</p>	<p>เป็นคำยืมชื่อเฉพาะ</p>
<p>...; Friends of the Earth and Greenpeace promptly said they were skeptical, ... (P.347)</p>	<p>องค์กรมิตรโลกและกรีนพีซยังไม่เชื่อ (น.281)</p>	<p>เป็นคำยืมชื่อเฉพาะ</p>
<p>The earthquakes, eruptions, and tsunamis that have shaken the world during the two thousand years ... (P.432)</p>	<p>เหตุการณ์แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด สึนามิที่สั่นคลอนโลกในช่วง 2000 ปี (น.342)</p>	<p>เป็นคำยืมชื่อเฉพาะ</p>

c. คำยืมพร้อมลักษณนาม (Loan Word with Classifier)

ใช้ลักษณนามเพื่อแสดงพื้นฐานความหมายของคำยืมนั้น ป้องกันไม่ให้ความหมายคลุมเครือ

ตารางที่ 20c: Loan Word with Classifier

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
I was alone, on passage aboard a great ocean liner, <i>the Empress of Britain</i> , and ... (P.1)	ผมยืนอยู่คนเดียวบนเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ ชื่อเรือเอ็มเพรสออฟบริเทน (น.17)	“เรือ” เป็นลักษณนาม
...: <i>the Labrador Current</i> and <i>the Gulf Stream</i> collide softly and unseen near here, and the sudden blending of tropical and Arctic waters ... (P.9)	กระแสน้ำเย็นลาบราดอร์และกระแสน้ำอุ่นกัลฟ์สตรีมไหลมาบรรจบกันบริเวณนี้ และการที่กระแสน้ำจากเขตร้อนไหลมาปะทะน้ำจากขั้วโลก (น.23)	“กระแสน้ำเย็น” และ “กระแสน้ำอุ่น” เป็นลักษณนาม
One might say that if <i>the Mediterranean</i> had the inland sea of the classical civilization, ... (P.19)	อาจกล่าวได้ว่าหากทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเป็นทะเลภายในของอารยธรรมคลาสสิก (น.30)	“ทะเล” เป็นลักษณนาม
Fifty-odd thousand <i>Faroese</i> fishermen and sheep farmers cling there in ancient and determined remoteness, like <i>the Vikings</i> from whom they descend and whose vestiges of language they still speak. (P.30)	ชาวประมงและคนเลี้ยงแกะบนเกาะแฟโรกว่า 50,000 คน อาศัยอยู่ในดินแดนเก่าแก่ที่อยู่ห่างไกลผู้คนแห่งนี้ เช่นเดียวกับชาวไวกิงบรรพบุรุษของพวกเขา และยังคงปรากฏร่องรอยทางภาษาชาวไวกิงในภาษาที่พวกเขาใช้ด้วย (น.39)	“เกาะ” และ “ชาว” เป็นลักษณนาม
...: <i>the Norsemen</i> , which is today’s preferred name for the more congenial and numerous of the early <i>Atlantic</i> ’s Scandinavian traders and explorers, used slightly chubbier, more stolid vessel known (in the plural) as <i>knarrer</i> . (P.70-71)	<i>ชาวนอร์ส</i> ซึ่งในปัจจุบันเป็นชื่อที่นิยมเรียกพ่อค้าและนักสำรวจมหาสมุทรแอตแลนติกจากสแกนดิเนเวียจำนวนมากในยุคแรกใช้เรือที่อ้วนกว่าเล็กน้อยและทรงตัวดีกว่า เรือเหล่านี้เรียกว่าเรือคนาร์ (รูปพหูพจน์คือคนาร์เรอร์) (น.69-70)	“ชาว” “มหาสมุทร” และ “เรือ” เป็นลักษณนาม
<i>The Mayans</i> , father north and on the	<i>ชาวมายัน</i> ซึ่งอยู่ทางเหนือและอยู่	“ชาว” เป็นลักษณนาม

side facing the Atlantic, were perhaps rather less spiritually involved with the ocean. (P.162)	ด้านชายฝั่งแอตแลนติกมีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาสมุทรในด้านจิตวิญญาณน้อยกว่าชาวอินคา (น.141)	
...-the eventual stubborn intransigence of the Ottoman Turks -would provide the spur that led to a wholesale change in the status of the Atlantic Ocean. (P.215)	โดยเฉพาะอย่างยิ่ง <u>ชาวเติร์กจากจักรวรรดิออตโตมาน</u> กลับกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของมหาสมุทรแอตแลนติกอย่างสิ้นเชิง (น.183)	“ชาว” และ “จักรวรรดิ” เป็นลักษณะนาม
An undersea cable -for such had already been invented in Europe: a telegraph cable had been laid between Britain and France in August 1850, ...(P.303)	<u>สายเคเบิลใต้น้ำ</u> ซึ่งคิดค้นขึ้นในยุโรป มีการวางสายโทรเลขใต้น้ำระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศสในเดือนสิงหาคม ปี 1850 (น.247)	“สาย” เป็นลักษณะนาม
And many of the most important recent maritime accidents took place, as with the Titanic , along some of the Atlantic’s busiest shipping lanes. (P.322)	และอุบัติเหตุครั้งสำคัญๆ ในประวัติศาสตร์มักจะเกิดขึ้นตามเส้นทางเดินเรือที่พลุกพล่านที่สุดในมหาสมุทรแอตแลนติก เช่นเดียวกับกรณีของ <u>เรือไททานิก</u> (น.261)	“เรือ” เป็นลักษณะนาม
The dashing aviators-Jack Alcock in a blue serge suit and Brown in his Royal Flying Corps uniform (P.337)	นักบินสุดเท่ แจ็ก อัลค็อกใส่ <u>เสื้อสูท</u> ขนสัตว์สีน้ำเงินและบราวน์ในเครื่องแบบทหารบินอังกฤษ (น.273)	“เสื้อ” เป็นลักษณะนาม
There is also a high-speed and very long-range fishery patrol vessel, orange-painted to stand out against the ice and equipped with an Oerlikon heavy machine gun ,...(P.388-389)	นอกจากนี้ยังมีเรือลาดตระเวนระยะไกลความเร็วสูงสีส้มตัดกับน้ำแข็งเห็นได้ชัด ติด <u>ปืนกลเออร์ลิคอน</u> ขนาดใหญ่ (น.310)	“ปืนกล” เป็นลักษณะนาม
Hurricane Katrina : a most powerful hurricane with unprecedented strength, rivaling the	<u>พายุเฮอริเคนแคทรินา</u> มีกำลังแรงที่สุดอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน เทียบได้กับความรุนแรงของ <u>พายุ</u>	“พายุ” เป็นลักษณะนาม

intensity of Hurricane Camille of 1969. (P.420)	เฮอริเคนคามิลล์ ในปี 1969 (น.333)	
...-death and destruction on what for humans is a titanic scale have been rained down by events that are now a familiar part of history; Lisbon 1755, Krakatoa 1883, San Francisco 1906, Tangshan 1976, Sumatra 2004. (P.433)	ความตายและความเสียหายใหญ่หลวงสำหรับมนุษย์ได้รับการบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ที่เรารู้จักกัน เหตุการณ์ในลิสบอน ในปี 1775 ภูเขาไฟกรากะตัว ในปี 1883 ซานฟรานซิสโก ในปี 1906 ถังซาน ในปี 1976 และ สุมาตรา ในปี 2004 (น.342)	“ เหตุการณ์ ” และ “ ภูเขาไฟ ” เป็นลักษณะนาม
...: both agree that the supercontinent whose breakup gave rise to the Atlantic- Pangaea -will one day re-create itself,* ... (P.442)	และต่างเห็นพ้องต้องกันว่า มหาทวีปแพนเจีย ซึ่งแตกตัวออกและเป็นต้นกำเนิดมหาสมุทรแอตแลนติกจะรวมตัวกันอีกครั้ง* (น.349-350)	“ มหาทวีป ” เป็นลักษณะนาม
If covered with fabric-sailcloth , say, or mariners’ tarpaulins-this could easily be the rudiments of some kind of sanctuary. (P.454)	ดูเหมือนกระโจมหากเอาผ้าเช่นใบเรือหรือ ผ้าเต็นท์ มาคลุม นี่อาจจะเป็นที่พัก (น.359)	“ ผ้า ” เป็นลักษณะนาม

- d. คำยืมพร้อมคำแสดงหน้าที่ (Loan Word with Function)
 ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำนั้น ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตารางที่ 20d: Loan Word with Function

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
The Tannoy speaker carried the call to “ease springs”(P.4)	แล้ว ลำโพงยี่ห้อทันนอย ก็ประกาศ “ปล่อยเชือก” (น.19)	“ ทันนอย ” เป็นคำยืม “ ลำโพง ” เป็นคำบอกหน้าที่
“Even if the satellite station in space,” wrote the American historian Leonard Outhwaite in 1957, when the first Sputnik was launched, ... (P.20)	เลนาร์ด เอาท์ไวท์ นักประวัติศาสตร์ชาวอเมริกัน ได้เขียนไว้ในปี 1957 เมื่อมีการส่ง ดาวเทียมสปุตนิก เป็นผลสำเร็จว่า “แม้ว่าเราเอาดาวเทียมไปแขวนไว้ นอกโลก ...” (น.31)	“ สปุตนิก ” เป็นคำยืม “ ดาวเทียม ” เป็นคำบอกหน้าที่

..., which they normally gathered for their ritual games of “ conkers. ” (P.269-270)	ซึ่งโดยปกติพวกเขาเก็บเพื่อเล่นเกม คองเคอร์ (น.223)	“คองเคอร์” เป็นคำยืม “เกม” เป็นคำบอกหน้าที่
...the idea of packing cargoes into enormous steel boxes-shipping containers. (P.350)	ความคิดที่จะบรรจุสินค้าลงในหีบเหล็กขนาดยักษ์หรือ ตู้คอนเทนเนอร์ บนเรือ (น.282)	“คอนเทนเนอร์” เป็นคำยืม “ตู้” เป็นคำบอกหน้าที่
...the weather in the Eastern Cape has changed, say the locals: <i>the seasons</i> , one was quoted by the BBC as saying, <i>have run amok.</i> (P.419)	คนพื้นเมืองบอกว่าสภาพอากาศในจังหวัดอีสเทิร์นเคปเปลี่ยนไป คนหนึ่งกล่าวกับ สถานีโทรทัศน์บีบีซี ว่า “ฤดูกาลเปลี่ยนอย่างคุ่มคลั่ง” (น.333)	“บีบีซี” เป็นคำยืม “สถานีโทรทัศน์” เป็นคำบอกหน้าที่

e. คำยืมพร้อมเชิงอรรถ (Loan Word with Footnote)

ต้องอาศัยคำมาเติมจึงจะได้ใจความสมบูรณ์ ซึ่งอาจไม่สามารถนำมาใส่ในข้อความได้ ผู้แปลจึงต้องแทรกเป็นเชิงอรรถแทน

ตารางที่ 20e: Loan Word with Footnote

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
The so-called triangular trade was arranged so that goods were taken from Britain to African ports or slave castles, like that at Cape Coast ;* (P.232)	สามเหลี่ยมการค้าได้รับการออกแบบมาเพื่อนำสินค้าจากอังกฤษไปยังท่าเรือในแอฟริกาหรือป้อมกักตาส เช่น ปราสาทเคปโคสต์ * (น.195)	แปลเป็นคำยืมพร้อมเชิงอรรถ
*Scores of such buildings litter the African coast from the Sahara to the Cape-sixty of them in Ghana alone, so cloxed packed that many lie within sight of one another.	*อาคารเช่นนี้มีอยู่รายล้อมชายฝั่งแอฟริกาจากซฮาราถึงแหลมกูดโฮป กานาเพียงประเทศเดียวมีถึง 60 แห่ง หนาแน่นขนาดมองจากอาคารหนึ่งไปอีกอาคารหนึ่งได้	

21. การแปลคำศัพท์ทางเทคโนโลยี (Technical Terminology Translation)

ศัพท์ทางเทคโนโลยีเป็นคำเฉพาะในบางสาขาเท่านั้นซึ่งมีความเฉพาะเจาะจงและให้ความหมายต่อผู้ที่สนใจ ซึ่งผู้แปลต้องนิยามความหมายเอาไว้ด้วย

ตารางที่ 21: Technical Terminology Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
Engines are being more cleverly designed and planes are becoming lighter (the new and much-delayed Boeing787 Dreamliner is half made of carbon fiber, for instance, has super-efficient engines , and is said to be able to fly long routes on a fifth less fuel than current commercial jets). (P.346-347)	เครื่องยนต์ถูกออกแบบอย่างชาญฉลาดและตัวเครื่องบิน (ยกตัวอย่างเช่น เครื่องบินโบอิง 787 ดรีมไลเนอร์ รุ่นใหม่ซึ่งออกซ้ทำจากคาร์บอนไฟเบอร์ครึ่งลำมีเครื่องยนต์ประสิทธิภาพสูงและว่ากันว่าสามารถบินทางไกลได้ด้วยน้ำมันเพียง 1 ใน 5 ของเครื่องบินพาณิชย์ในปัจจุบัน) (น.280)	“Boeing787 Dreamliner” หมายถึง เครื่องบินซึ่งทำจากคาร์บอนไฟเบอร์ครึ่งลำ มีเครื่องยนต์ประสิทธิภาพสูง
..., Dr. Veronica Eyring, has used sensors abroad the European satellite Envisat , which was launched in 2002, to plot the visible lines of clouds that mark the passage of long-haul cargo ship . (P.348)	ดีเอกเตอร์เวโรนิกา ไอริง หัวหน้ากลุ่มวิจัยที่ศึกษาผลของการขนส่งทางเรือต่อสิ่งแวดล้อมได้ใช้เครื่องตรวจจับผ่านดาวเทียมเอนไวแซตของยุโรป ซึ่งถูกส่งขึ้นวงจรรในปี 2002วาดเส้นกลุ่มเมฆซึ่งบอกเส้นทางของเรือสินค้าระยะไกล (น. 281)	“the European satellite Envisat” หมายถึง ดาวเทียมที่ใช้วาดเส้นกลุ่มเมฆซึ่งบอกเส้นทางของเรือสินค้าระยะไกล

22. การแปลเป็นสำนวน (Idiomatic Translation)

หมายถึงการแปลที่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้วให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติมากกว่าการแปลตรงๆ

ตารางที่ 22: Idiomatic Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
..., I must have looked dismayed , for he smiled and handed it back to me. (P.3)	ผมคง ซ้กสีหน้าไม่ดี เขาจึงยิ้มแล้วคืนตัวให้ (น.18)	“ซ้กสีหน้าไม่ดี” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล

<p>The <i>Empress of Britain</i> was at last under her own power, free of her hawsers and bollards and tugs, free of the shore and free of England, ... (P.4)</p>	<p>และในที่สุดเรือเอ็มเพรสออฟบริเทนก็ล่องทะเลด้วยกำลังเครื่องของตัวเอง พันพันชนาการจากเครื่องถอนสมอ เสาผูกเรือ และเรือจูง เป็นไทจากชายฝั่งและเป็นไทจากประเทศอังกฤษ (น.19)</p>	<p>“เป็นไท” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล</p>
<p>To harvest these creatures, any mariners of sufficient boldness and foolhardiness would be obliged to grit their collective teeth and venture into the deep waters of the greatest body of water it was then possible to imagine. (P.53)</p>	<p>ในการเก็บหอยเหล่านี้ นักเดินเรือที่มีความกล้าบ้าบิ่นมากพอจะต้องกัดฟันออกเดินเรือไปในเขตนํ้าลึกของมหาสมุทรที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในเวลานั้น (น.56)</p>	<p>“กล้าบ้าบิ่น”และ “กัดฟัน” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล</p>
<p>Rumann son of Colmán was an eighty-century Gaelic poet who is said to have enjoyed a standing among the Irish equal to that of Virgil to the Romans of Homer to the Greek. (P.153)</p>	<p>รูมัน บุตรของโคลมัน เป็นกวีชาวเคลติกสมัยศตวรรษที่ 8 ผู้ที่ยืนเคียงบ่าเคียงไหล่กับเวอร์จิลหรือโฮเมอร์ของชาวกรีก (น.132)</p>	<p>“ยืนเคียงบ่าเคียงไหล่” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล</p>
<p>This fleet was untested, however. (P.253)</p>	<p>อย่างไรก็ตาม ไม่มีใครกล้าจัดซื้อกับกองเรือรบนี้ (น.211)</p>	<p>“จัดซื้อ” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล</p>
<p>Yet the German fleet was not to be broken-a catalog of errors, signaling mistakes, ... (P.255)</p>	<p>อย่างไรก็ตาม กองเรือเยอรมันไม่ยอมแตกสลายง่ายๆ ความผิดพลาดของอังกฤษยาวเป็นหางว่าว (น.212)</p>	<p>“ยาวเป็นหางว่าว” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล</p>
<p>It would perhaps be invidious to remark that just as the Great War had ended with a famous episode of German naval scuttling, so the Second World War began with another-a scuttling that also</p>	<p>อาจจะฟังดูแสดงหูที่ผมจะบอกว่า สงครามโลกครั้งที่ 1 จบลงด้วยฉากยอมจำนนของกองทัพเรือเยอรมัน สงครามโลกครั้งที่ 2 ก็เริ่มต้นด้วยฉากเดียวกัน เรือรบเยอรมันยกธงขาว (น.213)</p>	<p>“แสดงหู” และ “ยกธงขาว” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล</p>

involved a German capital ship ...(P.257)		
..., the staff takes care to refer to every transoceanic flight as a “mission.” They do so in part out of tradition , ... (P.329)	พนักงานใช้คำพูดอย่างรอบคอบ และเรียกเที่ยวบินข้ามมหาสมุทรทุกเที่ยวว่า “พันธกิจ” ส่วนหนึ่งเป็นเพราะ ติดปาก (น.267)	“ติดปาก” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล
..., we perceive it as somehow manageable , and on the way to being even, dare one say it, trivial . (P.333)	เรากลัวคิดว่ามันไม่ เหลือมือ หรืออาจจะมีคนกล้าบอกว่า เป็นเรื่องขี้ผง (น.270)	“เหลือมือ” และ “เรื่องขี้ผง” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล
...and this includes nighttime operations of the vessels known as squid-jiggers, ... (P.388)	รวมถึงการ จับตา เรือปลาหมึกในตอนกลางคืน (น.310)	“จับตา” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล
..., emergency evacuation plans are being dusted off -... (P.417)	มีการนำแผนอพยพฉุกเฉินมา ปัดฝุ่น (น.331)	“ปัดฝุ่น” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล
They are going to perch on the edge of inundation until a winter’s night some years or decades hence, ... (P.417)	แต่จะ ซุกคอ รออุทกภัยจนกระทั่งคืนวันหนึ่งในฤดูหนาวหลายปีหรือหลายทศวรรษต่อมา (น.331)	“ซุกคอ” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล
Violent weather, added to higher water, turns an alarming development into a serially lethal one . (P.417-418)	สภาพอากาศรุนแรงและระดับน้ำสูงทำให้พัฒนาการที่น่ากลัวกลายเป็น เรื่องคอขาดบาดตาย (น.331)	“เรื่องคอขาดบาดตาย” แปลเป็นธรรมชาติในภาษาแปล

23. การแปลจากสำนวนเป็นสำนวน (Idiom to Idiom Translation)

ผู้แปลเอาความหมายของสำนวนในภาษาต้นฉบับแปลออกมาเป็นสำนวนภาษาไทยที่มีความหมายตรงกัน เป็นการแปลที่ทั้งคงความหมายและรูปแบบของทั้งสองภาษา

ตารางที่ 23: Idiom to Idiom Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
What might appear to a safely arrived passenger as no more than	ผู้โดยสารที่ถึงที่หมายอย่างปลอดภัยก็อาจคิดว่าเป็นเรื่องปกติที่	สำนวนไทย มีความหมายตรงตัว

quotidian routine is in fact the result of planning sessions no less intense than for a truly white-knuckled adventure , like rounding Cape Horn or scaling Mount Everest's South Col. (P.338)	เกิดขึ้นทุกวัน แต่ที่จริงเป็นผลของการวางแผนที่มีได้เคร่งเครียดน้อยกว่าการผจญภัยมือเปล่าอย่างการอ้อมแหลมเคปฮอร์นหรือปีนป่ายในช่องเทือกเขาเซาท์โกลของเทือกเขาเอเวอเรสต์ (น.274)	
It had just come in from Singapore and had recently performed runs to Toronto and Sydney. It was a workhorse , heavily employed on long-haul flights, and was well accustomed to flying the Atlantic. (P.340)	เครื่องเพิ่งมาถึงจากสิงคโปร์และเคยได้บินไปโตรอนโตและซิดนีย์ เป็น <u>พนักงาน</u> มีประสบการณ์บินไกลและคุ้นเคยกับมหาสมุทรแอตแลนติกดี (น.275)	สำนวนไทย มีความหมายตรงตัว
The researchers retired to lick their wounds ; the BBC issued something of a retraction; ... (P.436)	นักวิจัยที่ก่อเรื่องถอยหลังไป <u>เลียแผล</u> บีบีซีถอนสารคดีออก (น.344)	สำนวนไทย มีความหมายตรงตัว

24. การแปลภาษาธรรมดาเป็นสำนวน (Common Expressions to Idioms Translation)

เป็นการแปลภาษาธรรมดาของต้นฉบับให้เป็นสำนวนของภาษาไทยเพื่อเพิ่มรสชาติทางภาษาอีกด้วย

ตารางที่ 24: Common Expressions to Idioms Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
A sudden furious blast of wind had driven away the morning fog, ... (P.31)	ลมที่กระโชกมาอย่าง <u>ไม่มีปีไม่มีขลุ่ย</u> ไล่หมอกยามเช้าไป (น.40)	แปลจากธรรมดาเป็นสำนวน
..., and its sounds often wafted up from the 'tween decks during quiet nights, reducing some of the homesick men to tears. (P.138)	เสียงเพลงมักจะลอยมาในคืนสงบ <u>ชายอกสามศอก</u> ที่คิดถึงบ้านถึงต้องกับน้ำตาซึม (น.121)	แปลจากธรรมดาเป็นสำนวน
...: he was evidently not the silk-stockinged dilettante that had been initially supposed.* (P.141)	เขาไม่ใช่ <u>ผู้ตีมือสมัครเล่นเหยียบขี้ไก่ไม่ฝ่อ</u> อย่างที่คนอื่นคิด** (น.123)	แปลจากธรรมดาเป็นสำนวน

...: no one imagined the reverse would happen , and that the seas themselves would become poisonously disarranged. (P.390)	ไม่มีใครคาดคิดว่าเหตุการณ์จะ กลับตาลปัตร และทะเลเองจะกลายเป็นพิษ (น.311)	แปลจากธรรมดาเป็นสำนวน
---	---	-----------------------

25. การแปลจากสำนวนเป็นภาษาธรรมดา (Idioms to Common Expression Translation)

เนื่องจากบางภาษาอาจไม่มีสำนวนและความหมายที่ตรงกันได้ ต้องใช้วิธีแปลเป็นภาษาธรรมดาก็จะได้รับความหมายตามต้นฉบับ

ตารางที่ 25: Idioms to Common Expression Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
First, however, it seems appropriate to set the snails to one side and consider the lengthy and necessarily complex human journey that brought the Phoenicians to Morocco in the first place. (P.53)	แต่ก่อนอื่นเราควรที่จะ พักเรื่องหอย ตากไว้ก่อน แล้วหันมาพิจารณาการเดินทางอันยาวนานและแสนเชื่องช้าที่เรานำชาวฟินิเซียนมาสู่โมร็อกโก (น.57)	แปลจากสำนวนเป็นภาษาธรรมดา
Not that this short journey was exactly a picnic . (P.84)	แต่ใช่ว่าการเดินทางสั้นๆ นี้เป็น เรื่องง่าย ในฤดูหนาว (น.80)	แปลจากสำนวนเป็นภาษาธรรมดา
The calendar still bends before his brand . (P.88)	ปฏิทินยัง เข็ดขูเขา (น.83)	แปลจากสำนวนเป็นภาษาธรรมดา
Churchill objected to this notion in an uncharacteristically Blimpish way; he thought that turning one's back on the rules of naval gallantry was arrant nonsense: ... (P.262)	เซอร์ซิลล์ไม่เห็นด้วยกับความคิดนี้ และออกจะหัวโบราณเกี่ยวกับเรื่องนี้ เขาคิดว่าการ หันหลังให้ กับกฎการรบของสุภาพบุรุษทหารเรือเป็นเรื่องเหลวไหล (น.217)	แปลจากสำนวนเป็นภาษาธรรมดา
...-it is not simply the pilots in flight who need to keep on their toes . (P.345)	ไม่ใช่เพียงนักบินเท่านั้นที่ ต้องระวัง (น.279)	แปลจากสำนวนเป็นภาษาธรรมดา
..., and why the fishery is being seen as an exemplar of what fish management could be, is that this	และการประมงที่นี้เป็นตัวอย่างการจัดการการประมงนั้นเป็นเพราะว่าในช่วงปีแรกๆ นโยบายแข็งกร้าว นี้	แปลจากสำนวนเป็นภาษาธรรมดา

hard-hearted policy appears, at least in its early years, to be working. (P.387)	ดูเหมือนจะได้ผล (น.309)	
..., and once he had established our credentials he asked if he might “put on a bit of a show” for our passengers as recompense for asking their ship to stop. (P.388)	เมื่อเขาได้ตรวจหลักฐานเรียบร้อยแล้ว เขาขออนุญาต “แสดงแสนยานุภาพ” ให้ผู้โดยสารดูเพื่อเป็นการชดเชยที่ขอให้เรือหยุด (น.309)	แปลจากสำนวนเป็นภาษาธรรมดา
That all being said, there are now a handful of proven verities , certain hard truths about present situation of the seas ... (P.405)	อย่างไรก็ตาม มีความจริงที่ได้รับ การพิสูจน์แล้วเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของทะเล (น.322)	แปลจากสำนวนเป็นภาษาธรรมดา

26. Skewing Translation

เป็นการแปลที่เปลี่ยนรูปแบบของคำในภาษาแปล ซึ่งอาจจะเปลี่ยนไวยากรณ์ ความหมาย หน้าที่ของคำ หรือโครงสร้างประโยค ฯลฯ

ตารางที่ 26: Skewing Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
“Even if the satellite station in space,” wrote the American historian Leonard Outhwaite in 1957, when the first Sputnik was launched , ... (P.20)	เลนาร์ต เอาท์ไวท์ นักประวัติศาสตร์ชาวอเมริกันได้เขียนไว้ในปี 1957 เมื่อมีการส่งดาวเทียมสปุตนิกเป็นผลสำเร็จว่า “แม้ว่าเราเอาดาวเทียมไปแขวนไว้ นอกโลก ...” (น.31)	กริยา “was launched” ถูกแปลเป็นคำนาม “การส่ง”
And most important, the unexpected and initially mysterious ways that the waters appear to move . (P.114)	และที่สำคัญที่สุดการเคลื่อนที่ของน้ำที่เป็นไปอย่างลึกลับและคาดไม่ถึง (น.103)	Infinitive “to move” ถูกแปลเป็นคำนาม “การเคลื่อนที่”
..., and because the German army collapsed on the Western Front. (P.256)	และเนื่องจากความพ่ายแพ้ของเยอรมันในแนวรบด้านตะวันตก (น.212)	กริยา “collapsed” ถูกแปลเป็นคำนาม “ความพ่ายแพ้”
The consequences of the Atlantic	ผลที่ตามมาของการสู้รบใน	กริยา “links” ถูกแปลเป็น

wars were many; among the least expected is that which links the ocean, ... (P.268)	มหาสมุทรแอตแลนติกมีหลายประการ หนึ่งในผลลัพธ์ที่คาดไม่ถึงนั้นคือ ความเชื่อมโยง ของมหาสมุทร (น.222)	คำนาม “ ความเชื่อมโยง ”
--	--	--------------------------------

27. การแปลคำแสดงอารมณ์ (Emotive Meaning Translation)

เป็นเทคนิคที่ผู้แปลอาจใส่เพิ่มเติมเข้าไปให้ได้อารมณ์มากยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าจะไม่มีปรากฏอยู่ในภาษาต้นฉบับก็ตาม

ตารางที่ 27: Emotive Meaning

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
Maybe time and schoolboy memory have distorted things a little, but I like to fancy that the clerk who took my savings , ... (P.2)	บางทีเวลาอาจจะบิดเบือนความจริงจำไว้หน่อย แต่ผมจำได้ว่าพนักงานคนที่รับเงินซึ่งผม อดสู้อ เก็บหอมรอมริบมานั้น (น.18)	“ อดสู้อ ” แสดงอารมณ์ของผู้แปล
..., winds empty over the horizon, with just the occasional tanker truck whooshing past, and fleets of rickety Mercedes taxis travelling too fast for their own good. (P.105)	ลมพัดไปทางเส้นขอบฟ้า มีรถขนน้ำมันแล่นผ่านบ้าง และขบวนรถแท็กซี่เบนซ์จวนพังแล่นฉิวเกินความเร็ว จนน่าใจหาย (น.96)	“ จนน่าใจหาย ” แสดงอารมณ์ของผู้แปล
The road into the Sahara south from the old Moroccan seaside fort city of Essaouira happens also to be the main trunk Atlantic coast road into West Africa- ... (P.105)	ถนนที่เข้าสู่ซาราฮ่าทางใต้ของเอสซาวีรา ซึ่งเป็นเมืองป้อมปราการติดชายทะเลเก่าของโมร็อกโก บังเอิญ เป็นถนนสายหลักเรียบชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกที่มุ่งสู่แอฟริกาตะวันตก (น.95)	“ บังเอิญ ” แสดงอารมณ์ของผู้แปล
..., a woman, somewhat more costly despite being offered “with a bad mouth,” went for sixty-three bars, another for “excessive price of 86 bars ,” ... (P.233)	ทาสหญิงมีราคาแพงกว่าที่คิดแม้คนขายจะบอกว่า “ปากไม่ดี” ทาสหญิงคนหนึ่งราคา 63 แท่ง อีกคนหนึ่งแพงถึง 86 (น.196)	“ ถึง ” แสดงว่ามาก
The death toll was staggering -	จำนวนผู้เสียชีวิต มากจนน่าใจหาย	“ มากจนน่าใจหาย ” แสดง

almost as many died in this Atlantic tragedy as had three years earlier when the <i>Titanic</i> struck her infamous iceberg. (P.263)	มีจำนวนมากเท่ากับโศกนาฏกรรมเรือไททานิกล่มหลังจากชนภูเขาน้ำแข็งเมื่อ 3 ปีก่อนหน้านี้ (น.218)	อารมณ์ของผู้แปล
..., and is said to be able to fly long routes on fifth less fuel than current commercial jets. (P.346)	และว่ากันว่าสามารถบินทางไกลได้ด้วยน้ำมัน เพียง 1 ใน 5 ของเครื่องบินพาณิชย์ในปัจจุบัน (น. 280)	“เพียง” แสดงว่าน้อย

28. การแปลให้เห็นภาพ (Image Translation)

ผู้แปลใช้เทคนิคการแปลให้เห็นภาพทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการหรือเกิดภาพในใจมากขึ้น

ตารางที่ 28: Image Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
It was her flanks that were most noticeable, looming massive and blinding white - ...(P.1)	สิ่งที่เด่นชัดที่สุดเกี่ยวกับเรือลำนี้คือสีขาวเรือที่มีขนาดมหึมา สีขาวสะท้อนแสงเข้าตา (น.17)	“สีขาวสะท้อนแสงเข้าตา” แสดงให้เห็นภาพว่าวัตถุมีสีขาวเงางาม
He turned out to be a middle-aged, full bearded Briton in civilian dress, ...(P.103)	เขาเป็นชายวัยกลางคนชาวอังกฤษในชุดไปรเวต หนวดเคราเพิ่ม (น. 94)	“หนวดเคราเพิ่ม” ทำให้เห็นภาพว่ามีหนวดมาก
The north of Morocco possesses a certain silky, plentitude, whereas this more southerly corner of the place has a harshness: dry, dusty, and stained with oil. (P.105-106)	โมร็อกโกทางเหนืออุดมสมบูรณ์ละมุนเหมือนไหมแพรว ขณะที่ขอบทางใต้ของประเทศมีแต่ความ หยาบกระด้างแห้ง ฝุ่นตลบ และเลอะคราบน้ำมัน (น.96)	“หยาบกระด้างแห้ง ฝุ่นตลบ และเลอะคราบน้ำมัน”ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพความแห้งแล้งกันดาร
The Bergen outpost remains today, with a creaking warehouse or two, a rabbit warren of laneways still scented with the smell of tar and wet hemp , and down below, beyond the slippery cobbles, the sea lapping ice-cold against the	ด่านสินค้าในเบอร์เกนยังคงอยู่ในปัจจุบัน มีโกดังสินค้าเก่าๆ อยู่ 1 หรือ 2 หลัง โพรงกระต่ายตามทางเดินยังคง มีกลิ่นน้ำมันทาร์และป่านชื้นๆ ข้างล่าง เลขถนนกรวดออกไป ทะเลอันหนาวเย็นสาดเข้าหากำแพงหินแกรนิตด้านลมขนาด	“กลิ่นน้ำมันทาร์และป่านชื้นๆ”ผู้อ่านเห็นภาพความอับชื้น “ทะเลอันหนาวเย็นสาดเข้าหากำแพงหินแกรนิตด้านลมขนาดมหึมา”ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพการเคลื่อนไหวของทะเล น้ำเย็น

<p>massive granite walls of the jetties. (P.279)</p>	<p>มหิมา(น.230)</p>	
<p>And yet from these little seven-mile-high cities in flight, only a very few of the populations will ever care to look down for more than an inquisitive instant at the wrinkled surface of the sea below, or a thick mass of grey-white cloud that so frequently obscures it from view. (P.332)</p>	<p>ที่ว่าจากเมืองลอยฟ้าขนาดเล็ก เหล่านี้มีน้อยคนนักที่จะมองลงมาดู ริ้วรอยบนพื้นน้ำเบื้องล่าง หรือดู เมฆสีขาวเทาที่บดบังทิวทัศน์ มหาสมุทร (น.269)</p>	<p>“ริ้วรอยบนพื้นน้ำเบื้องล่าง” แสดงถึงพื้นน้ำมีการเคลื่อนไหว “เมฆสีขาวเทาที่บดบังทิวทัศน์”แสดงให้เห็นว่าก้อนเมฆมาบังทัศนียภาพ</p>
<p>You might eventually try to return to your schooner with a full ton of these codfish, a hundred fish, each one maybe twenty pounds, each with a huge gaping mouth, a small goatee dangling from its lower lip, an olive green back, a pale belly, and a long go-fast stripe of white along its side. (P.367)</p>	<p>หลังจากนั้นชาวประมงนำเรือบรรทุกปลาสดคือคหนักเป็นตันเต็มลำ กลับเรือใหญ่ อาจจับได้เป็นร้อยตัวละ 20 ปอนด์ แต่ละตัวอ้าปาก มีหนวดใต้ริมฝีปากล่าง หลังสีเขียวมะกอก ท้องสีเงินและมีลายสีขาวข้างลำตัว (น.294)</p>	<p>“แต่ละตัวอ้าปาก มีหนวดใต้ริมฝีปากล่าง หลังสีเขียวมะกอก ท้องสีเงินและมีลายสีขาวข้างลำตัว”ทำให้นึกถึงภาพที่เกิดขึ้นในการจับปลาขึ้นเรือ</p>
<p>Also back then, but along the arm of another quite distant sea loch, we would spend happy hours walking the shores, stopping every so often to gaze down through the pellucid waters of the rock pools at the brilliantly colored undersea gardens, the waving fronds of vivid purple anemones offering brief protection from the sun to nervous scatterings of scarlet</p>	<p>ในสมัยนั้นเรามีความสุขกับการเดินชายหาดเรียบอีกฝั่งหนึ่งที่อยู่ไกลออกไปแะชมสวนใต้ทะเลหลากสีตระการตาใต้น้ำใสในแอ่งน้ำข้างตามโขดหินสำหรับสีม่วงเข้มบังแดดให้ปูเสฉวนสีแดงและปลาตัวน้อยที่ค้างอยู่(น.311)</p>	<p>“สวนใต้ทะเลหลากสีตระการตาใต้น้ำใสในแอ่งน้ำข้างตามโขดหิน สำหรับสีม่วงเข้มบังแดดให้ปูเสฉวนสีแดงและปลาตัวน้อยที่ค้างอยู่” ผู้อ่านสามารถเห็นภาพได้จากภาษาแปล</p>

crabs and tiny stranded fish. (P.390-391)		
The Atlantic Ocean, by contrast, is powerfully and intimately linked to bitterly cold polar water, ... (P.409)	ในทางตรงกันข้าม มหาสมุทรแอตแลนติกเชื่อมติดกับน้ำในแถบขั้วโลกซึ่งหนาวเย็นถึงขั้วหัวใจ (น.325)	“หนาวเย็นถึงขั้วหัวใจ” แสดงให้เห็นภาพหิมะขั้วโลกที่หนาวเย็น
..., and it is perpetually pitch-dark except for vague glimmers from the blooms of bioluminescent creatures and the tiny orange firefly glows from brave beasts that flourish beside the scalding thermal vents. (P.428)	และบริเวณนั้นมีมืดตลอดกาล ยกเว้นแสงจากสิ่งมีชีวิตเรืองแสง และแสงแวววาวสีส้มจากสัตว์ใจกล้าที่เจริญเติบโตใกล้ปล่องระบายความร้อนใต้ทะเล (น.339)	“แสงแวววาวสีส้ม” แสดงให้เห็นแสงสีส้มทะลุผ่านความมืด

29. การแปลอักษรย่อ (Abbreviation Translation)

การแปลอักษรย่ออาจแปลตามตัวอักษร แปลเป็นความหมาย หรือใช้ชื่อเต็มของตัวอักษรเหล่านั้น

ตารางที่ 29: Abbreviation Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
..., simply by examining in great detail the DNA of the present-day inhabitants. (P.61)	เพียงแค่อูจากดีเอ็นเอของผู้ที่อาศัยอยู่แถบนั้นในปัจจุบัน โดยละเอียด (น.62)	“DNA” แปลตามตัวอักษร
..., some of the legionaries involved in the Claudius invasion of Britain in 43 A.D. ... (P.69)	ทหารบางคนที่เกี่ยวข้องกับการบุกอังกฤษในปีคริสต์ศักราช 43 กับจักรพรรดิคลอดิอุส (น.68)	“A.D” แปลตามความหมาย
...; ever since FDR made October 12 a holiday; and ever since 1972, when President Nixon shifted its observance to the second Monday in October, ... (P.89)	ตั้งแต่ประธานาธิบดีโรสเวลต์กำหนดให้วันที่ 12 ตุลาคมเป็นวันหยุดประจำชาติ และตั้งแต่ปี 1972 ประธานาธิบดีนิกสันเลื่อนวันมาเป็นวันจันทร์สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนตุลาคม (น.83)	“FDR” แปลเป็นชื่อเต็ม
..., including in the Royal Box the	บุคคลสำคัญบนเกาะทุกคนอยู่	“BMW” แปลตามตัวอักษร

<p>colonial governor, who arrived in the back of a BMW sedan driven by a uniformed soldier. (P.152)</p>	<p>พร้อมหน้าทีมนั้นในคอกกรอยด์บ็อกซ์ รวมถึงผู้ว่าการอาณานิคมผู้ซึ่งเดินทางมาด้วยรถบีเอ็มดับเบิลยูที่มีนายทหารใส่เครื่องแบบขับมา (น. 131)</p>	<p>พร้อมคำขยาย</p>
<p>If an aircraft can establish a balance between the two, between its own CO₂ output and CO₂ absorption in the fuel-growing meadows, ... (P.347)</p>	<p>หากเครื่องบินสามารถทำสมดุลระหว่าง 2 สิ่งนี้ได้ ระหว่างการผลิต คาร์บอนไดออกไซด์ และการดูดซึม คาร์บอนไดออกไซด์ ในทุ่งหญ้าที่ผลิตเชื้อเพลิง (น.280)</p>	<p>“CO₂”แปลเป็นชื่อเต็ม</p>
<p>..., into a universe of slickly oiled machines, of GPS-made, computer-calculated navigation courses, and loading cranes programmed by machine and timed to the millisecond. (P.351)</p>	<p>กลายมาเป็นโลกแห่งเครื่องยนต์ทำน้ำมัน เส้นทางเดินเรือที่คำนวณด้วยคอมพิวเตอร์และจีพีเอส และปั้นจั่นที่ถูกโปรแกรมโดยเครื่องจักรและตั้งเวลาได้เป็นเศษเสี้ยววินาที (น.283)</p>	<p>“GPS”แปลตามตัวอักษร</p>
<p>...: the weather in the Eastern Cape has changed, say the locals: <i>the seasons</i>, one was quoted by the BBC as saying, have <i>run amok</i>. (P.419)</p>	<p>คนพื้นเมืองบอกว่าสภาพอากาศในจังหวัดอีสเทิร์นเคปเปลี่ยนไป คนหนึ่งกล่าวกับ สถานีโทรทัศน์บีบีซี ว่า“ฤดูกาลเปลี่ยนอย่างคุ่มคลั่ง” (น. 333)</p>	<p>“BBC”แปลตามตัวอักษร พร้อมคำขยาย</p>
<p>NATIONAL WEATHER SERVICE NEW ORLEANS LA 1011 AM CDT SUN AUG 28, 2005 (P.420)</p>	<p>สำนักอุตุนิยมวิทยาแห่งชาติ นิวออร์ลีอันส์ ลูเซียนา 11.00 น. เวลาออมแสงตอนกลาง (CDT) วันอาทิตย์ที่ 28 สิงหาคม 2005 (น.333)</p>	<p>“CDT” “SUN” “AUG”แปลเป็นชื่อเต็ม และแปลตามความหมาย</p>

30. การแปลคำแสลง (Slang Translation)

คำแสลงเป็นคำที่ใช้แบบไม่เป็นทางการ ไม่ถาวร ใช้เฉพาะคนบางกลุ่ม ผู้แปลอาจใช้คำแสลงเพื่อคงรสชาติของภาษา

ตารางที่ 30: Slang Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
I watched my parents as they started to walk back to the tiny tan Ford Prefect, their heads bowed. (P.4)	ผมมองดูพ่อแม่ของผมเริ่มเดินก้มหน้ากลับไปที่รถฟอร์ดพรีเฟ็คต์คัน จ้อย (น.20)	“จ้อย”มีความหมายว่า เล็ก
The children, dressed just as their parents, whooped and skirled and slid on the wet grass, their elder tutting them to keep their boots clean and to be careful not to fall. (P.31)	เด็กๆ แต่งกายคล้ายผู้ใหญ่ ลื่นไถลบนหญ้าชุ่มแล้วส่งเสียง เจียวจ้าว ผู้ใหญ่ทักปากจู้และบอกให้เดินระวังอย่าให้ล้ม เตี้ยวรองเท้าจะสกปรก (น.41)	“เจียวจ้าว”มีความหมายว่า ส่งเสียงดัง
..., the cave dwellers swarmed down to the Oceanside and promptly wolfed down as many mollusks as they could find- ... (P.59)	พวกเขาป็นป่าลงไปที่ริมมหาสมุทรแล้ว สวาปาม หอยมากเท่าที่พวกเขาหาได้ (น.61)	“สวาปาม”มีความหมายว่า กิน
Taken individually the amount of free oxygen that any one of these algae might produce is microscopically insignificant; ... (P.430)	ปริมาณของออกซิเจนที่สาหร่ายแต่ละตัวปล่อยออกมานั้น จิบจ้อย ไม่น่าสำคัญ (น.340)	“จิบจ้อย” มีความหมายว่า เล็กน้อย ไม่สำคัญ
..., and surrounded by a cordon of yellow-eyed jackals that were busily engaged in carrying away the weaker seal pups. (P.453)	ถูกลมในดาวาวฝูงหนึ่งล้อมอยู่ พวกมัน ง่วน อยู่กับการล่าลูกแมวน้ำที่อ่อนแอ (น.358)	“ง่วน” มีความหมายว่า กำลังทำบางสิ่งอย่างตั้งใจ

31. การแปลคำและหน้าที่ (Form and Function Translation)

Form ใช้แสดงรูปแบบของคำ Function ใช้แสดงหน้าที่ของคำคำนั้น

ตารางที่ 31: Form and Function Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
Enormous bases, with quays and piers and cranes , graving docks and fuel bunkers, ammunition and stores , were constructed all around the British coasts and on the fringes of the world's oceans. (P.252)	ฐานทัพเรือขนาดใหญ่ พร้อมท่าเทียบเรือ สะพานจั่นเรืออยู่เรือปั้นจั่นยกของ ป้อมน้ำมัน คลังอาวุธและโกดังเก็บของถูกสร้างขึ้นรอบชายฝั่งอังกฤษและตามขอบสมุทรของโลก (น.210)	“ท่าเทียบเรือ” เป็นรูปแบบ “เทียบเรือ” แสดงหน้าที่ “สะพานจั่นเรือ” เป็นรูปแบบ “จั่นเรือ” แสดงหน้าที่ “ปั้นจั่นยกของ” เป็นรูปแบบ “ยกของ” แสดงหน้าที่ “โกดังเก็บของ” เป็นรูปแบบ “เก็บของ” แสดงหน้าที่
The bait hooks sink to the bottom, are left there overnight, and then hauled up in the morning-usually with some four or five tons of enormous fish on each line, which are passed through rollers that detach the hooks; the fish have their much-prized cheeks automatically removed and are blast-frozen and sent into the refrigerated holds . (P.386)	ตะขอพร้อมเหยื่อล่อจมลงสู่พื้นทะเลและถูกทิ้งไว้ข้ามคืน ตอนเช้าจึงลากสายเบ็ดขึ้นมา ปกติจะได้ปลาหนัก 4 หรือ 5 ตันติดขึ้นมาทั้งสายเบ็ดแต่ละเส้น สายเบ็ดถูกดึงผ่านลูกรอกที่ปลดตะขอ ดึงเหยื่อออก ปลาออกโดยอัตโนมัติ นำไปแช่แข็งแบบเป่าลมและส่งไปเก็บในตู้แช่ (น.308)	“เหยื่อล่อ” เป็นรูปแบบ “ล่อ” แสดงหน้าที่ “ตู้แช่” เป็นรูปแบบ “แช่” แสดงหน้าที่
Hercules aircraft fly out from the Royal Air Force base on the Falkland Islands, eight hundred miles away, and spy satellites are programmed to report any vessels below that appear to be fishing illegally ... (P.388)	เรือบินเฮรัลด์คิวลิปบินออกจากฐานกองทัพอากาศบนหมู่เกาะฟอล์กแลนด์ซึ่งอยู่ห่างออกไป 800 ไมล์ และมีดาวเทียมสอดแนมที่โปรแกรมให้รายงานเรือที่ล่อว่าจับปลาผิดกฎหมาย (น.310)	“ดาวเทียมสอดแนม” เป็นรูปแบบ “สอดแนม” แสดงหน้าที่
The government of the Maldiv	รัฐบาลของหมู่เกาะมัลดีฟส์ได้รับ	“ชุดประธาน้ำ” เป็นรูปแบบ

Islands received a great deal of press attention in 2009 for holding a cabinet meeting underwater, with all its ministers wearing frogmen's suits , ... (P.412)	ความสนใจจากสื่อมวลชนมากในปี 2009 เมื่อรัฐบาลจัดการประชุมสภาใต้น้ำ รัฐมนตรีทุกคนใส่ชุดประดาน้ำ (น.327)	“ประดาน้ำ” แสดงหน้าที่
--	---	------------------------

32. การแปลสรรพนาม (Pronoun Translation)

ผู้แปลอาจแปลคำสรรพนามให้เหมาะสมตามสถานการณ์หรือบริบท รวมถึงวัฒนธรรมทางสังคม

ตารางที่ 32: Pronoun Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
I could see my father down on the quayside checking his wristwatch. He and my mother pointed upward in relief-they had found me at last, ... (P.4)	ผมมองเห็นพ่อบนท่าเทียบเรือกัมภูนาฬิกาข้อมือ พ่อ กับแม่ชี้ขึ้นมาหาผมและแสดงสีหน้าโล่งใจ (น.19)	สรรพนามบุรุษที่ 3 “ he ” หมายถึง “ พ่อ ”
He continued his work for most of his years as ruler. (P.142)	พระองค์ ทรงงานต่อตลอดเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้ปกครอง (น.124)	สรรพนามบุรุษที่ 3 “ he ” ถูกแปลเป็น “ พระองค์ ” ใ้กับ กษัตริย์
...; and I ¹ myself bathed the feet with oil, and wrapped cloths around; ... I ¹ gave the child some victuals, but it ³ would not eat; the captain took the child up again, and flogged it, and said, “Damn you, I ² will make you ³ eat,” and so he ² continued in that way for four or five days at mess time, ... (P.235)	กระผม ¹ เองเป็นคนทาน้ำมันและพันผ้า ... ผม ¹ ให้อาหารแต่ เด็ก ³ ไม่ยอมกิน กัปตันจับเด็กยื่นขึ้นและเมียนแล้วพูดว่า “ไอ้ท่า กู ² จะให้ มึง ³ กิน” เขา ² ทำอย่างนี้ต่อไปอีก 4-5 วัน เวลาสวดมนต์ (น.197)	สรรพนามบุรุษที่ 1 “ I ” ถูกแปลเป็น “ กระผม ” “ ผม ” สรรพนามบุรุษที่ 1 “ I ” บุรุษที่ 3 “ he ” ถูกแปลเป็น “ กู ” “ เขา ” สรรพนามบุรุษที่ 3 “ it ” บุรุษที่ 2 “ you ” ถูกแปลเป็น “ เด็ก ” “ มึง ”
As I type these words she may be steaming to destruction ... (P.259)	ขณะที่ ข้าพเจ้า พิมพ์ข้อความนี้อยู่ เรือ อาจจะกำลังมุ่งหน้าไปสู่หายนะ (น.215)	สรรพนามบุรุษที่ 1 “ I ” ถูกแปลเป็น “ ข้าพเจ้า ” สรรพนามบุรุษที่ 3 “ she ” ถูกแปลเป็น “ เรือ ”

Shanwick is usually an intense and busy place, as one might expect. (P.342-343)	โดยปกติแซนวิกเป็นที่ที่เคร่งเครียด และวุ่นวายอย่างที่เราคาดคิด (น. 277)	สรรพนาม “one” ถูกแปลเป็น “เรา”
You might eventually try to return to your schooner with a full ton of these codfish, ... (P.367)	หลังจากนั้น ชาวประมง นำเรือบรรทุกปลาที่สดหนักเป็นตันเต็มลำ กลับเรือใหญ่ (น.294)	สรรพนามบุรุษที่ 2 “you” ถูกแปลเป็น “ชาวประมง”
<i>The deputy governor of the Falkland Islands presents his compliments, squawked the caller-and would I care to join him for luncheon?</i> (P.379)	ผู้ที่เรียกเข้ามาบอกว่ารองผู้ว่าการ หมู่เกาะฟอล์กแลนด์ขอกว่าต้อนรับ และถามว่าผมยินดีร่วมรับประทานอาหารกลางวันกับ ท่าน ไหม (น.304)	สรรพนามบุรุษที่ 3 “him” ถูกแปลเป็น “ท่าน”
Five years ago I wouldn't have known one end of a fish from another. (P.381)	5 ปีก่อนหน้า ฉัน ไม่รู้ว่ตรงไหน หัวปลาตรงไหนหางปลา (น.305)	สรรพนามบุรุษที่ 1 “I” ถูกแปลเป็น “ฉัน”
I am not at all ashamed to say that I was very moved, standing here in the Atlantic wind, listening to the growling of the surf, beside this lonely grave. (P.457)	ผม ไม่อายเลยที่จะยอมรับว่าผมรู้สึกหวั่นไหวเมื่อยืนอยู่ที่นั่นกลางสายลมจากมหาสมุทรแอตแลนติก ฟังเสียงคลื่นกระทบฝั่งข้างหลุมศพขนาดเล็กและเดี่ยวตายนี้ (น.361)	สรรพนามบุรุษที่ 1 “I” ถูกแปลเป็น “ผม”

33. การแปลข้อความเชิงเปรียบเทียบ (Figurative Senses Translation)

ข้อความเชิงเปรียบเทียบทำให้เกิดภาพในใจ ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการตามไปด้วย เป็นศิลปะการใช้ภาษา และถ้อยคำของผู้แปล ซึ่งประกอบด้วย

a. บุคลาธิษฐาน (Personification)

ใช้กล่าวถึงสิ่งมีชีวิตเสมือนเป็นสิ่งมีชีวิต

ตารางที่ 33a: Personification

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
..., and the dripping ropes were hauled in slowly by capstans that growled at the strain. A pair of	เครื่องถอนสมอ ส่งเสียงคำราม ขณะลากเชือกเหล่านั้นขึ้นมา เรือจูง 2 ลำที่ถูกใช้งานจน ส่งเสียงคราง	ผู้แปลแปล “ส่งเสียงคำราม” เสมือนเครื่องถอนสมอมีชีวิต แปล “ส่งเสียงคราง” เสมือน

<p>well-worn tugs appeared, yelping and snoring, nosing us out into the tide stream, ... (P.4)</p>	<p>ขณะลากเราออกไปสู่กระแสน้ำ (น. 19)</p>	<p>เรือจูงมีชีวิต</p>
<p>..., and which has been flashing its welcomes and farewells to thousands of transatlantic vessels for almost two centuries. (P.8)</p>	<p>ไฟดวงนี้กระพริบทักทายและกล่าวลาเรือข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกเป็นเวลานานเกือบ 2 ศตวรรษแล้ว (น.22)</p>	<p>ผู้แปลแปล “กระพริบทักทายและกล่าวลา” เสมือนไฟมีชีวิต</p>
<p>The sea rumbles endless to the west, and there is the glint of the high ergs of the Sahara far to the east. (P.105)</p>	<p>ทะเลคำรามก้องอยู่ทางทิศตะวันตก มีทรายปลิวจากทะเลทรายซาฮาราทางตะวันออก (น.96)</p>	<p>ผู้แปลแปล “คำราม” เสมือนทะเลมีชีวิต</p>
<p>But the Atlantic Ocean is surely a living thing-furiously and demonstrably so. It is an ocean that moves, impressively and ceaselessly. it generates all kinds of noise-it is forever roaring, thundering, boiling, crashing, swelling, lapping. It is easy to imagine it trying to draw breath- ... (P.21)</p>	<p>แต่มหาสมุทรแอตแลนติกเป็นสิ่งมีชีวิตที่ดุเดือดและพิสุจน์ได้แน่นอน มันเป็นมหาสมุทรที่เคลื่อนไหวอย่างไม่หยุดหย่อนและน่าประทับใจ มีเสียงหลากหลาย มันส่งเสียงคำรามอยู่ตลอดเวลา เสียงกึกก้อง ดุเดือด ทะเลขึ้นลงมีเสียงคลื่นซัดสาด ง่ายที่จะจินตนาการว่ามันกำลังสูดหายใจ (น.32)</p>	<p>ผู้แปลแปล “เป็นสิ่งมีชีวิต” “ส่งเสียงคำราม” “สูดหายใจ” เสมือนมหาสมุทรมีชีวิต</p>
<p>...- the rocks that opened will close and the sea will be forced to go elsewhere, and it will find another home. (P.48)</p>	<p>หินจะปิดเข้าหากันและน้ำทะเลจะถูกบีบให้ไปอยู่ที่อื่น ทะเลจะหาบ้านใหม่ (น.53)</p>	<p>ผู้แปลแปล “หาบ้านใหม่” เสมือนทะเลมีชีวิต</p>
<p>..., about the sea changes and sea nymphs and winds sitting sore upon the sails- ... (P.149)</p>	<p>ความเปลี่ยนแปลงในทะเลและพรายน้ำ ลมที่ทำให้ใบเรือเจ็บปวด (น.129)</p>	<p>ผู้แปลแปล “ทำให้ใบเรือเจ็บปวด” เสมือนลมมีชีวิต</p>
<p>The precious little volume had had a life though as it has been long. (P.154)</p>	<p>หนังสือเล่มเล็กแต่ทรงคุณค่าเล่มนั้นมีชีวิตยากแค้นและยาวนาน (น. 133)</p>	<p>ผู้แปลแปล “มีชีวิตยากแค้น” เสมือนหนังสือมีชีวิต</p>

Aircraft in flight are dirty and fuel-hungry monsters, ... (P.345)	เครื่องบินที่อยู่ในอากาศเป็นสัตว์ประหลาดที่สกปรกและ หิวน้ำมัน (น.279)	ผู้แปลแปล “ หิวน้ำมัน ” เสมือนเครื่องบินมีชีวิต
All of a sudden the truth hit everyone square in the face. (P.376)	บัดนั้น ทุกคนถูกความจริง ตบหน้าอย่างจัง (น.301)	ผู้แปลแปล “ ตบหน้าอย่างจัง ” เสมือนความจริงมีชีวิต
..., to resist our unending misuse of her, and in some fashion or other start to strike back? (P.393)	ทะเลจะสามารถต่อต้านการคุกคามอันไม่มีวันสิ้นสุดของมนุษย์ได้หรือไม่ และเป็นไปได้ไหมที่จะ แกล้งเอาคืน (น.313)	ผู้แปลแปล “ แกล้งเอาคืน ” เสมือนทะเลมีชีวิต
The question of whether destructive tsunamis are likely to travel across the Atlantic has prompted some recent concern, ... (P.434)	คำถามที่ทำให้เกิดความกังวลก็คือเป็นไปได้หรือไม่ที่สึนามิซึ่งมีอำนาจทำลายล้างสูงจะ เดินทางข้ามมหาสมุทรแอตแลนติก (น.343)	ผู้แปลแปล “ เดินทางข้ามมหาสมุทรแอตแลนติก ” เสมือนสึนามิมีชีวิต

b. อุปมาอุปไมย (Simile)

การเปรียบเทียบโดยตรง เปรียบเทียบสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะใช้คำเชื่อม เช่น คัง เปรียบ เสมอ เสมือน เป็น คู่ เป็นต้น เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น

ตารางที่ 33b: Simile

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
We spooled up the engines once he had cleared our wake, and soon the tribunes were pushing us along at a good clip, twenty knots, maybe more, and what little rain was left stung the face like needles. (P.5)	เครื่องจักรเรือเริ่มหมุนเมื่อเขาแล่นเรือผ่านเราไป และในไม่ช้า เครื่องยนต์ก็เคลื่อนเราออกสู่ทะเลด้วยความเร็วประมาณ 20 น็อต หรืออาจมากกว่านั้น ปลายฝนซา โคนหน้าเรา เหมือนเข็มเล่มเล็กๆ (น.20)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย
At first it was just a low-frequency sigh, then a hum-then recognizable as the faint sound of a motor. (P.10)	ตอนแรกเป็นเสียงต่ำแผ่วเบา เหมือนเสียงถอนหายใจ แล้วก็เปลี่ยนเป็นเสียงฮัมในลำคอ (น.24)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย
There was a grassy pathway leading	ทางเดินไปสู่เส้นขอบฟ้าปกคลุมไป	แปลเป็นอุปมาอุปไมย

up to this high horizon, and a skein of slanders was moving slowly up it, like a line of ants. (P.31)	ด้วยหญ้า ชาวเกาะกลุ่มหนึ่งเดินขึ้นไปตามทางซำๆ เหมือนฝูงมด (น. 41)	
He was dressed in a long black surplice with a ruffled high collar that made him look like he had stepped from the pages of a medieval chapbook. (P.32)	ใส่เสื้อคลุมแขนยาวสีดำ คอมีระบาย ราวกับว่าเขาก้าวออกมาจากรูปในหนังสือยุคกลาง (น.41)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย
He gazed into their depths, which were crystal clear, ... (P.55)	เขาจ้องมองไปในทะเลซึ่งใส ราวกับแก้วเจียรไน (น.58)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย
..., even in the gales and when the rains made the grass as slick as oilskin and bubbler. (P.74)	แม้กระทั่งในช่วงพายุลมแรง และฝนทำให้หญ้าลื่น ราวกับผ้าน้ำมัน และไขมันวาว (น.72)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย
...- and for reasons of commercial efficiency these being these being were stacked like so much tightly pack lumber. (P.234)	และเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพทางการค้า ทาสถูกวางเรียงซ้อนกัน ราวกับท่อนไม้บนชั้นที่สูงไม่เกิน 30 นิ้ว (น.196)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย
There is another that snake sinuously between the great port cities of Singapore and Hong Kong. (P.349)	อีกเส้นหนึ่ง คดเคี้ยวเหมือนงู ระหว่างเมืองท่าเรือในสิงคโปร์และฮ่องกง (น.281)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย
..., we dishonor the sea that appears like a mere expanse of hammered pewter as we fly over it in our air-polluting planes- ... (P.392)	เราไม่เคารพทะเลที่ ดูเหมือนแผ่นโลหะที่ถูกค้อนทุบ เมื่อเราบินผ่านบนเครื่องบินที่ทำให้อากาศเป็นพิษโดยไม่ใส่ใจ (น.312)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย
...- accommodating the waters to create a kind of new northern Venice, ... (P.414)	การอยู่ร่วมกับน้ำในระยะยาว เมืองรับน้ำเข้า ราวกับเป็นเวนิสทางเหนือ (น.329)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย
...- but it was tunneled into and bored through until it resembled an ant's nest, ... (P.416)	แต่เมืองถูกขุดสร้างอุโมงค์จันดู คล้ายรังมด (น.330)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย

One group predicts what it calls extroversion, a process whereby the continents appear to peel open like blooming flowers , ... (P.443)	กลุ่มหนึ่งพยากรณ์ว่าทวีปต่างๆ จะเปิดออก คล้ายออกคล้ายดอกไม้บาน (น.350)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย
...: the ocean currents had swept mankind away as if he were no more than spindrift and foam. (P.459)	กระแสน้ำเชี่ยวในมหาสมุทรพัดพา ร่างมนุษย์ไปราวกับเศษไม้หรือฟองน้ำ (น.362)	แปลเป็นอุปมาอุปไมย

c. อุปลักษณ์ (Metaphor)

เป็นการระบุลักษณะสิ่งหนึ่งโดยการใช้อีกสิ่งหนึ่งมาเปรียบ ซึ่งเป็นการอุปมาเปรียบเทียบเป็นนัยๆ แต่ไม่ใช่คำว่า เหมือน คู่จ ราวกับ ฯลฯ อุปลักษณ์ใช้คำน้อย ก็นความหมายมาก

ตารางที่ 33c: Metaphor

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
She was fastened securely to the Pier Head, just beside the old Princes Dock, a dozen manila ropes as thick as a man's arm keeping her quite still, ... (P.1)	เรือเอ็มเพรสออฟริเทนจอดอยู่ที่เพียร์เฮด ข้างๆ อยู่เรือปรีนเซส ถูกตรึงด้วยเชือกมะนิลาขนาดเท่าแขนชายฉกรรจ์นับสิบเส้น (น.18)	แปลเป็นอุปลักษณ์
I must have been on slave wages , because ... (P.2)	ค่าแรงของผมคงเท่ากับแกลบกระสอบหนึ่ง (น.18)	แปลเป็นอุปลักษณ์
From below down I could see them, hundreds of wool-white dots , ... (P.74)	ผมเห็นฝูงแกะจากเรือ เป็นลำลี้สีขาวหลายร้อยจุด (น.72)	แปลเป็นอุปลักษณ์
Aircraft in flight are dirty and fuel-hungry monsters , ... (P.345)	เครื่องบินที่อยู่ในอากาศเป็นสัตว์ประหลาดที่สกปรกและหิวน้ำมัน (น.279)	แปลเป็นอุปลักษณ์
..., that it has come to be referred by journalists as the white gold of the southern oceans. (P.385)	นักหนังสือพิมพ์เรียกมันว่าเป็นทองคำขาวจากทะเลใต้ (น.307)	แปลเป็นอุปลักษณ์

d. อธิพจน์ (Hyperbole)

เป็นการกล่าวเกินจริง อาจจะมีมากหรือน้อยเกินจริงก็ได้ เปรียบเทียบให้เห็นภาพได้ง่าย

ตารางที่ 33d: Hyperbole

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
..., for though in the north matters unfolded in a somewhat leisurely fashion, down south they raced almost breathlessly . (P.48)	แม้ว่าความเปลี่ยนแปลงทางเหนือจะเกิดอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่ทางใต้นั้นเกิดรวดเร็วจนเกือบหยุดหายใจไม่ทันราววิ่งแข่ง (น.53)	แปลเป็นสำนวนเกินจริง
There Ingstad met a local fisherman, George Decker, and asked him the question he felt he had asked a thousand times . (P.80)	ที่นั่นเขาพบคนหาปลาท้องถิ่นชื่อ จอร์จ เดกเกอร์ และถามคำถามที่เคยถามมาแล้วเป็นพันๆ ครั้ง (น. 77)	แปลเป็นสำนวนเกินจริง
In that instant , the world-at least, the world of archeologists-shifted on its axis. (P.81)	ในชั่วพริบตาเดียว โลกของนักโบราณคดีก็เปลี่ยนชั่ว (น.77)	แปลเป็นสำนวนเกินจริง
..., with Columbus to his death believing he had reached the East-the Indies-and in all probability, Japan. (P.86)	โคลัมบัสเชื่อจนลมหายใจสุดท้ายของเขาว่าเขาเดินทางไปถึงดินแดนตะวันออก ไปถึงอินเดียตะวันออกและญี่ปุ่น (น.81)	แปลเป็นสำนวนเกินจริง
They did so until that heart-stopping predawn, moonlit moment- ...(P.86)	เขาล่องเรือไปเรื่องจนกระทั่งถึงช่วงที่หัวใจเกือบหยุดเต้นก่อนรุ่งสาง (น.81)	แปลเป็นสำนวนเกินจริง
There are many images of sea monsters, too- the horrifyingly enormous Midgard Serpent, the <i>Jörmundgandr</i> , being one of the better known. (P.160)	นอกจากนี้ มีภาพสัตว์ประหลาดในทะเลด้วย ยกตัวอย่างเช่น ภูมิดการ์ด์ ขนาดยักษ์ ที่ชื่อฮอร์มุนด์กันด์ เป็นชื่อที่คนรู้จัก (น.139)	แปลเป็นสำนวนเกินจริง
The British fumed -they had wanted to divide up the surrendered fleet among the navies- ...	อังกฤษโกรธจนควันออกหู พวกเขา มีแผนที่จะแบ่งเรือที่ยอมจำนนกับกองทัพเรือประเทศสัมพันธมิตรอื่น (น.212)	แปลเป็นสำนวนเกินจริง

..., when an American trucking executive named Malcom McLean hit on the idea of packing cargoes into enormous steel boxes -shipping containers. (P.350)	เมื่อนักธุรกิจรถบรรทุกชาวอเมริกันชื่อมัลคอม แม็กลีน เกิดความคิดที่จะบรรจุสินค้าลงใน หีบเหล็กขนาดยักษ์ หรือตู้คอนเทนเนอร์บนเรือ (น.282)	แปลเป็นสำนวนเกินจริง
And he then proceeded to tell, breathlessly , ...(P.381)	และเขาเล่าต่อ ยืดยาวจนลืมหายใจ (น.305)	แปลเป็นสำนวนเกินจริง
Careless visitors have come in legion since, and the isolation of these shores has in recent years been quite destroyed. (P.391)	นักท่องเที่ยวที่ไม่ใส่ใจได้ ยกทัพมา และความเงียบสงบของชายฝั่งแถบนี้ได้ถูกทำลายลง (น.311)	
All these, and a thousand things and people and beasts and events and occurrences and people, go to make up today's Atlantic. (P.449)	ทั้งหมดนี้ รวมทั้งสิ่งอื่นอีก ล้านแปด ผู้คน สัตว์ เหตุการณ์ ฯลฯ มีส่วนร่วมสร้างมหาสมุทรแอตแลนติกในปัจจุบัน (น.355)	แปลเป็นสำนวนเกินจริง

e. การแปลเป็นภาษาไพเราะ (Euphemism)

แปลเป็นภาษาไพเราะหรือคำหลีกเลี่ยงคำไม่สุภาพ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดความหมายไม่ดีหรือไม่เอ่ยถึงโดยตรงและโจ่งแจ้งเกินไป แต่ความหมายเป็นที่เข้าใจทั่วไป

ตารางที่ 33e: Euphemism

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
The Atlantic that was born will in due course also die . (P.49)	มหาสมุทรแอตแลนติกซึ่งถือกำเนิดขึ้นมาจะ ดับไป เมื่อถึงเวลา (น.54)	กล่าวถึงความตาย
..., after the Canadian parks service had taken over from the then quite elderly Ingstads. (P.82)	หลังจากที่กรมอุทยานของแคนาดา รับช่วงต่อจากอิงสตัดซึ่งเริ่ม ชราภาพ (น.79)	กล่าวถึงความแก่เฒ่า
..., retaliated by burning down a village or two and killing eighty islanders. (P.127)	พวกเขาจึงแก้แค้น โดยการเผาทั้งหมู่บ้าน ทำให้ชาวเกาะทุกคนต้อง สังเวชชีวิต 80 คน (น.113)	กล่าวถึงความตาย
The ferocity of the slave masters is	ความโหดร้ายของผู้คุมทาสเป็น	กล่าวถึงการมีเพศสัมพันธ์

legendary-men were brutalized, women sexually assaulted , ... (P.235)	เรื่องโจษจัน ทาสชายถูกซ้อม ทาสหญิงถูกล่วงละเมิดทางเพศ (น.197)	
...-mainly because of the deeply unpleasant tropical diseases that killed so many seamen- ... (P.238)	ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากโรคในเขตร้อนที่คร่าชีวิตลูกเรือหลายคน (น.199)	กล่าวถึงความตาย
News of King George II's death in 1760 took six wave-tossed weeks to reach his subjects in colonial America, ... (P.302)	ข่าวการสิ้นพระชนม์ของพระเจ้าจอร์จที่ 2 ในปี 1760 ใช้เวลา 6 สัปดาห์กลางทะเลกว่าจะมาถึงประชาชนในอาณานิคมอเมริกา (น.246)	กล่าวถึงความตาย
And when President Lincoln was shot dead in April 1865, ... (P.303)	เมื่อประธานาธิบดีลินคอล์นถูกลอบยิงเสียชีวิตในเดือนเมษายนปี 1865 (P.247)	กล่าวถึงความตาย
The vastness and imperturbable power of the sea, when ranged against the enforced solitude of a lonely sailor, can surely make for madness . (P.327)	อำนาจอันเยือกเย็นและมหาศาลของทะเล เมื่อผสมกับความเดียวดายของนักเดินเรือเพียงลำพัง สามารถทำให้คนเสียดสีได้แน่ (น.265)	กล่าวถึงความวิกลจริต
..., it is his ghost that supposedly haunted this wilderness, his cries said to be the howling winds. (P.451)	วิญญาณของเขายังวนเวียนอยู่ ว่ากันว่าลมกระโชกคือเสียงร้องของเขา (น.356)	กล่าวถึงภูตผี

f. นามนัย (Metonymy)

เป็นการเรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทนไม่เรียกโดยตรง ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน และเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่เรียก

ตารางที่ 33f: Metonymy

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
One was <i>born to the purple</i> : only one so clad could be part of the was	เฉพาะ “ ชนชั้นสีม่วง ” เท่านั้นที่จะได้รับอำนาจในการปกครอง (น.66)	แปลเป็นนามนัย

engine work of Roman rule, ...(P.66)		
Then came the Romans- a martial people never especially maritime in their mind-set, ...(P.69)	ต่อมาก็เป็นชาวโรมัน ชนชาตินักรบ ซึ่งไม่เคยคิดเรื่องเดินเรือ (น.68)	แปลเป็นนามนัย
...; but the small boat had to brave seas and storms and winds and currents possibly entirely beyond the competence of even the most navigationally expert of this group of innocent and most likely discolored Clonfert friars. (P.75)	แต่เรือลำน้อยของเขาต้องฝ่าทะเล พายุ กระแสลม และกระแสน้ำซึ่งเกินกำลังความสามารถของนักเดินเรือที่เชี่ยวชาญที่สุดในหมู่ นักบวชเท้าเปล่า อ่อนต่อโลกจากคลอนเฟิร์ต (น.72)	แปลเป็นนามนัย
Here was documentary confirmation of something all red blooded Italians had long feared- ...(P.77)	มันเป็นหลักฐานเชิงลายลักษณ์อักษรที่ชาวอิตาเลียน เลือดรักชาติ ต่างพะวงมาเป็นเวลานาน (น.74)	แปลเป็นนามนัย
..., and there is a dull bronze rendering of the Argentine speed demon Juan Manuel Fangio, standing beside the Formula One Mercedes in which he won so many of his local car races. (P.99)	มีรูปบронซ์ของฮวน มานูเอล ฟานจิโอ หนุ่มตีนผี ชาวอาร์เจนตินา ยืนอยู่ข้างเบนซ์ฟอร์มูล่าวันคู่ใจที่เขาจับชนะการแข่งขันประจำท้องถิ่นหลายครั้ง (น.91)	แปลเป็นนามนัย
The Celts clearly had the sea in their veins, ...(P.154)	ชาวเคลต์ ลูกน้ำเค็ม มีน้ำทะเลในสายเลือด (น.133)	แปลเป็นนามนัย
With most of their crewmen pressed into service through the work of crimping gangs who found drunken ...(P.232)	ลูกเรือส่วนใหญ่เป็น พวกขี้เหล้า หรือคนเรือหนุ่มๆ ที่ถูกหลอกตามโรงเหล้าริมชายฝั่ง (น.195)	แปลเป็นนามนัย

g. อนุนามนัย (Synecdoche)

เป็นการนำส่วนน้อยหรือส่วนย่อยที่เด่นชัดมากกล่าวโดยหมายถึงส่วนทั้งหมด เช่น ฉันทินข้าว ซึ่งข้าว อาจหมายรวมถึงกับข้าวด้วย เป็นต้น

ตารางที่ 33g: Synecdoche

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
It all became too much for Yale, and in 1974 the exasperated librarian declared their costly treasure to be a forgery. (P.78)	ทุกอย่างเกินกว่าที่เขลจะรับได้ และในปี 1974 บรรณารักษ์หัวเสีย ประกาศว่า สมบัติล้ำค่าชิ้นนั้นเป็นของปลอม (น.75)	แปลเป็นอนุนามนัย
So fashionable is Sheekey's these days that I imagined I would be quite impossible to get a table, ... (P.359)	ในปัจจุบันร้านซีเคย์เป็นที่นิยมมาก และผมคิดว่าคงจะ รอโต๊ะนาน (น. 289)	แปลเป็นอนุนามนัย
...- and such images I had of the life of a Grand Banks fisherman came most probably from reading Kipling, and <i>Captains Courageous</i> , ... (P.365)	และภาพชีวิตชาวประมงในเขตแกรนด์แบงก์ ในหัวผม คงมาจากนวนิยายเรื่องกัปตันผู้กล้าของคิปลิง (น.293-294)	แปลเป็นอนุนามนัย
And there is the Patagonian toothfish, which for some reason escaped the notice of the Russians and the East Germans-until, that is, about 1988. (P.384)	นอกจากนี้ยังมีปลาลักไกซึ่งไม่ทราบด้วยเหตุใด รอดสายตา ของชาวรัสเซียและเยอรมันตะวันออกจนกระทั่งปี 1988 (น.307)	แปลเป็นอนุนามนัย

h. สัทพจน์ (Onomatopoeia)

คำเลียนเสียงธรรมชาติ เป็นภาพพจน์ที่เลียนเสียงหรือแสดงลักษณะอาการต่างๆ ทำให้รู้สึกเหมือนได้ยินเสียงของสิ่งนั้นจริงๆ โดยใช้เสียงของคำ ซึ่งมีความหมาย

ตารางที่ 33h: Onomatopoeia

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
...- and as they waved there came the three departure blasts from our	ขณะที่พ่อกับแม่โบกมือลา เรือก็ส่งเสียง หวูด จากปล่องไอน้ำ 3 ที่เป็น	“หวูด” เป็นเสียงปล่องไอน้ำของเรือ

steam-horn, echoing and re-echoing along the ship crowded- waterfront. (P.4)	สัญญาณว่าเรือจะออก เสียงหวูดดัง ก้องไปทั่วท่าหน้าที่คลาคล่ำไปด้วย เรือ (น.19)	
From down below I could see them, hundreds of wool-white dots, shifting slowly behind their noses and always <i>ohmygod</i> about to fall, ... (P.74)	ผมเห็นฝูงแกะจากเรือ เป็นลำลิสสีขาวหลายร้อยจุด ขยับหัวช้าๆ <u>อื้อ</u> <u>อื้อ</u> เดี่ยวตก (น.72)	“อื้อ อื้อ” เป็นเสียงแสดงความตกใจ
The east wind constantly whistles , leaving grit in one’s hair and teeth. (P.105)	ลมตะวันออกยัง <u>หวีดหวิว</u> อยู่ตลอดเวลา พัดเอาฝุ่นทรายเข้าหู และพ่นคน (น.96)	“หวีดหวิว” เป็นเสียงของลม
..., and the thud of marine engines made way for the hum of machines and air-conditioning and the silky sounds of laser printing. (P.140)	เสียงเครื่องจักร <u>ครืดคราด</u> ทั้งหมดนี้ถูกแทนที่ด้วยเสียง <u>ฮัม</u> ของเครื่องปรับอากาศ อุปกรณ์ต่างๆ และเครื่องปริ้นเตอร์ (น.123)	“ครืดคราด” “ฮัม” เป็นเสียงเครื่องจักรและเครื่องปรับอากาศ

34. การแปลคำแสดงกริยา (Symbolic Action Translation)

เป็นการแสดงปฏิบัติการโดยไม่ใช้คำพูด แต่ใช้ท่าทางแทน

ตารางที่ 34: Symbolic Action Translation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
...: he waved up at us, and if he mounted something like “Take care! Have a good crossing!” (P.5)	เขา <u>โบกมือให้</u> แล้วขยับปาก เหมือนกับพูดว่า “โชคดี ข้ามน้ำให้สนุก” (น.20)	“โบกมือให้” แสดงท่าทางกล่าวลา
... and the steersman, giving a thumb-s up , headed the launch back home. The aircraft rose back up into the sky, dipped its wings again in farewell , ... (P.10)	นายท้ายส่งสัญญาณ <u>ชูนิ้ว</u> แล้วเรือก็แล่นกลับ เครื่องบินบินสูงขึ้น <u>ตะแคงปีก</u> ส่งสัญญาณบอกลา (น.24)	“ชูนิ้ว” และ “ตะแคงปีก” เป็นการส่งสัญญาณบางอย่าง
..., their elders tutting them to keep their boots clean and to be careful not to fall. (P.31)	ผู้ใหญ่ <u>จู้ปาก</u> ทักและบอกให้เดินระวังอย่าให้ล้ม เดี่ยวรองเท้าจะสกปรก (น.41)	“จู้ปาก” เป็นการเตือน

It was then that I asked the obvious question-except that Craig stooped me, holding up his hand . (P.380)	ตอนนั้นเองผมถามคำถามที่ต้องถาม แต่เกรกยกมือขึ้นหยุดผมเสียก่อน (น.304)	“ยกมือขึ้น” เป็นสัญญาณบอกให้หยุด
--	---	----------------------------------

35. ลักษณะนาม (Classifier)

เป็นการบอกชนิดของสิ่งๆ นั้นว่าเป็นสิ่งใดโดยใช้ลักษณะนาม ซึ่งต้องใช้ให้เหมาะสมตามหลักภาษาไทย

ตารางที่ 35: Classifier

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
Eighteen islands , each on a silver of black basalt frosted with gale-brown salt grass ... (P.29)	หมู่เกาะจำนวน 18 เกาะที่เกิดจากหินภูเขาไฟสีดำที่ถูกปกคลุมไปด้วยหญ้ามีน้ำแข็งจับและถูกลมทะเลพัดจนเค็ม (น.39)	ใช้ลักษณะนาม “เกาะ” กับคำนาม “เกาะ”
..., and Greek storage jars known as <i>pithoi</i> , silver and gold earrings, innumerable lamps, and a large cache of hippopotamus ivory. (P.65)	แจกันและคนโทจากกรีกเป็นจำนวนมาก ต่างหูและทองคำเงิน โคมไฟจำนวนมากนับไม่ถ้วน และเขี้ยวช้างน้ำขนาดใหญ่ 1 คู่ (น.65)	ใช้ลักษณะนาม “คู่” กับคำนาม “เขี้ยว”
Three senior naval officers from member states are elected to preside over the International Hydrographic Organization, ... (P.102)	นายทหารเรืออาวุโสจากประเทศสมาชิก 3 นายได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานองค์กรแผนที่ทางทะเล (น.94)	ใช้ลักษณะนาม “นาย” กับคำนาม “นายทหารเรือ”
All but two of her guns had been removed to make way for laboratories and equipment. (P.136)	ปืนใหญ่บนเรือถูกย้ายออกไปหมด เหลืออยู่เพียง 2 กระบอก เพื่อจัดพื้นที่เป็นห้องทดลองและเก็บอุปกรณ์ (น.120)	ใช้ลักษณะนาม “กระบอก” กับคำนาม “ปืน”
..., the somewhat more bizarre inventory of “1 trunk East India goods, 4 chests bugles, 12 cases calicoes, 2 puncheons rum and 15 dozen bottles wine.” (P.233)	เรือขนของแปลกๆ เช่น สีนค้ำอินเดียตะวันออก 1 หีบ แตรเดี่ยว 4 ลัง ผ้าดิบ 12 กล่อง เหล้ารัม 2 ไห ขวดไวน์ 15 โหล (น.195)	ใช้ลักษณะนาม “หีบ” กับคำนาม “สินค้ำ” ลักษณะนาม “ลัง” กับคำนาม “แตร” ลักษณะนาม “กล่อง” กับคำนาม “ผ้าดิบ” ลักษณะนาม “ไห” กับคำนาม “เหล้า”

		ลักษณะนาม “โหล” กับ คำนาม “ไวน์”
There were just two unusual items on this otherwise routine January day. (P.340)	มีสิ่งผิดปกติอยู่เพียง 2 ประการ ในการบินวันนั้น (น.275)	ใช้ลักษณะนาม “ประการ” กับ คำนาม “สิ่ง”
...-which was especially ferocious, with two more storms after Katrina ... (P.421)	ซึ่งรุนแรงเป็นพิเศษ หลัจากแคทรี นามีพายุอีก 2 ลูก (น.334)	ใช้ลักษณะนาม “ลูก” กับ คำนาม “พายุ”

36. การแปลผิด (Mistranslation)

เกิดความผิดพลาดของการแปล เท่าที่พบมีดังนี้

ตารางที่ 36: Mistranslation

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
Eventually he found PP13B and had a local ostrich farmer build him a complicated wooden staircase ... (P.58)	ในที่สุดเขาก็พบ PP13B และเริ่ม การศึกษาย่างละเอียดออก เขาให้ คนเลี้ยงไก่ วงในท้องถิ่นสร้าง บันไดไม้ให้เขา (น.60)	“a local ostrich farmer” แปลผิด ควรแปลว่า “คนเลี้ยง นกกระจอกเทศ”
When Jericho was first founded-and this is when the western Atlantic was still essentially unpopulated- ... (P.61)	เมื่อเมืองเจริโกเริ่มก่อตั้งขึ้นเป็น ครั้งแรก เป็นช่วงเวลาที่ยัง ตะวันตกของ มหาสมุทรแปซิฟิก ยัง ไม่มีผู้อยู่อาศัย (น.62)	“Atlantic” แปลผิด ควร แปลว่า “มหาสมุทร แอตแลนติก”
They found little evidence of it in their searches to the north, along the Spanish coast; ... (P.67)	พวกเขา ไม่พบ ร่องรอยของแหล่ง หอยนี้ทางเหนือตามชายฝั่งสเปน (น.66)	“found little” แปลผิด ควร แปลว่า “แทบไม่พบ” หรือ “พบเพียงเล็กน้อย”

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะนำเสนอผลสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลและเทคนิคการแปลที่สำคัญที่ใช้ตามกรอบทฤษฎีการแปลของลาร์สัน (Larson, 1998) ที่ได้พบจากข้อมูลจำนวน 495 หน้า ดังต่อไปนี้

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลเทคนิคการแปล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 ผู้วิจัยพบทั้งหมด 46 เทคนิคการแปลที่ผู้แปลคือ สุนันทา วรรณสินธุ์ เบล ได้นำมาใช้ดังตารางต่อไปนี้

ลำดับ	ชื่อภาษาอังกฤษ	ความหมาย
1	Lexical Translation(One to one equivalent)	การแปลแบบตรงตัว
2	Addition Translation	การเพิ่มเติมข้อความ
3	Omission Translation	การละไว้ไม่แปล
4	Secondary Sense Translation	การแปลเป็นความหมายที่สอง
5	Specific to Generic Translation	ความหมายแคบเป็นความหมายกว้าง
6	Generic to Specific Translation	ความหมายกว้างเป็นความหมายแคบ
7	Explicit to Implicit Translation	ความหมายโจ่งแจ้งเป็นความหมายแฝง
8	Implicit to Explicit Translation	ความหมายแฝงเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
9	Synonym Translation	ความหมายคล้ายคลึง
10	Antonym Translation	แปลเป็นคำตรงข้าม
11	Passive to Passive Translation	กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก
12	Passive to Active Translation	กรรมวาจกเป็นกรรตุวาจก
13	Restatement Translation	การหาคำมาเทียบเคียง
14	Substitute Word Translation	การหาคำมาแทน
15	Cultural Substitute Translation	การใช้สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม
16	Reciprocal Word Translation	การใช้คำที่สนับสนุนกัน
17	Doublet Translation	คำคู่
18	Collocation Translation	ความหมายควบ
19	Borrowed Word	คำยืมถาวร

20	Loan Word as Token Word	คำยืมเพื่อสัญลักษณ์
21	Loan Word with Proper Name	คำยืมชื่อเฉพาะ
22	Loan Word with Classifier	คำยืมพร้อมลักษณนาม
23	Loan Word with Function	คำยืมพร้อมคำแสดงหน้าที่
24	Loan Word with Footnote	คำยืมพร้อมเชิงอรรถ
25	Technical Terminology Translation	การแปลศัพท์เทคนิค
26	Idiomatic Translation	การแปลเป็นสำนวน
27	Idiom to Idiom Translation	แปลสำนวนเป็นสำนวน
28	Common Expression to Idiom Translation	แปลภาษาธรรมดาเป็นสำนวน
29	Idiom to Common Expression Translation	แปลสำนวนเป็นภาษาธรรมดา
30	Skewing Translation	การบิดเบือน
31	Emotive Meaning Translation	คำแสดงอารมณ์
32	Images Translation	ภาพพจน์
33	Abbreviation Translation	คำย่อ
34	Slang Translation	แสลง
35	Form and Function Translation	การแปลคำและหน้าที่
36	Pronoun Translation	การแปลสรรพนาม
37	Personification	บุคลาธิษฐาน
38	Simile	อุปมาอุปไมย
39	Metaphor	อุปลักษณ์
40	Hyperbole	อธิพจน์
41	Euphemism	ภาษาไพเราะ
42	Metonymy	นามนัย
43	Synecdoche	อนุนามนัย
44	Onomatopoeia	ศัพท์พจน์
45	Symbolic action	การแปลคำแสดงกริยา
46	Classifier	ลักษณนาม

เทคนิคการแปลที่พบทั้งหมดถูกนำมาปรับใช้กับภาษาแปล โดยยังคงรักษาความหมายเดิมของภาษาต้นฉบับไว้ กล่าวคือ ผู้แปลได้นำเสนอภาษาแปลที่เป็นธรรมชาติไว้โดยประยุกต์ใช้กับทฤษฎีการแปลของลาร์สัน (Larson, 1998) ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ ในหลายๆ ภาษา โดยที่เกือบทุกเทคนิควิธีล้วนเป็น

ประโยชน์ที่ช่วยคงความหมายไว้ทั้งต้นฉบับและฉบับแปล เทคนิคเหล่านี้ถูกนำมาใช้ในข้อความหรือสำนวนต่างๆกัน แต่ยังคงสื่อความหมายเหมือนต้นฉบับทุกประการ

อภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การแปลตรงตัว (Lexical Translation)

การแปลตรงตัว เป็นการแปลคำที่ความหมายตรงกันทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาแปล เช่น “It is a living thing” แปลตรงตัวว่า “มันเป็นสิ่งมีชีวิต” และ “On the other side of the sea” แปลตรงตัวว่า “อีกฝั่งหนึ่งของทะเล” เป็นการแปลที่ทั้งประโยค โครงสร้าง และความหมายเหมือนเดิมตามต้นฉบับทุกประการ

2. การแปลเพิ่มเติม (Addition Translation)

การแปลเพิ่มเติม เป็นการเพิ่มเติมคำ หรือ ประโยค นอกเหนือจากต้นฉบับ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจหรือมีความหมายชัดเจนขึ้น หากผู้แปลไม่เพิ่มข้อมูลอาจทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจใจความของข้อความนั้นๆ ได้ เช่น “Dr. Weizmann-It’s a boy” ถูกแปลโดยเพิ่มเติมข้อความว่า “ด็อกเตอร์ไวซ์มานน์ ยินดีด้วยครับ คุณได้ลูกชาย” ตัวอย่างเช่นในประโยค “ยินดีด้วยครับ” ถูกแปลเพิ่มเติมเข้ามาเพื่อให้ผู้อ่านได้รรถรสในการอ่านมากขึ้น

3. การละไว้ไม่แปล (Omission Translation)

ผู้แปลอาจเลือกที่จะไม่แปลบางข้อความหรือประโยค เนื่องจากอาจทำให้ผู้อ่านสับสน ไม่จำเป็นต้องแปลก็ได้ ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้จากบริบท เช่น “The seventy-seven black African slaves” ไม่ได้แปล “African” ซึ่งผู้อ่านสามารถรู้ได้เมื่ออ่านประโยคก่อนหน้า หรืออีกอย่างหนึ่ง ผู้แปลอาจไม่ทราบความหมายที่แท้จริงของภาษาต้นฉบับหรือเห็นว่าไม่จำเป็นในประโยค จึงละไว้ เช่น “though not like a fly on a pair of pants” ในประโยคนี้ไม่ได้แปล แต่ไม่ทำให้ขาดความหมายเมื่ออ่านในเนื้อเรื่อง

4. การแปลเป็นความหมายรอง (Secondary Sense Translation)

คำบางคำอาจใช้ในความหมายต่างๆ ไป ในทางกลับกัน คำๆ เดียวกันอาจมีความหมายต่างออกไปเมื่ออยู่ในอีกบริบทหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้แปลต้องเลือกใช้เพื่อให้ตรงกับความหมายต้นฉบับ หรือเพื่อให้เหมาะสมเมื่อแปลเป็นภาษาไทย เช่น ความหมายแรกของ “the inns” คือ “โรงแรม” แต่ผู้แปลเลือกที่จะใช้ความหมายรอง คือ “โรงเหล้า” ซึ่งใช้เป็นสถานที่ในการพบปะสังสรรค์ หรือพูดคุยของผู้คนในวัฒนธรรมตะวันตกสมัยก่อน

5. การแปลความหมายแคบและความหมายกว้าง (Specific and Generic Translation)

ไม่ว่าจะเป็นการแปลแบบความหมายกว้างไปแคบหรือแคบไปกว้างเป็นเทคนิคการแปลที่ทำให้ความหมายเป็นไปตามต้นฉบับ เนื่องจากความหมายในต้นฉบับอาจจำเป็นต้องแปลเป็นความหมายแคบหรือความหมายกว้างเพื่อให้ได้ความหมายสมบูรณ์ เช่น “เดินทาง” มีความหมายกว้างกว่า “cross” (ข้าม) ซึ่งไม่

จำเป็นต้องแปลตามตัวอักษรก็ได้ความหมาย และ “the builder” จำเป็นต้องแปลให้เคลงว่า “คนต่อเรือ” เนื่องจากถ้าแปลตรงตัวว่า คนสร้าง จะทำให้ไม่ได้ความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการเพราะกล่าวถึงเรือ

6. การแปลความหมายโจ่งแจ้งและความหมายแฝง (Explicit and Implicit Translation)

ผู้แปลอาจเลือกใช้เทคนิคการแปลความหมายโจ่งแจ้งเป็นความหมายแฝงซึ่งอาจไม่แสดงรูปแต่ยังคงความหมายของภาษาต้นฉบับเหมือนเดิม เช่น “The world may not have expanded” แปลว่า “โลกมีขนาดเท่าเดิม” หรืออาจใช้เทคนิคการแปลความหมายแฝงเป็นความหมายโจ่งแจ้ง เพื่อให้สื่อความหมายให้ชัดเจนขึ้น การแปลเช่นนี้พบได้มากกว่าแบบแรก เช่น “On the way south” แปลให้ชัดเจนว่า “ขณะล่องเรือไปทางใต้” เนื่องจากในเนื้อหากล่าวถึงการเดินเรือ หากไม่กล่าวถึงเรืออาจทำให้ไม่ได้ความหมายที่เหมาะสม

7. การแปลกรรมวาจกและกรรตุวาจก (Passive and Active Translation)

เป็นการแปลที่ผู้แปลต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมตามลักษณะของการใช้ภาษาไทย เนื่องจากการแปลเป็นกรรมวาจกในภาษาไทยส่วนใหญ่จะใช้กับความหมายในทางลบ เช่น ถูกทำโทษ ถูกจับ ถูกไล่ออก เป็นต้น แต่หากเป็นความหมายในทางบวกจะใช้คำว่า ได้รับแทน เช่น “was shot” แปลว่า “ถูกลอบยิง” หรือ “was given five thousand maravedis” แปลว่า “ได้รับเงินรางวัล 5,000 แมเรอเวดี” และเนื่องจากประโยคภาษาไทยไม่นิยมพูดเป็นกรรมวาจก ผู้แปลจึงสามารถใช้กรรตุวาจกเพื่อให้เหมาะสมกับภาษาไทยได้ แต่ความหมายไม่เปลี่ยน เช่น “was written” แปลว่า “เขียน”

8. การแปลแบบหาคำมาเทียบเคียง (Restatement Translation)

บางครั้งการแปลจากต้นฉบับมาเป็นภาษาแปลก็อาจมีคำที่ไม่มีมีความหมายตรงตัวเสียทีเดียว ดังนั้นการหาคำมาเทียบเคียงซึ่งให้ความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับก็ถือเป็นสิ่งที่ผู้แปลต้องคำนึงถึง เช่น “cleared his throat” ใช้คำเทียบเคียงว่า “กระแอม” หรือ “put some water to heat” ใช้คำแทนว่า “ต้ม” ซึ่งก็ให้ความหมายได้ตรงตามต้นฉบับอย่างไม่ผิดเพี้ยนและสื่อความให้เข้าใจง่ายกว่าภาษาต้นฉบับอีกด้วย เพราะเมื่อแปลออกมาแล้วผู้อ่านรู้ทันที ไม่ต้องอธิบายเพิ่ม

9. การแปลโดยใช้สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม (Cultural Substitute Translation)

เมื่อผู้แปลเห็นว่า เนื้อหาควรมีความสำคัญกว่าการเรียนรู้สิ่งที่อยู่ในวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ ก็อาจแปลโดยใช้สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรมเพื่อให้สื่อความหมายได้ในทางเนื้อหา เช่น แปล “Bullion” ว่าเป็น ซุปใส หรือ “grey pea soup” เป็น น้ำพริกกะปิ แม้จะไม่ตรงกันเสียทีเดียว แต่ก็ทำให้ผู้อ่านพอเข้าใจได้ว่า กล่าวถึงอาหาร หรือ “their geological embrace” แปลว่า “แม่พระธรณี” ซึ่งให้ความหมายถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้เช่นเดียวกัน แม้แต่คำสบถ “Damn it” เมื่อเป็นภาษาไทยผู้แปลแปลว่า “ไอ้ห่า” โดยสรุป สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรมก็คือสิ่งที่คนในภาษาแปลใช้ในวัฒนธรรมของตนเอง

10. คำยืมถาวร (Borrowed Word)

เป็นคำศัพท์ที่ผู้แปลนำมาใช้แทนที่คำภาษาไทยได้เลยเนื่องจากเป็นคำที่ใช้กันโดยทั่วไป และใช้เสมือนเป็นคำๆ หนึ่งในภาษาไทยโดยไม่จำเป็นต้องแปลอีกก็เป็นที่ยอมรับได้ ซึ่งเรียกว่าเป็นคำยืมถาวร เช่น กัปตัน ซูเปอร์มาร์เก็ต แกลลอน สติกเกอร์ เบอร์ สูท โซฟา คอมพิวเตอร์ ลิฟต์ เป็นต้น คำเหล่านี้เมื่อกล่าวหรือเขียนออกมาผู้อ่านก็รู้ความหมายทันที

11. คำยืม (Loan Word)

การยืมคำไม่ได้เกิดจากการไม่มีคำศัพท์นั้นๆ ในภาษาไทยเสมอไป แต่บางครั้งเกิดจากผู้แปลเลือกที่จะใช้คำยืมเหล่านั้นเพื่อให้ได้รสชาติทางภาษาที่เข้ากับยุคสมัย คำยืมอาจแบ่งย่อยได้อีกหลายประเภท เช่น คำยืมเพื่อสัญลักษณ์ คำยืมชื่อเฉพาะ คำยืมพร้อมลักษณะนาม คำยืมพร้อมคำแสดงหน้าที่คำยืมพร้อมเชิงอรรถ เป็นต้น

- คำยืมเพื่อสัญลักษณ์เป็นคำที่นำมาใช้ได้เลย อาจเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีต่างๆ ไม่จำเป็นต้องแปล เช่น พิชซ่า ออกซิเจน วิกกี ฟิสิกส์
- คำยืมชื่อเฉพาะ เป็นคำยืมที่จำเป็น แปลไม่ได้ ในภาษาไทยไม่มี ผู้แปลจึงต้องใช้คำยืมชนิดนี้ เช่น เพล็กซิกลาส (กระจกใช้ทำหน้าต่างเครื่องบิน) แอมฟิพอด (สัตว์ทะเลชนิดหนึ่ง) ไททานิก เป็นต้น
- คำยืมพร้อมลักษณะนาม เป็นคำยืมที่ต้องมีลักษณะนามเพื่อให้เข้าใจพื้นฐานของคำนั้นว่าเกี่ยวข้องกับสิ่งใด เช่น กระแสน้ำเย็นลาบราดอร์ (หากไม่ได้ลักษณะนาม ผู้อ่านอาจเข้าใจว่าลาบราดอร์เป็นสายพันธุ์สุนัข) ชาวไวกิง ชาวนอร์ส ชาวมายัน ชาวเดิร์ก (ใส่ลักษณะนามเพื่อให้ทราบว่าการกล่าวถึงเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ในสมัยประวัติศาสตร์) ปลาแฮร์รี่ แม่น้ำเทมส์ ปีนกลเออร์ ลิคอน กูเงาไฟกรากะตัว เป็นต้น
- คำยืมพร้อมคำแสดงหน้าที่ จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจคำๆ เพราะผู้แปลได้บอกหน้าที่ไว้ชัดเจน เช่น ผู้คอนเทนเนอร์ เกมคองเกอร์ เป็นต้น
- คำยืมพร้อมเชิงอรรถ เป็นคำยืมที่ผู้แปลจำเป็นต้องใส่เชิงอรรถกำกับไว้ด้วยเนื่องจากไม่สามารถใส่ในข้อความที่แปลได้ อาจเป็นเพราะไม่เหมาะสมที่ใจใส่ในเรื่อง หรือทำให้ผิดเจตนาของผู้เขียน

12. การแปลเป็นสำนวน (Idiomatic Translation)

สำนวนเป็นภาษาที่ฟังเป็นธรรมชาติในภาษาไทย การแปลสำนวนไม่ควรแปลแบบคำต่อคำเพราะจะไม่ได้ความหมาย หรือได้ความหมายผิด ต้องแปลให้ได้ความหมายตรงกันทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาแปลด้วย สำนวนภาษาไทย เช่น แก่แดด คอแข็ง ฉีกหน้า มีดเปิดด้าน งูๆ ปลาๆ ชักดาบ ยกรงขาว เสือผู้หญิง เป็นต้น ตัวอย่างที่พบในหนังสือเช่นคำว่า “his men” ถ้าแปลว่า ผู้ชายของเขา ผู้อ่านอาจคิดว่าเขาเป็นเกย์ อย่างไรก็ตาม

ก็ไม่ได้ความหมายที่แท้จริง ผู้แปลจึงแปลว่า “ลูกน้องของเขา” แทน ซึ่งจะตรงตามต้นฉบับมากกว่า “a catalog of errors” ถ้าแปลว่า ข้อผิดพลาดเยอะเป็นเล่มๆ ก็จะอ่านแล้วแปลผิดพลาดไม่ได้ความหมาย ซึ่งประโยคนี้ผู้แปลแปลว่า “ชาวเป็นหางว่าว” จะให้ความหมายดีกว่า หรือ “keep on their toes” แปลตรงตัวว่า “เก็บรักษานิ้วเท้า” แปลแบบสำนวนหมายถึง “ต้องระวัง”

13. การแปลคำแสดงอารมณ์ (Emotive Meaning Translation)

ผู้แปลอาจใส่คำแสดงอารมณ์ตามความเหมาะสมของเนื้อหาที่แปลได้ถึงแม้ไม่มีปรากฏในต้นฉบับก็ตาม เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าถึงเนื้อหาและได้อารมณ์มากยิ่งขึ้น เช่น “The clerk took my saving bank” แปลว่า “เขารับเงินซึ่งผมอุตส่าห์เก็บหอมรอมริบ” หรือ “be able to fly long routes on fifth less fuel” แปลว่า “สามารถบินทางไกลได้ด้วยน้ำมันเพียง 1 ใน 5”

14. การแปลให้เห็นภาพ (Image Translation)

ผู้แปลใช้การแปลให้เห็นภาพเพื่อให้ผู้อ่านได้เกิดจินตนาการจากงานแปลของผู้แปล หรือเกิดภาพในใจได้โดยอาจไม่จำเป็นต้องเห็นจากสถานการณ์จริง เช่น “สีขาวสะท้อนแสงเข้าตา” “หนดเคราเพิ่ม” “ปลาถือคอตแต่ละตัวอ้าปาก มีหนดได้ริมฝีปากล่าง หลังสีเขียวมะกอก ท้องสีเงินและมีลายสีขาวข้างลำตัว” เป็นต้น

15. การแปลคำแสดง (Slang Translation)

คำแสดงอาจเป็นคำไม่เป็นทางการ ซึ่งผู้แปลอาจเลือกใช้เพื่อให้คงรสชาติของภาษา อ่านแล้วไม่ดูธรรมดาหรือเป็นทางการเกินไป เช่น ผู้แปลใช้คำว่า “จ้อย” แทนความหมายว่า เล็ก “เจี๊วจ้าว” แทนความหมายว่า ส่งเสียงดัง “สวาปาม” แทนความหมายว่า กินอย่างตะกละ “จ๊ีบจ๊อย” แทนความหมายว่า เล็กน้อย ไม่สำคัญ “ง่วน” แทนความหมายว่า กำลังทำบางสิ่งอย่างตั้งใจ

16. การแปลคำและหน้าที่ (Form and Function Translation)

คำศัพท์บางคำเป็นคำที่มีหน้าที่เฉพาะ ผู้แปลจึงต้องบอกหน้าที่ของคำๆ นั้นว่ามีหน้าที่อย่างไรด้วย เช่น เขี่ยล้อ มีไว้ล้อ คู่แซ่ มีไว้แซ่ ดาวเทียมสอดแนม มีไว้สอดแนม ปั่นจั่นยกของ มีไว้ยกของ เป็นต้น

17. การแปลสรรพนาม (Pronoun Translation)

สรรพนามคำหนึ่งในภาษาต้นฉบับอาจมีแค่ความหมายเดียว ใช้อย่างเดียว แต่เมื่อแปลแล้วสามารถใช้คำที่หลายหลายแต่ความหมายเดียวกันมาแทน เช่น I ในภาษาอังกฤษ เมื่อแปลเป็นภาษาไทย สามารถแปลได้ว่า ฉัน ผม ข้า ข้าพเจ้า กระผม กู อ้าว You สามารถแปลได้ว่า เอ็ง มึง พระองค์ท่าน แก เธอ เจ้า ตัวเอง ท่าน

เป็นต้น ซึ่งจะเลือกใช้คำใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับบริบทด้วย เช่น You เอ่ยถึงกษัตริย์ เมื่อแปลเป็นไทยก็ต้องแปลว่า พระองค์ ถ้าเอ่ยถึงเพื่อนสนิทอาจใช้ มึง หรือ แก เป็นต้น

18. การแปลข้อความเชิงเปรียบเทียบ (Figurative Senses Translation)

ภาพพจน์ ทำให้เกิดภาพในใจ เป็นศิลปะการใช้ถ้อยคำอย่างหนึ่ง เมื่อแปลจึงไม่สามารถแปลตามตัวอักษรได้เช่นเดียวกับการแปลสำนวนต่างๆ การแปลข้อความเชิงเปรียบเทียบหรือภาพพจน์แบ่งออกเป็นหลายประเภท ได้แก่ บุคลาธิษฐาน อุปมาอุปไมย อุปลักษณ์ อธิพจน์ ภาษาไพเราะ นามนัย อนุนามนัย และสัทพจน์ เช่น ดวงไฟกระพริบตกทวยและกล่าวเวลา เป็นบุคลาธิษฐาน หรือ ทะเลซึ่งใสราวกับแก้วเจียรไน เป็นการแปลแบบอุปมาอุปไมย เป็นต้น

19. การแปลผิด (Mistranslation)

การแปลผิดอาจเกิดจากผู้แปลไม่ได้ใช้พจนานุกรมหรือใช้แต่เลือกความหมายไม่ถูกต้องเหมาะสมกับบริบท ผู้แปลเดาคำความหมาย สรุปเอาเอง เข้าใจประโยคผิด หรืออาจแปลขาดแปลเกินจนทำให้ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามความต้องการของผู้เขียนนั่นเอง เช่น “found little” แปลเป็น “ไม่พบ” “a local ostrich farmer” แปลเป็น “คนเลี้ยงไก่วง” เป็นต้น

บทสรุปการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย ผู้วิจัยได้พบเทคนิคการแปล 46 เทคนิค ซึ่งเป็นเทคนิคการแปลตามแนวคิดของ Larson (1998) และผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเรื่องการแปล พบว่า ผู้แปลยังคงเก็บรักษารูปแบบทางไวยากรณ์ของต้นฉบับไว้ เช่น คำนามแปลเป็นคำนาม กริยาแปลเป็นกริยา คุณศัพท์แปลเป็นคุณศัพท์ เป็นต้น บางประโยคแปลตรงๆ ตามต้นฉบับ แต่บางประโยคได้มีการเปลี่ยนแปลงไวยากรณ์หรือปรับโครงสร้างประโยคเนื่องจากต้องการรักษาความเหมาะสมในภาษาแปล ในขณะเดียวกันผู้แปลก็ได้เลือกใช้เทคนิควิธีการแปลแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของภาษาไทย บริบท และวัฒนธรรม มีการใช้การเปรียบเทียบ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญบางประการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยเรื่องการแปลหรือสำหรับผู้สนใจทำวิจัยเรื่องการแปลหรือผู้ที่สนใจการแปลทั่วไป

1. ควรมีการศึกษาการแปลหนังสือเชิงประวัติศาสตร์เรื่องอื่นหรือหนังสืออื่นๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ หนังสือธรรมะ เป็นต้น เพราะหนังสือแต่ละประเภทย่อมอาศัยกลวิธีการแปลต่างกัน ดังนั้นจึงสามารถนำมาเปรียบเทียบและนำไปใช้เป็นข้อมูลในการเรียนการสอนวิชาการแปลได้
2. ควรมีการใช้ทฤษฎีของลาร์สัน เปรียบเทียบกับของนักทฤษฎีท่านอื่นๆ เพื่อจะได้มีการเปรียบเทียบข้อดีข้อด้อยว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร หรือแต่ละทฤษฎีมีประโยชน์แตกต่างกันอย่างไร
3. อาจเปลี่ยนแปลงการศึกษาเทคนิคการแปลเป็นวิธีอื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์ผู้แปล หรือ การศึกษาข้อผิดพลาดในการแปลของนักศึกษาสาขาการแปล เป็นต้น
4. เมื่อเทคนิคการแปลที่พบไม่ชัดเจน คลุมเครือ อาจให้ผู้เชี่ยวชาญการแปลตรวจสอบเพื่อความถูกต้อง

บรรณานุกรม

- Bell, TR. 1991. **Translation and translating: Theory and Practice**. New York: Longman Inc.
- Bursky, Robert F. 1997. **Noam Chomsky: A Life of Dissent**. Cambridge: The MIT Press.
- Catford, J.C. 1967. **A Linguistic Theory of Translation**. London: Oxford University Press.
- Fromkin, V. & Rodman, R. 1993. **An Introduction to Language**. Texas: Harcourt Brace College Publishers.
- Katz, J. 1972. **Semantic Theory**. New York: Harper & Row.
- Larson, M.L. 1984. **Meaning-Based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence**. USA: University Press of America.
- Larson, M.L. 1998. **Meaning-Based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence**. USA: University Press of America.
- Larson, M.L. 1984. อ้างถึงใน อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล. 2555. จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปล. ใน เอกสารประกอบการสอน รายวิชา EN 322 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Larson, R & Segal, G. 1995. **Knowledge and Meaning: An Introduction to semantic theory**. USA: Massachusetts Institute of Technology.
- Newmark, Peter. 1981. **Approaches to Translation**. Oxford: Pergamon Press.
- Newmark, Peter. 1995. **A Textbook of Translation**. London: Phoenix ELT.
- Nida, E.A. and Taber, C.R. 1969. **The Theory and Practice of Translation**. Leiden: E.J. Brill.
- Nida, E.A. and Taber, C.R. 1974. อ้างถึงใน อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล. 2555. จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปล. ใน เอกสารประกอบการสอน รายวิชา EN 322 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Nida, Eugene and Charles R. Taber. 1982. **The Theory and Practice of Translation**. Leiden, The Netherlands: E.J. Brill.
- Pornpimon Phatarasringkarn. 2006. **An Analysis of the Translation of the Short Stories of Sea-Writer Award Receiver-Chart Korpjitti**. Master's thesis, National Institute of Development Administration.
- Surang Duangjai. 2007. **An Analysis of English-Thai Translation of the Orange Girl**. Master's thesis, National Institute of Development Administration.
- Winchester, Simon. 2011. **Atlantic: Great Sea Battle, Heroic Discoveries, Titanic Storms, and a Vast Ocean of a Million Stories**. USA: HarperCollins Publishers.
- โจโฉ ณ ลาดปลาเค้า. 2552. ประวัติและแนวคิดพื้นฐานของ นอม ชอมสกี. คำนวณวันที่ 20 พฤษภาคม 2555 จาก <http://www.bloggang.com>
- พัชรี โกลาสัมฤทธิ์. 2549. การแปลอังกฤษเป็นไทย: ทฤษฎีและเทคนิค. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พัชรี โกลาสัมฤทธิ์. 2553. การวิเคราะห์การแปลเอกสารทางธุรกิจ. รายงานการวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พัชรี โกลาสัมฤทธิ์. 2555. การแปลสิ่งทดแทนทางวัฒนธรรมจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย. รายงานการวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สัญญาวี สายบัว. 2550. **หลักการแปล**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุนันทา วรรณสินธ์ เบล. 2555. **แอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

สุพรรณิ ปิ่นมณี. 2552. **การแปลขั้นสูง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพรรณิ ปิ่นมณี. 2555. **แปลผิด แปลถูก**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อวยพร พานิช และคณะ. 2553. **ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉรา ไต้ศักรู ไกล. 2555. **จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปล**. ใน **เอกสารประกอบการสอน รายวิชา EN 322**
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – ชื่อสกุล

นางสาวหนึ่งฤทัย ลาที

ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกภาษาอังกฤษ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2554

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนาอาชีพ)

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2557